

WÓJT GMINY KOMAŃCZA

PROGNOZA

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

*Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego,
o nazwie „Jawornik 1/2017”,
obejmującego część złoża „Komańcza 1”*

.: OPRACOWANIE

inż. Małgorzata Puchyr

mgr inż. arch. Agnieszka Puchyr

Wg stanu prawnego na dzień przedłożenia projektu MPZP do uzgodnień

Niniejsza Prognoza była wyłożona do publicznego wglądu w siedzibie Urzędu Gminy
Komańcza wraz z projektem MPZP

w dniach od do

Komańcza, 2025r.

Spis treści

1.0. INFORMACJE PODSTAWOWE.....	4
1.1. Podstawa opracowania	4
1.2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	5
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....	17
1.4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzenia	18
1.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	21
2.0. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU, W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	21
2.1. Dotychczasowy sposób zagospodarowania terenu	21
2.2. Planowany sposób zagospodarowania terenu	49
2.3. Zmiany w środowisku, w przypadku braku realizacji ustaleń MPZP i niepodjęciu realizacji przedsięwzięcia.....	51
2.4. Wariant polegający na podjęciu przedsięwzięcia w innym zakresie	53
3.0. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	54
4.0. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	69
5.0. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLE MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBÓW W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	77
6.0. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE, W TYM ODDZIAŁYWANIE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTRWAŁE, ŚREDNIOTERMINOWE, I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO, A W SZCZEGÓLNOŚCI: RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, LUDZI, ZWIERZĘTA, ROŚLINY, WODĘ, POWIETRZE, POWIERZCHNIĘ ZIEMI, KLIMAT, ZASOBY NATURALNE, ZABYTKI, DOBRA MATERIALNE, Z UWZGLĘDNieniem ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY	78
7.0. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU MPZP, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	90
7.1. W zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych	90
7.2. W zakresie ochrony powierzchni ziemi, gleby, krajobrazu.....	92

7.3.	W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego	94
7.4.	W zakresie ochrony przed hałasem, wibracjami, elektroenergetycznym promieniowaniem niejonizującym oraz ryzykiem wystąpienia poważnych awarii	96
7.5.	W zakresie ochrony przed powodzią.....	99
7.6.	W zakresie ochrony obszarów osuwiskowych.....	99
7.7.	W zakresie ochrony świata roślinnego i zwierzęcego	99
8.0.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONYWANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	99
9.0.	ANALIZA ZGODNOŚCI MPZP Z KIERUNKAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OKREŚLONYMI W OBOWIĄZUJĄCYM STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OKREŚLONYMI W ZAKRESIE WSKAZANYCH W NICH: PRZEBIEGU POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH, CIĄGÓW I KORYTARZY EKOLOGICZNYCH.....	101
10.0.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	102
11.0.	ZAŁĄCZNIKI.....	105

1.0. INFORMACJE PODSTAWOWE

1.1. Podstawa opracowania

Podstawę sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko stanowią następujące akty prawne:

- ✓ Ustawa z dnia 27 marca 2003r., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1130 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 3 października 2008r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r., Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 647);
- ✓ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r., o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1478 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 20 lipca 2017r. Prawo Wodne (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 960);
- ✓ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997r., o gospodarce nieruchomościami (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1145 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 21 marca 1985r., o drogach publicznych (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 889);
- ✓ Ustawa z dnia 28 września 1991r., o lasach (j.t. Dz.U. z 2025r., poz. 567);
- ✓ Ustawa z dnia 3 lutego 1995r., o ochronie gruntów rolnych i leśnych (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 82);
- ✓ Ustawa z dnia 7 lipca 1994r., Prawo budowlane (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 418);
- ✓ Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r., o odpadach (j.t. Dz.U. z 2023r., poz. 1587 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r., Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz.U. z 2024r., poz. 1290 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (j.t. Dz.U. z 2024r., poz. 1292 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002r. o stanie klęski żywiołowej (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 112);
- ✓ Ustawa z dnia 28 lipca 2005r., o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1420 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r., Prawo energetyczne (j.t. Dz.U. z 2024r., poz. 266 z późn. zm.).

oraz:

- ✓ Obowiązujące przepisy prawne.
- ✓ Wizja terenu objętego opracowaniem.
- ✓ Analiza dostępnych materiałów archiwalnych, map, literatury, danych statystycznych, wyników badań monitoringowych.

Na potrzeby niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko została sporządzona inwentaryzacja terenu objętego opracowaniem. Równoległe z procedurą planistyczną prowadzona była procedura oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, w ramach której został sporządzony Raport. Prowadzona procedura oceny oddziaływania na obszar Natura

2000, została doprowadzona niemalże do końca. Na potrzeby postępowania administracyjnego wydania decyzji środowiskowej, prowadzona była szczegółowa inwentaryzacja przyrodnicza, której wyniki zostały zawarte w raporcie.

W celu dokonania inwentaryzacji przyrodniczej obszaru planowanego do eksploatacji dokonano wizji w terenie wg harmonogramu i metodyki wskazanej w raporcie. Procedura uzyskania decyzji środowiskowej nie została zakończona, bowiem ówczesna Rada Gminy Komańcza, nie podjęła uchwały w sprawie zmiany planu miejscowego (południowa część złoża) oraz nowego planu miejscowego (północna część złoża). Rada Gminy Komańcza zwlekła z podjęciem obu uchwał, co skutkowało tym, iż Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie nie mógł oprzeć się o zapisy obu procedur planistycznych, przesądzających o eksploatacyjnej funkcji terenu złoża.

Po upływie kilku lat Rada Gminy Komańcza postanowiła o zakończeniu procedur planistycznych, jednak ze względu na upływ czasu oraz zmianę toku formalno - prawnego obu procedur planistycznych (dodatkowe organy opiniujące i uzgadniające dokumentację planistyczną), zaistniała konieczność uaktualnienia dokumentacji planistycznej w tym powtórzenia opiniowania i uzgodnień projektu obu opracowań. W tym celu konieczne stało się dostosowanie również Ekofizjografii i Prognozy oddziaływania na środowisko, do obecnie wymaganej formy obu dokumentacji.

Przeprowadzono wnikliwą analizę dostępnych materiałów archiwalnych, w tym dokumentacji planistycznych: Prognozy oddziaływania na środowisko sporządzonej na potrzeby Planu Urządzania Lasów, Miejscowego Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego ważnego do dnia 31.12.2002r., SUIKZP uchwalonego uchwałą Nr XVIII/126/2000 Rady Gminy Komańcza w dniu 24 października 2000 wraz ze Zmianą Nr 1 SUIKZP obejmującego teren sąsiedni złoża „Komańcza - Jawornik” oraz Zmianą Nr 3 SUIKZP obejmującą teren udokumentowanego złoża „Komańcza 1”, MPZP dla potrzeb złoża „Komańcza - Jawornik” (terenu sąsiedniego uchwalonego uchwałą Rady Gminy Komańcza Nr XXXVIII/165/2013 z dnia 16 maja 2013r.), Raportu o oddziaływaniu na środowisko sąsiedniego złoża Komańcza - Jawornik, map, literatury, danych statystycznych i innych dostępnych dokumentów, mających związek pośredni lub bezpośredni z obszarem objętym opracowaniem.

Niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana w oparciu o istniejący stan prawny na dzień przedłożenia projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1” do opiniowania i do uzgodnień.

Tok formalno - prawny dotyczy oddzielnego postępowania dla potrzeb zmiany obowiązującego planu miejscowego (teren południowej części złoża) oraz opracowania nowego planu miejscowego (teren północnej części złoża).

1.2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Prognoza oddziaływania na środowisko nie posiada mocy prawnej i nie stanowi przedmiotu uchwalenia. Jest natomiast częścią składową dokumentacji planistycznej, bez której nie mogą być uchwalone przedmiotowe dokumenty planistyczne.

Zgodnie z art. 46, ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na

środowisko, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt:

- 1) *planu ogólnego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;*
- 2) *polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,*
- 3) *polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt. 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.*

Dodatkowo art. 46 ust. 2 w/w ustawy stanowi, iż przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest też wymagane w przypadku projektu zmiany dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1.

Przedmiotem opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1” (część północna złoża).

Celem opracowania prognozy jest określenie, analiza i ocena:

- ✓ istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu, w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu MPZP,
- ✓ stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- ✓ istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r.o ochronie przyrody,
- ✓ celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposobów w jakie te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- ✓ przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Niniejszą Prognozę opracowano na potrzeby projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część północną złoża „Komańcza 1”, zlokalizowanego w miejscowości Jawornik, gmina Komańcza.

Opracowanie MPZP, o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1”, wynika z faktu, iż wnioskodawca planuje uzyskać koncesję na wydobywanie piaskowców w obszarze objętym konturem udokumentowanego i zatwierdzonego złoża „Komańcza 1”. Ponieważ złożo położone jest na gruntach leśnych Ls, zaistniała konieczność dokonania zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, uzyskania zgody właściwego organu na zmianę przeznaczenia, w trybie procedury formalno-prawnej opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zgodnie z art. 95, ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1290 z późn. zm.) udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowane wody podziemne, w granicach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województw.

Art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1130 z późn. zm.) stanowi: „Plan miejscowy uchwała rada gminy, po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium [...]”. Zgodnie z w/w zapisem ustalenia planu miejscowego muszą być zgodne z ustaleniami studium. Projekt MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1” jest zgodny z obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Komańcza wraz ze Zmianą Nr 3.

Jednocześnie dokonywana jest Zmiana Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie, dla południowej części złoża. Zarówno opracowanie MPZP, o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoża „Komańcza 1” (cz. północna), jak również w/w Zmiana Nr 1/2017 MPZP (cz. południowa), realizowana będzie na potrzeby eksploatacji złoża wyznaczonej w Zmianie Nr 3 SUiKZP Gminy Komańcza. Podczas toku formalno-prawnego gmina zamierza dokonać zmiany dotychczasowego przeznaczenia gruntów leśnych na cele inwestycyjne (eksploatacja złoża piaskowców cergowskich).

Prognoza oddziaływania na środowisko jest wykładana do publicznego wglądu wraz z projektem Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017”, dając tym samym możliwość szczegółowego poinformowania zainteresowane podmioty zagospodarowania przestrzennego, o skutkach wpływu ustaleń projektu dokumentów na poszczególne elementy środowiska i zdrowia ludzi, jeszcze na etapie dochodzenia do ostatecznych rozstrzygnięć prawnych.

W trakcie wyłożenia projektu MPZP do publicznego wglądu wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko zachodzi możliwość zapoznania się z jej treścią w ramach postępowania z udziałem społeczeństwa i złożenia uwag do projektu planu miejscowego, w oparciu o istniejący stan prawny, istniejące uwarunkowania i wiedzę techniczną. Wnioski, które okażą się zasadne będą przedmiotem dalszej analizy. Natomiast pozostałe wnioski

bezzasadne, ulegną odrzuceniu przez organ odpowiedzialny za opracowanie dokumentu, w tym przypadku Wójta Gminy Komańcza, o czym stanowią odnośne przepisy prawa.

Prognoza jest również dostępna organom opiniującym i uzgadniającym projekt Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, na etapie poprzedzającym wyłożenie do publicznego wglądu w/w projektów. Prognoza jest pomocna przy podejmowaniu przez Radę Gminy uchwały, w sprawie uchwalenia w/w planu.

Prognozę opracowano między innymi w oparciu o wizję w terenie dokonaną inwentaryzację przyrodniczą na potrzeby sporządzenia raportu w ramach równolegle prowadzonego postępowania administracyjnego, zmierzającego do uzyskania decyzji środowiskowej, analizę urbanistyczną, geograficzną, geologiczną, hydrologiczną, inwentaryzację florystyczną oraz faunistyczną, opracowanie ekofizjograficzne podstawowe, jak też wiedzę techniczną, w kontekście wymogów prawnych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

W tabelach zamieszczonych poniżej przedstawiono analizę zgodności projektu MPZP z celami lub priorytetami ważniejszych dokumentów strategicznych.

Tab. 1. Ocena spójności zadań i celów projektu Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1” z celami określonymi w polityce ekologicznej państwa.

/Źródło: wykonanie własne na podstawie dokumentów strategicznych/

Ocena spójności celów:				Cele								
				Ochrona środowiska przed emisją substancji zanieczyszczających powietrze atmosferyczne	Ochrona środowiska przed emisją hałasu i wibracjami	Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi	Ochrona powierzchni ziemi	Ochrona wód powierzchniowych	Ochrona wód podziemnych	Ochrona lasów, świata roślinnego, zwierzęcego i krajobrazu	Odnawialne źródła energii	Ochrona zasobów kopalin
■ dokładna spójność celów dokumentów ▣ wysoka spójność celów dokumentów □ ograniczona (pośrednia) spójność celów dokumentów ✱ możliwy konflikt celów dokumentów												
Cele polityki ekologicznej państwa 2030	Cele szczegółowe	Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.	Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód.	▣								
			Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania.									
			Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb.									
			Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej.									
		Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.	Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej, krajobrazu i korytarzy ekologicznych.									
			Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.									
			Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym.									
			Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa.									
			Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT.									

Cele polityki ekologicznej państwa 2030	Cele szczegółowe	Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych.	Przeciwdziałanie zmianom klimatu.	☐
			Adaptacja do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych.	
	Cele horyzontalne	Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa.	Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji.	☐
		Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.	Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.	

Tab. 2. Analiza zgodności projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoza „Komańcza 1” z krajowymi dokumentami strategicznymi. /Źródło: wykonanie własne na podstawie dokumentów strategicznych/

Objaśnienia: ■ dokładna spójność celów dokumentów ▣ wysoka spójność celów dokumentów □ ograniczona (pośrednia) spójność celów dokumentów * możliwy konflikt celów dokumentów		
Dokument strategiczny	Cele dokumentu strategicznego	Ocena spójności celów zawartych w projekcie MPZP z celami zawartymi w krajowych dokumentach strategicznych
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym poprzez: – wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją, – zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, – przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego, – przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych, – rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.	▣
	Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych poprzez: – rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, – wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym, – innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach.	▣
	Podniesienie jakości zarządzania wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie poprzez: – wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem, – wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym, – poprawa organizacji świadczenia usług publicznych, – efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej.	▣

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych	Konieczność osiągnięcia standardów jakości ścieków odprowadzanych do środowiska z oczyszczalni ścieków		■
	Zapewnienie 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych		
	Wyposażenie aglomeracji w systemy kanalizacji zbiorczej lub stosowanie systemów indywidualnych		
	Odpowiednie zagospodarowanie w środowisku osadów powstających w oczyszczalniach ścieków		
Projekt Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami 2030	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów		■
	Zaspokajanie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę do picia i dla celów sanitacji		
	Zaspokojenie społeczne i ekonomiczne uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki		
	Podniesienie skuteczności ochrony ludności i gospodarki w sytuacjach kryzysowych		
Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań	Rozpoznawanie i monitorowanie stanu różnorodności biologicznej oraz istniejących i potencjalnych zagrożeń		■
	Usuwanie lub ograniczanie aktualnych i potencjalnych zagrożeń różnorodności biologicznej		
	Zachowanie i/lub wzbogacanie istniejących oraz odtwarzanie zanikłych elementów różnorodności biologicznej		
	Integracja działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej z działaniami ważnych dla tej ochrony sektorów gospodarki oraz administracji publicznej i społeczeństwa (w tym organizacji pozarządowych)		
Polityka Leśna Państwa	Powiększanie zasobów leśnych kraju		■
	Polepszenie stanu zasobów leśnych i ich kompleksowa ochrona		
	Reorientacja zarządzania lasami z poprzedniej dominacji modelu surowcowego na model proekologicznej i zrównoważonej ekonomicznie, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej		
Krajowy plan gospodarki odpadami 2030	Cele krótkookresowe	Zwiększenie wagowo do minimum 50% przygotowania do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, szkło, plastik i metale z gospodarstw domowych i – w miarę możliwości – innego miejsca pochodzenia, pod warunkiem, że te strumienie odpadów są podobne do odpadów z gospodarstw domowych	■
		Redukcja składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do 35% w stosunku do masy odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995r.	
	Cele długookresowe	Zwiększenie wagowo do co najmniej 60% przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	
		Zmniejszenie ilości składowanych odpadów komunalnych do 10% całkowitej ilości wytwarzanych odpadów komunalnych	

Strategia Rozwoju Energetyki Odnawialnej	Zwiększenie udziału energii i ze źródeł odnawialnych w bilansie paliwowo-energetycznym kraju do 7,5% w 2010 roku i do 14% w 2020 roku w strukturze zużycia nośników pierwotnych	■
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	Gospodarka wodno-ściekowa	■
	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	
	Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska	
	Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska	
	Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych	
	Transport przyjazny środowisku	
	Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna	

Tab. 3. Analiza zgodności priorytetów projektu Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1” z celami lub priorytetami ważniejszych wojewódzkich dokumentów strategicznych.

/Źródło: wykonanie własne na podstawie dokumentów strategicznych/

Objaśnienia: ■ dokładna spójność celów dokumentów ▣ wysoka spójność celów dokumentów □ ograniczona (pośrednia) spójność celów dokumentów * możliwy konflikt celów dokumentów		Ocena spójności celów zawartych w projekcie MPZP z celami zawartymi w ważniejszych wojewódzkich dokumentach strategicznych
Projekt Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpacie 2030	Gospodarka i nauka	▣
	Nauka, badania i szkolnictwo wyższe wspierające gospodarkę	
	Inteligentne specjalizacje województwa	
	Konkurencyjność gospodarki poprzez innowacje i nowoczesne technologie	
	Gospodarka cyrkularna (Gospodarka obiegu zamkniętego)	
	Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska	▣
	Bezpieczeństwo energetyczne i OZE	
	Rozwój infrastruktury transportowej oraz integracji międzygałęziowej transportu	
	Poprawa dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz rozwój transportu publicznego	
	Rozwój infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej w regionie	
	Rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu działalności gospodarczej i turystyki	
	Przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi	
	Zapobieganie i minimalizowanie skutków zagrożeń antropogenicznych	
	Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu	
Projekt Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpacie 2030	Dostępność usług	▣
	Poprawa dostępności do usług publicznych poprzez wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych	
	Planowanie przestrzenne wspierające aktywizację społeczności i aktywizacja obszarów zdegradowanych	
	Wsparcie instytucjonalne i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	
	Budowanie i rozwój partnerstwa dla rozwoju województwa	

Projekt Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpacie 2030	Terytorialny wymiar strategii	
	Wykorzystanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego	
	Funkcje metropolitarne Rzeszowa oraz jego obszaru funkcjonalnego	■
	Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju	
	Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku	
	Współpraca ponadregionalna i międzynarodowa	
RPO Woj. Podkarpackiego na lata 2014-2020	Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka	
	Cyfrowe Podkarpacie	
	Czysta Energia	
	Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego	
	Infrastruktura komunikacyjna	■
	Spójność przestrzenna i społeczna	
	Regionalny rynek pracy	
	Integracja społeczna	
	Jakość edukacji i kompetencji w regionie	
Plan Zagospodarowania Przestrzennego województwa podkarpackiego – perspektywa 2030	Osadnictwo	■
	Poprawa spójności funkcjonalno-przestrzennej systemu osadniczego województwa	
	Środowisko	
	Ochrona środowiska oraz racjonalne wykorzystanie jego zasobów	
	Zapobieganie zagrożeniom i zanieczyszczeniom środowiska oraz minimalizowanie ich negatywnych skutków	■
	Ochrona dziedzictwa kulturowego	
Plan Zagospodarowania Przestrzennego województwa podkarpackiego – perspektywa 2030	Infrastruktura społeczno-gospodarcza	
	Podniesienie poziomu życia mieszkańców województwa	
	Kształtowanie warunków rozwoju gospodarczego	■
	Komunikacja	
	Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa	

Plan Zagospodarowania Przestrzennego województwa podkarpackiego – perspektywa 2030	Infrastruktura techniczna	☐
	Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego województwa	
	Racjonalny rozwój gospodarki wodnej i ściekowej	
	Rozwój systemu gospodarki odpadami	
	Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej	
	Obronność i bezpieczeństwo państwa	☐
	Zwiększenie zdolności obronnej i bezpieczeństwa państwa	

**** Zgodność priorytetów projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1” z celami lub priorytetami ważniejszych powiatowych i gminnych dokumentów strategicznych została oceniona szczegółowo w projekcie ww. dokumentu. Wszystkie założone ww. cele przewidziane do realizacji są spójne z celami zawartymi w tych dokumentach – wymóg spójności celów zostaje w pełni zachowana.

1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Zakres merytoryczny opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko regulują przepisy art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn. zm.).

Prognoza opracowana została w formie pisemnej, na podstawie analizy dostępnych dokumentów źródłowych, dokumentacji, przepisów prawnych, po dokonanej wizji w terenie, w ramach inwentaryzacji przyrodniczej, w odniesieniu do przedmiotu opracowania Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1”. Na potrzeby sporządzenia niniejszego dokumentu przeprowadzono wnikliwą obserwację terenu pod kątem wytypowania potencjalnych obszarów konfliktów przyrodniczo-przestrzennych, w których mogą wystąpić stanowiska gatunków chronionych oraz siedlisk przyrodniczych. Szczegółowo przeanalizowano stopień wpływu planowanych zamierzeń w/w MPZP na tereny gruntów leśnych. Przy określaniu wymagań ekologicznych oraz minimalizacji skutków zagrożeń dla poszczególnych gatunków i siedlisk korzystano z badań terenowych prowadzonych przez wykwalifikowanych inżynierów, którzy sporządzili inwentaryzacje florystyczne i faunistyczne na terenie planowanej inwestycji wydobywania kruszywa naturalnego, zakładu przerobu kruszywa oraz z „Monitoringu siedlisk przyrodniczych – przewodnik metodyczny” (wyd. Inspekcja Ochrony Środowiska). Zatem dokumentacja ta została opracowana w sposób analityczny, uwzględniający wiedzę techniczną oraz przyrodniczą popartą badaniami terenowymi.

Prognoza wskazuje również na niezbędne rozwiązania techniczne i organizacyjne, które ograniczą do norm dopuszczalnych wszelkie działania niekorzystne dla środowiska i zdrowia ludzi, które mogłyby wynikać z realizacji ustaleń zawartych w projekcie w/w MPZP.

Podczas sporządzania prognozy, została dokonana analiza terenu pod kątem wytypowania potencjalnych obszarów konfliktów przyrodniczo-przestrzennych, w których mogą wystąpić stanowiska gatunków chronionych oraz siedlisk przyrodniczych. Szczegółowo przeanalizowano stopień wpływu planowanych zamierzeń MPZP na tereny gruntów wykorzystywanych na potrzeby gospodarki leśnej.

W trakcie opracowania prognozy wykorzystane zostały następujące materiały:

- ✓ Obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Komańcza, zatwierdzone Uchwałą Nr XVIII/126/2000 Rady Gminy Komańcza w dniu 24 października 2000 wraz ze Zmianą Nr 1 SUiKZP obejmującą teren złoża „Komańcza - Jawornik” oraz Zmianą Nr 3 SUiKZP obejmującą teren udokumentowanego złoża „Komańcza 1”,
- ✓ Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Komańcza, ważny do 31.12.2003r.,
- ✓ Roboczy projekt Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmujący część złoża „Komańcza 1” tj. część graficzna w skali 1:1000 oraz opisowa wraz z uwarunkowaniami w formie graficznej i opisowej,
- ✓ MPZP dla potrzeb złoża Komańcza – Jawornik (terenu sąsiedniego uchwalonego uchwałą Rady Gminy Komańcza Nr XXXVIII/165/2013 z dnia 16 maja 2013r.,

- ✓ Inwentaryzacja przyrodnicza na potrzeby raportu o oddziaływaniu na środowisko sąsiedniego złoża „Komańcza - Jawornik”,
- ✓ Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzonej na potrzeby Planu Urządzania Lasów,
- ✓ Audyt krajobrazowy województwa podkarpackiego przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr XIII/218/25 z dnia 31 marca 2025 r.,
- ✓ Raport WIOŚ w Rzeszowie „Stan środowiska w województwie podkarpackim. Raport 2020”,
- ✓ Program Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2016-2020 - WIOŚ Rzeszów.
- ✓ Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2023 – WIOŚ Rzeszów.
- ✓ Polityka ekologiczna państwa 2030 – Ministerstwo Środowiska.
- ✓ Program ochrony środowiska województwa podkarpackiego na lata 2020 – 2023 z perspektywą do 2027r.,
- ✓ Opracowanie Ekofizjograficzne podstawowe,
- ✓ Literatura fachowa,
- ✓ Wizja w terenie, inwentaryzacja przyrodnicza w ramach opracowania raportu dla terenu złoża „Komańcza- 1”,
- ✓ Ogólnodostępne portale internetowe: serwisy polskiego rządu „gov.pl”,
- ✓ Obowiązujące przepisy prawne.

1.4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzenia
--

Najkorzystniejszą metodą analizy skutków realizacji projektu MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1”, jest metoda porównawcza, polegająca na przeciwstawieniu stanu dotychczasowego ze stanem planowanym w w/w dokumentach planistycznych.

Cały obszar opracowania przedmiotowego MPZP zlokalizowany jest w konturze określonym w Uchwale o przystąpieniu do sporządzenia MPZP, o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1”, w miejscowości Jawornik, gmina Komańcza, na części działek nr ew. 75/1 i 70.

Obszar planowanej do realizacji MPZP w stanie istniejącym obejmuje teren leśny. W związku z czym realizacja ustaleń wymaga sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego na etapie, którego należy uzyskać zgodę właściwego organu na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

W niniejszej Prognozie zawarto ocenę projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017”. Ocena, o której mowa wyżej obejmuje część graficzną oraz opisową. Ponadto oceną objęto istniejący oraz planowany sposób zagospodarowania terenów sąsiednich i dokonano analizy wzajemnego wpływu na środowisko i zdrowie ludzi. Ocena ta dokonywana jest w kontekście wpływu dopuszczonego przez MPZP sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu zawartego w ustaleniach planu, na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi. Projekt MPZP, o nazwie „Jawornik

1/2017” określając nową funkcję terenu uwzględnia wymogi prawne wynikające z Prawa ochrony środowiska oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003r., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1130 z późn. zm.) – w celu oceny aktualności planów miejscowych – wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest zobowiązany do dokonania analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta, gminy; ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń Studium, co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części – podejmuje działania mające na celu zmianę planu zagospodarowania przestrzennego w takim trybie, w jakim jest on uchwalony.

Z oceny analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Komańcza dokonanej za okres kadencji 2014-2018, wynika, iż zmiana zagospodarowania terenu obejmującego złoża sąsiednie „Komańcza – Jawornik”, na którym prowadzona jest eksploatacja i bieżąca rekultywacja, nie spowodowała zmian drastycznych, przekraczających normy dopuszczalne, tak jak zostało to wskazane w raporcie o oddziaływaniu na środowisko złoża „Komańcza – Jawornik”. Ponieważ złoża „Komańcza 1”, zostanie poddane eksploatacji dopiero po zakończeniu robót wydobywczych i rekultywacyjnych na złożu „Komańcza - Jawornik”, należy przypuszczać, iż ze względu na podobne uwarunkowania i podobny sposób eksploatacji złoża „Komańcza 1”, również nie dojdzie do zmian i działań, wykraczających poza normy dopuszczalne.

Podczas sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko stosuje się różnorodne metody analityczne i waloryzacyjne. W niniejszym opracowaniu posłużono się metodami analitycznymi wzbogaconymi o wizję terenową - w zakresie opisu stanu środowiska oraz zastosowano prognozowanie przez analogię, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów położonych w sąsiedztwie o tym samym charakterze i funkcji - w zakresie prognozowania oddziaływania na środowisko.

Podczas sporządzania niniejszego dokumentu nie napotkano na trudności oraz na luki, które uniemożliwiłyby identyfikację zagrożeń lub ocenę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

Planowane przedsięwzięcie składa się z etapu udostępnienia złoża, eksploatacji złoża oraz rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.

Wnioskodawcą opracowania Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1”, jest podmiot gospodarczy, posiadający duże doświadczenie w zakresie wydobywania surowców naturalnych w Polsce i rekultywacji terenów po zakończonym wydobywaniu.

Działka, na której planuje się realizację zadań objętych sporządzeniem w/w MPZP położona jest:

- ✓ w całości w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r., w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. z 2014r., poz. 1950 z późn. zm.),

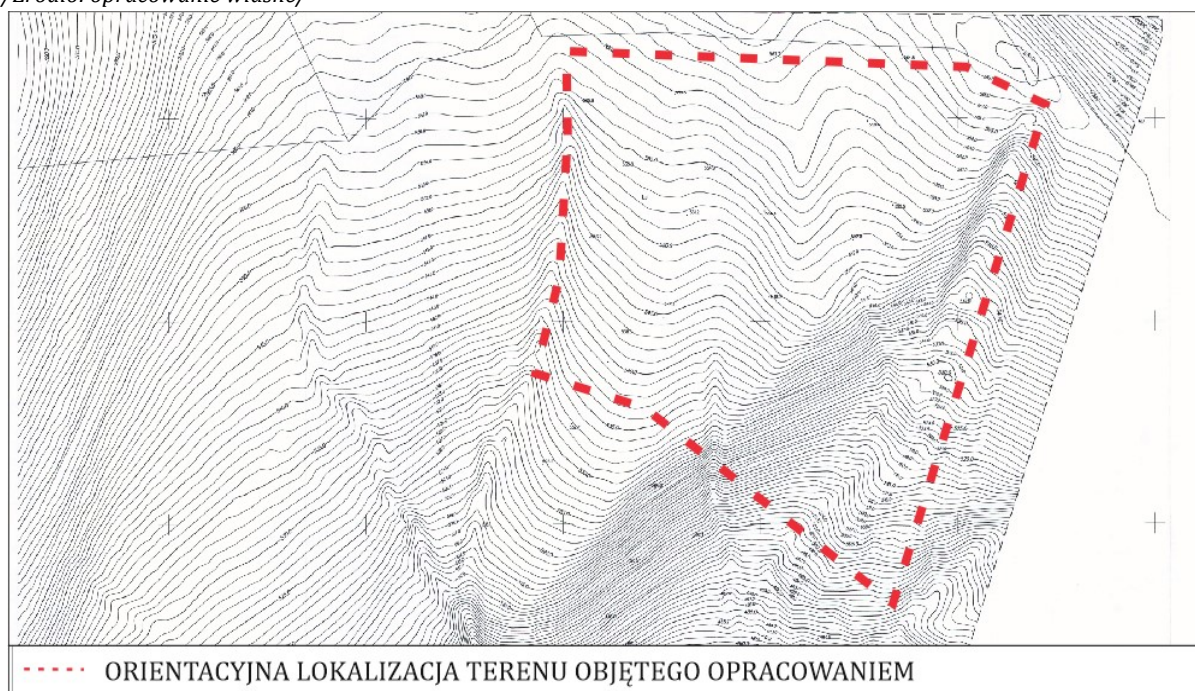
✓ w całości w granicach Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 PLB180002 „Beskid Niski”,

Południowa część działki inwestycyjnej położona jest w granicach Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 PLH180021 „Dorzecze Górnego Sanu”. Cały teren udokumentowanego złoża „Komańcza 1”, który stanowi część działki objętej planem, położony jest poza granicami w/w obszaru.

Teren opracowania nie jest objęty innymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r., o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1478 z późn. zm.).

Ryc. 1. Orientacyjne granice obszaru objętego sporządzeniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1” na kopii mapy zasadniczej.

/Źródło: opracowanie własne/

Projekt Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1” określając nową funkcję dla terenu, uwzględnia wymogi prawne wynikające z ustawy Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 647) oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn. zm.). Oznacza to, że wprowadzenie w/w funkcji daje znacznie większe możliwości ekonomicznego i przestrzennego wykorzystania terenu, a przyjęte zabezpieczenia minimalizujące negatywny wpływ na środowisko, nie pogorszą znacząco stanu środowiska naturalnego i zdrowia ludzi zarówno w obszarze objętym MPZP, jak i w jego najbliższym sąsiedztwie.

Zakres planu określony w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1130 z późn. zm.) oraz w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021r., poz. 2404) nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania

1.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Ryc. 2. Położenie terenu objętego sporządzeniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1” względem granic państwa.

2.0. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU, W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

2.1. Dotychczasowy sposób zagospodarowania terenu

POŁOŻENIE

Teren przeznaczony pod inwestycję objętą opracowaniem MPZP znajduje się w miejscowości Jawornik, na terenie Gminy Komańcza, w powiecie sanockim, województwo podkarpackie.

Przedmiotowy MPZP zgodnie z projektem obejmuje działki nr ew.: 75/1 oraz 70 w obrębie ewidencyjnym 0007 Jawornik, które zgodnie z wypisem z ewidencji gruntów stanowią grunty o użytku:

- ✓ działka nr ew. 75/1: PsV – o pow. 1,6191ha; PsVI – o pow. 0,5636ha; Ls – o pow. 40,8533ha; K – o pow. 1,2223ha. Łączna powierzchnia działki wynosi 44,2583ha,
- ✓ działka nr ew. 70: Ls – o pow. 28,8710ha.

Z całkowitej powierzchni działki został wyodrębniony kontur udokumentowanego i zatwierdzonego złoza „Komańcza 1”, o powierzchni około 8,18ha. Południowa część konturu złoza (ok. 3,6ha) położona jest w granicach obowiązującego MPZP, którego zmiana prowadzona jest odrębną procedurą. Północna część konturu złoza (ok. 4,5ha), położona jest w granicach MPZP „Jawornik 1/2017” objęta przedmiotową procedurą nowego planu miejscowego.

W związku z powyższym opracowywany MPZP wymagał uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, o których stanowi ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie art. 7 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. W ramach poprzedniej procedury została wydana zgoda Ministra Środowiska (Decyzja znak: DL-NL.4130.68.2019.KB(AP) 971017.3171535.2947000 z dnia 03 sierpnia 2020r.) na przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele nierolnicze i nieleśne gruntów leśnych.

Ryc. 3. Orientacyjna lokalizacja obszaru objętego sporządzeniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoza „Komańcza 1”. /Źródło: opracowanie własne/

Tereny sąsiednie:

- ✓ od strony wschodniej: działka nr ew. 48/1: Wp – o pow. 0,08ha,
- ✓ od strony zachodniej: działka nr ew. 77: Ls – o pow. 43,00ha,
- ✓ od strony północnej: działka nr ew. 69: Ls – o pow. 28,15ha, działka nr ew. 70: Ls – o pow. 28,15ha, działka nr ew. 71: Ls – o pow. 35,84ha,

- ✓ od strony południowej: działka nr ew. 75/2: Wp – o pow. 0,4102ha, działka nr ew. 664: ŁVI – o pow. 0,7939ha; Ls – o pow. 7,7179ha; Bi – o pow. 0,0479ha; K – o pow. 1,0098ha; N – o pow. 0,1180ha, działka nr ew. 592/8: Wp – o pow. 12,6245ha, działka nr ew. 450/2: Ls – o pow. 0,0298ha, działka nr ew. 63/1: Wp – o pow. 0,44ha, działka nr ew. 49: Tk – o pow. 3,14ha.

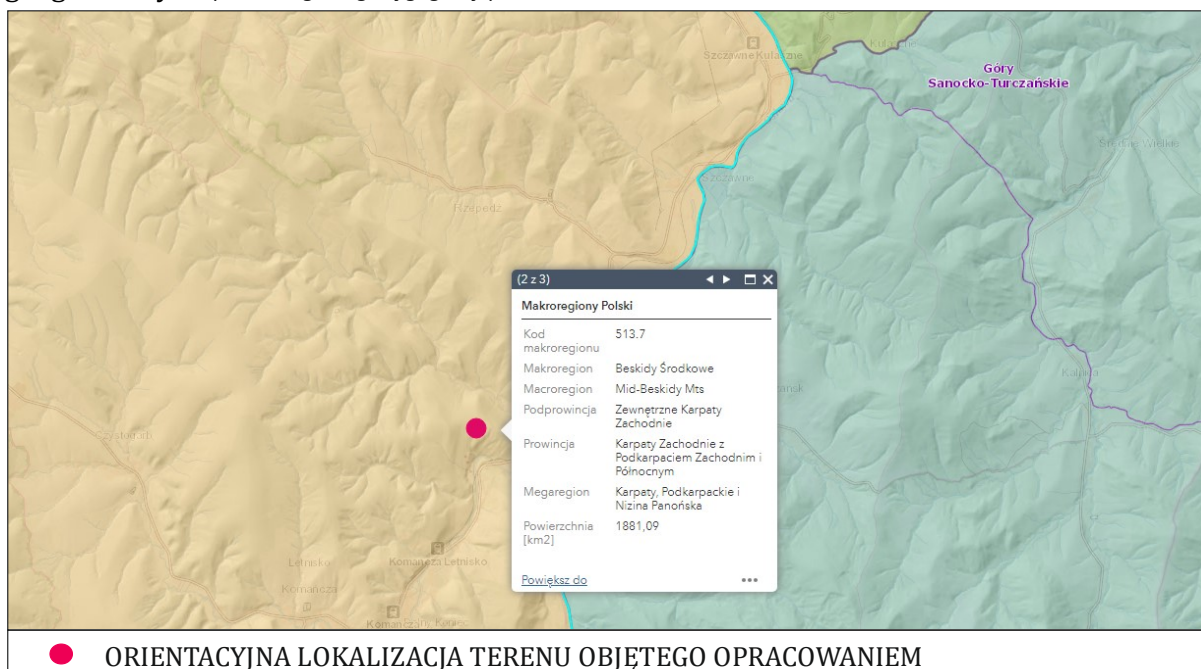
Na południowy - wschód, w odległości około 300,0m od granic udokumentowanego złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1”, funkcjonuje najbliższa zabudowa mieszkaniowa. Od strony południowo-zachodniej złożo „Komańcza 1” sąsiaduje z obszarem górniczym „Komańcza - Jawornik”, na którego terenie funkcjonuje zakład przeróbczy.

REGION FIZYCZNO-GEOGRAFICZNY

Obszar planowanego do realizacji przedsięwzięcia, na podstawie regionalizacji geograficznej Jerzego Kondrackiego (2002) zaliczany jest do:

- ✓ Mezuregion – Beskid Niski,
- ✓ Makroregion – Beskidy Środkowe,
- ✓ Prowincja – Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym,
- ✓ Podprowincja – Zewnętrzne Karpaty Zachodnie,
- ✓ Megaregion – Karpaty, Podkarpacie i Nizina Panońska.

Ryc. 4. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1” względem regionów fizyczno-geograficznych. /Źródło: geologia.pgi.gov.pl/

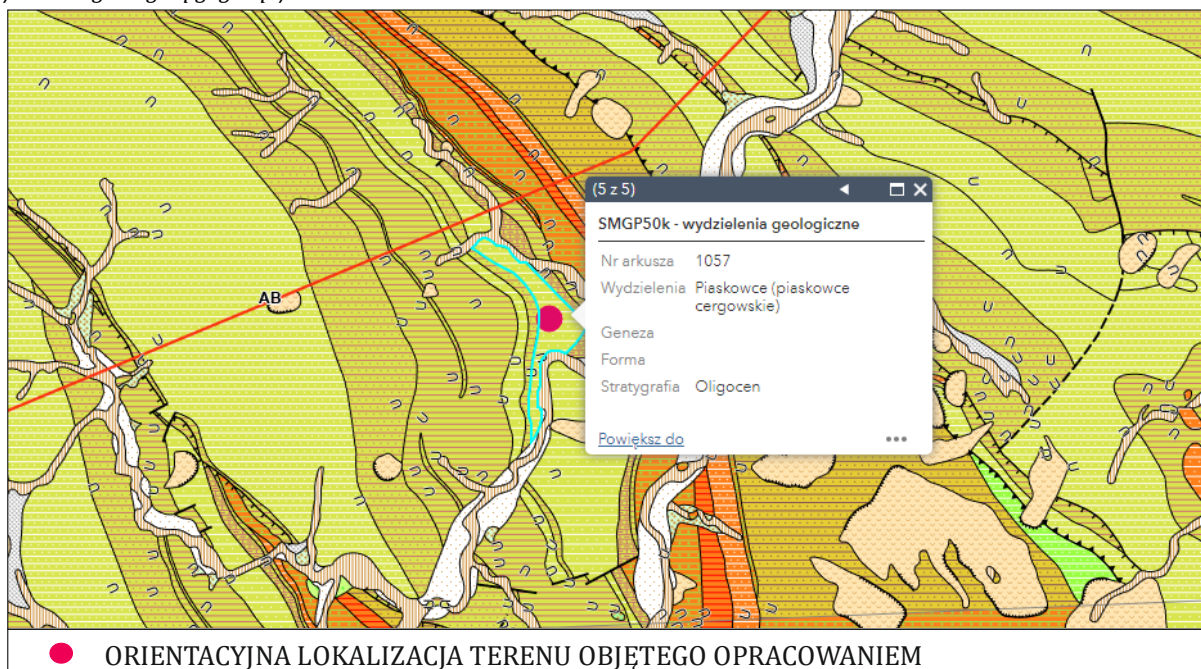

STRUKTURA GEOLOGICZNA

Teren objęty opracowaniem położony jest w obszarze występowania: piaskowców (piaskowce cergowskie).

Ryc. 5. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1” na tle mapy geologicznej.

/Źródło: geologia.pgi.gov.pl/

Złoże „Komańcza 1” położone jest w obrębie fałdu Brzeźnego, na obszarze jednostki dukielskiej. Fałd ten ciągnie się od poprzecznej dyslokacji Wisłoka Wielkiego po górę Dziurkowiec na wschodzie, gdzie przechodzi poza granice państwa. Utwory występujące w rejonie złoża zapadają monoklinalnie w kierunku zachodnim pod kątem 20-25 stopni. Na omawianym obszarze występuje tektonika blokowa. Kompleksy piaskowcowe pocięte są uskokami normalnymi i przesuwczymi, niekiedy rotacyjnymi o zróżnicowanych kierunkach, generalnie północ-południe i zrzutach od kilku do dwudziestu-kilku metrów. Z tego względu można zaliczyć to złożo do grupy II.

Strop piaskowców przyjęto na głębokości 450 do 560m n.p.m. Z uwagi na sięgającą miejscami głębiej strefę wietrzenia może on ulec pogłębieniu. Uzyskany obraz przestrzenny przebiegu granic litologicznych pozwala na wydzielenie dwóch poziomów piaskowców cergowskich, rozdzielonych kompleksem łupkowym, którego miąższość osiąga około 50,0m.

KLIMAT

Klimat gminy Komańcza, który stanowi również klimat Bieszczadów, kształtowany jest głównie pod wpływem mas powietrza kontynentalnego. Występowanie łańcucha górskiego prowadzi do spiętrzenia mas powietrza, średnie wartości ciśnienia są wyższe niż w innych regionach kraju.

Klimat gminy charakteryzują następujące parametry:

1) Średnia roczna temperatura	8°C,
2) Średnie roczne zachmurzenie	55-70%,
3) Okres wegetacji	od 220 dni,
4) okres bezprzymrozkowy	od 6 miesięcy,

5) Liczba dni z pokrywą śnieżną	około 120 dni,
6) Przeważający kierunek wiatrów:	zachodni (dostosowuje się do kierunków głównych dolin),
7) Suma rocznych opadów	od 700mm do 1100 mm,

WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Na terenie objętym opracowaniem MPZP nie występują ujęcia wód podziemnych w formie studni kopanych czy wierconych.

Na obszarze objętym opracowaniem nie odnotowano istnienia mokradeł lub innych powierzchniowych zbiorników wodnych.

Gmina Komańcza jest obszarem deficytowym pod względem zasobów wód podziemnych. Potwierdzają to wykonane na terenie gminy studnie wiercone, których wydajność jest mniejsza od 10 m³/h.

Na terenie całego złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1” występują wody lecznicze – wody słabo zmineralizowane (mineralizacja < 1g/dm³), nieobjęte koncesją na wydobycie kopaliny ze złoża, opisane w dokumentacji hydrogeologicznej wód podziemnych dla celów leczniczych w rejonie Komańczy, pow. Sanok z 1971r., a także w „Bilansie zasobów złóż kopalin w Polsce” wg stanu na 31XII 2023r. - Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2024.

W konturze Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoża „Komańcza 1” nie występują solanki oraz wody termalne.

❖ JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD

Zgodnie z II aktualizacją planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły („IIaPGW”), na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023r., poz. 300) plany gospodarowania wodami wskazują ustalone cele środowiskowe dla JCW i obszarów chronionych wraz z prezentacją wyników przeprowadzonej oceny stopnia osiągnięcia celów środowiskowych.

W przypadku JCW stanowiących obszary chronione przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia oraz części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych wyznaczony był dodatkowy cel środowiskowy, odnoszący się do norm jakości wody dla tych wód. Dla JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia, w celach wskazano również, że jakość wody nie powinna ulegać pogorszeniu. Dla obszarów chronionych przyrodniczo (obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków) cele środowiskowe dotyczące wód przypisano na podstawie wymagań dla tych obszarów. Podstawą w tym przypadku były akty ustanawiające dany obszar, plany ochrony, plany zadań ochronnych, czy zadania ochronne. Dodatkowo dla obszarów Natura 2000 założono przywrócenie lub zachowanie właściwego stanu gatunków i siedlisk będących przedmiotem ochrony. Cele te uzupełniono również o informacje na temat wymagań wodnych niezbędnych do ich osiągnięcia i utrzymania.

Dodatkowy cel środowiskowy zdefiniowano także dla JCWP rzecznych w odniesieniu do możliwości migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego.

W trakcie wyznaczania celów środowiskowych dla wód powierzchniowych na IV cykl planistyczny (2022–2027) bazowano na procedurze przyjętej w cyklu poprzednim 2016–2021 (aPGW). Analogicznie, cele środowiskowe ustalono w odniesieniu do wymagań dla stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Podczas oceny stanu wód i wyznaczania celów środowiskowych wykorzystano najnowsze dane i opracowania, w tym nowe metodyki określania stanu elementów biologicznych i hydromorfologicznych, aktualizację wyznaczania SZCW i SCW, oraz zweryfikowaną typologię wód.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 RDW celem dla wód powierzchniowych jest:

- ✓ nie pogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu JCW;
- ✓ osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych;
- ✓ stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych;
- ✓ odwrócenie każdej znaczącej i ciągłej tendencji wzrostu stężenia każdego zanieczyszczenia wynikającego z wpływu działalności człowieka w celu stopniowej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych;
- ✓ osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami określonymi w ustawodawstwie wspólnotowym dla obszarów chronionych.

Zgodnie z powyższym, celem środowiskowym dla części wód niewyznaczonych jako SCW lub SZCW, którym w konsekwencji nadano status NAT, jest:

- ✓ dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny, w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły;
- ✓ bardzo dobry stan ekologiczny, w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na bardzo dobry stan ekologiczny;
- ✓ stan dobry, w przypadku JCWP niemonitorowanych;
- ✓ spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.

W przypadku części wód wyznaczonych jako SCW lub SZCW celem środowiskowym jest:

- ✓ dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny, w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły;
- ✓ maksymalny potencjał ekologiczny w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na maksymalny potencjał ekologiczny;
- ✓ stan dobry w przypadku JCWP niemonitorowanych;
- ✓ spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.

Celem środowiskowym dla JCWP RW i RWr jest również zapewnienie drożności cieku dla migracji ryb.

Zgodnie z art. 59 Ustawy Prawo wodne celem środowiskowym dla JCWPd jest:

- ✓ zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- ✓ zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ✓ ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Działania służące osiągnięciu ustalonych dla JCWPd celów środowiskowych polegają w szczególności na stopniowym redukowaniu zanieczyszczenia wód podziemnych przez odwracanie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności człowieka.

Podstawowym celem środowiskowym dla JCWPd jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu, definiowanego w art. 2 RDW jako stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony jako co najmniej „dobry”. Ogólny stan JCWPd określany jest zatem na podstawie oceny stanu ilościowego oraz oceny stanu chemicznego JCWPd, przy czym o ogólnej ocenie stanu decyduje gorszy wynik. Ocena stanu JCWPd w rozumieniu RDW i DWP jest kontrolą stanu środowiska wodnego wykonywaną w określonych odstępach czasu. Nastawiona jest głównie na zidentyfikowanie wielkoobszarowych zagrożeń i ich wpływu na środowisko wodne (ocena wpływu) z pominięciem oddziaływań o zasięgu lokalnym, niemających znaczenia w skali całej JCWPd.

Celem środowiskowym dla JCWPd na lata 2022–2027 jest dobry stan chemiczny i ilościowy. Tak ustalony cel odniesiono do otrzymanego wyniku oceny stanu JCWPd wykonanej w 2020 r. (w oparciu o wyniki monitoringu diagnostycznego z 2019 r.). Dla JCWPd o stanie słabym określono przyczyny stanu słabego (wynik poszczególnych testów klasyfikacyjnych) oraz wskazano dla jakich wskaźników zostały przekroczone wartości progowe dobrego stanu.

W przypadku JCWPd, które zostały zidentyfikowane jako zagrożone i będące w stanie słabym, zgodnie najbardziej aktualną oceną stanu wykonaną w 2020 r., przeprowadzono procedurę wyłączeń, czyli ustalenia odstępstw od celów środowiskowych. Biorąc pod uwagę przyczyny stanu słabego, w tym wynik testu klasyfikacyjnego decydującego o stanie słabym, a także analizę presji oraz charakterystyki JCWPd, zaproponowano odstępstwa od celów środowiskowych w postaci przedłużenia terminu osiągnięcia celów bądź ustalenia mniej rygorystycznych celów.

Celem środowiskowym obszarów chronionych jest osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami wynikającymi z przepisów szczególnych, na podstawie których obszary chronione zostały utworzone/ustanowione.

Zgodnie z ogólnodostępnym portalem Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie omawiany obszar MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoza „Komańcza 1” znajduje się w zasięgu JCWP RW o nazwie „Ośława”, oznaczonym kodem RW20000422299 oraz w obrębie JCWPd o nr 168 oraz kodzie europejskim GW2000168.

➤ JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Tab. 4. Charakterystyka JCWP RW o nazwie „Ośława”. /Źródło: karty.apgw.gov.pl:4200/

Nazwa JCWP	Ośława
Kod JCWP	RW20000422299
Typ JCWP	RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
Długość JCWP	~ 175,34km
Powierzchnia JCWP	~ 431,04km ²
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły

Region wodny	region wodny Górnej – Wschodniej Wisły
Status JCWP	NAT - naturalna część wód
Ocena stanu (ogólny)*	zły stan wód
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny
Stan chemiczny	stan chemiczny dobry
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona
Cel środowiskowy - stan/potencjał ekologiczny	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Osława od ujścia do ujścia Osławicy (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych
Cel środowiskowy – stan chemiczny	dobry stan chemiczny

*Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)

Ryc. 6. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoza „Komańcza 1” w odniesieniu do Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzecznych. /Źródło: wody.isok.gov.pl/

➤ JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH

Tab. 5. Charakterystyka JCWPd o nr 168. /Źródło: /karty.apgw.gov.pl:4200/

Kod JCWPd	GW2000168
Powierzchnia JCWPd	2795,37km ²
Obszar dorzecza	Obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej-Wschodniej Wisły
Obszar bilansowy	San, Strwiąż i Mszaniec do granicy państwa
Czy JCWPd jest monitorowana?	tak
Ocena stanu chemicznego	dobry
Ocena stanu ilościowego	dobry
Stan JCWPd	dobry

Cele środowiskowe – stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Cele środowiskowe – stan ilościowy	dobry stan ilościowy
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona

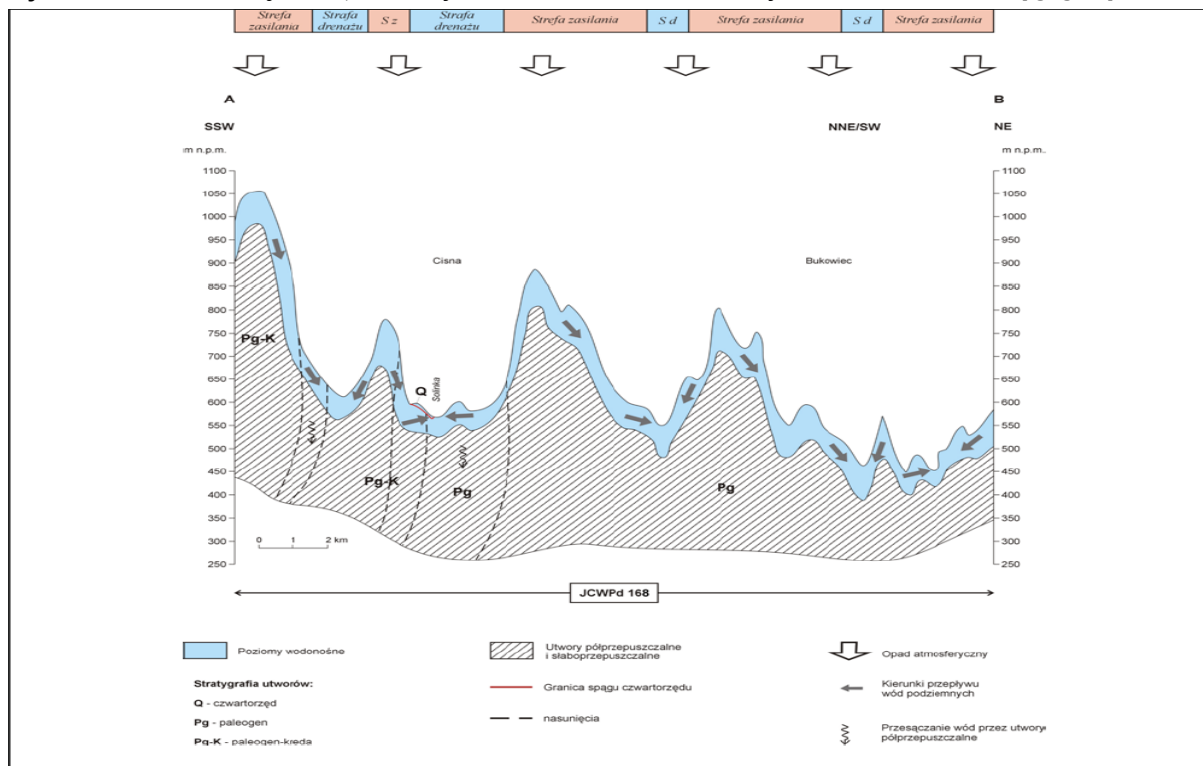
Ryc. 7. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1” w odniesieniu do Jednolitych Części Wód Podziemnych. /Źródło: wody.isok.gov.pl/

Schemat krążenia wód

Wody podziemne zasilane są głównie poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także w niewielkim stopniu poprzez infiltrację wód powierzchniowych oraz dopływ z podłoża. Zasilanie piętra fliszowego zależy głównie od charakteru litologicznego związki i kąta nachylenia stoków. Najdogodniejsze warunki infiltracji istnieją w obrębie dolin rzecznych oraz kotlin. Przepływ wód podziemnych odbywa w kierunku dolin rzecznych, które stanowią podstawę drenażu. Granice hydrodynamiczne biegną po działach wód podziemnych, które pokrywają się z działami wód powierzchniowych. Północną granicę JCWPd stanowi wododział 3-go rzędu zamknięty powyżej ujścia Tyrawy do Sanu. Od wschodu i zachodu JCWPd ogranicza zasięg zlewni Sanu. Południowa granica przebiega wzdłuż granicy Polski ze Słowacją, natomiast południowo-wschodnia wzdłuż granicy Polski z Ukrainą. Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i cieki powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych jest to głównie rzeka San. Funkcję drenażu pełnią także ujęcia wód podziemnych (studnie wiercone i kopane, źródła). Kierunki krążenia wód podziemnych są często skomplikowane ze względu na wykształcenie litologiczne i tektonikę utworów fliszu karpackiego. Generalnie jednak wody wszystkich pięter/poziomów wodonośnych przepływają w kierunku naturalnych stref drenażu. Oddziaływanie ujęć zaburza ten kierunek tylko lokalnie na niewielkich obszarach.

Ryc. 8. Schemat krążenia Jednolitych Części Wód Podziemnych o nr 168. Źródło: pgi.gov.pl

Stosownie do treści art. 81 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn. zm.), mając na uwadze zakres i charakter planowanego przedsięwzięcia oraz jego przewidywane oddziaływanie na układ hydrologiczny obszaru inwestycji i terenów sąsiednich, nie ma podstaw przypuszczać, aby realizacja omawianego zamierzenia znacząco oddziaływała na stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) oraz podziemnych (JCWPd), jak również uniemożliwiała osiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planach gospodarowania wodami w obszarach dorzeczy.

➤ WYKAZ OBSZARÓW CHRONIONYCH JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD

Art. 318 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 960) stanowi:

„Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza zawiera: wykazy obszarów chronionych, o których mowa w art. 317 ust. 4, wraz z graficznym przedstawieniem przebiegu ich granic oraz określeniem podstaw prawnych ich utworzenia”.

Zgodnie z art. 317 ust 4 w/w ustawy:

„Rejestr, o którym mowa [...] zawiera wykazy następujących obszarów chronionych:

- 1) jednolitych części wód przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.
- 2) jednolitych części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych.
- 3) obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz

wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

- 4) obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.
- 5) obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym”.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły analizowany rejestr obszarów chronionych obejmuje wyłącznie obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków silnie związanych z wodami.

- Jednolite Części Wód przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi

Zgodnie z II aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (dalej „IIaPGW”) wszystkie JCWPd w Polsce wskazane są jako przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi

Zgodnie z Załącznikiem nr 1. Zestawienie główne. do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły („IIaPGW”) Tabela nr 3. Zestawienie główne – dane charakteryzujące JCWP RW: obszary chronione, JCWPd. JCWP RW „Ośława” i kodzie RW20000422299 znajduje się w w/w wykazie.

- Jednolite Części Wód przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych

Zgodnie z Załącznikiem nr 1. Zestawienie główne. do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły („IIaPGW”) Tabela nr 3. Zestawienie główne – dane charakteryzujące JCWP RW: obszary chronione, JCWPd. JCWP RW „Ośława” i kodzie RW20000422299 nie znajduje się w w/w wykazie.

- Obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianych jako wzbogacenie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód

Zgodnie z zapisami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły ze względu na położenie w 99,7% w zlewisiku Morza Bałtyckiego, całe terytorium Polski zostało uznane za obszar wrażliwy na eutrofizację.

Mając na uwadze powyższe omawiany teren znajduje się w obszarze wrażliwym na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacenie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu,

powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Jednakże omawiany obszar położony jest z dala od zabudowy mieszkaniowej, gdzie ma miejsce wytwarzanie zanieczyszczeń komunalnych.

- Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 26 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie

Zgodnie z Załącznikiem nr 2. Wykaz Obszarów Chronionych SiG. do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły („IIaPGW”) JCWP RW „Osława” i kodzie RW20000422299 znajduje się w w/w wykazie:

Tab. 6. /Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły/

Typ obszaru chronionego	Kod INSPIRE obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Powierzchnia obszaru chronionego [ha]	Cel środowiskowy dla obszaru
Park Narodowy	PL.ZIPOP.1393.PN.7	Bieszczadzki Park Narodowy	29200,48	Ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. (Wymaga: Zachowanie mało zmienionych ekosystemów wodnych występujących w naturalnej sieci potoków i rzek górskich z charakterystyczną fauną wodną, Zapobieganie zabudowie hydrotechnicznej potoków i mechanicznemu naruszaniu struktury koryt potoków)
Rezerwat przyrody	PL.ZIPOP.1393.RP.1386	Źródłiska Jasiołki	1585.01	Zachowanie naturalnych zbiorowisk roślinnych obejmujących źródłiskowe obszary rzek Wisłok i Jasiołka [wymaga: zachowania naturalnych warunków wodnych, w tym zachowania potoków, stref przypotokowych, źródeł i źródlisk, torfowisk w stanie naturalnym; zachowania zasilania wodami podziemnymi].
Rezerwat przyrody	PL.ZIPOP.1393.RP.790	Przełom Osławy Pod Mokrem	142.79	Zachowanie przełomowego odcinka rzeki Osławy [wymaga zachowania naturalnego charakteru rzeki, reżimu hydrolog. i naturalnych procesów geomorfolog].
Rezerwat przyrody	PL.ZIPOP.1393.RP.944	Przełom Osławy pod Duszatynem	322.45	Zachowanie najpiękniejszego fragmentu doliny rzeki Osławy od Smolnika po Turzańsk [wymaga zachowania naturalnego charakteru rzeki, reżimu hydrolog. i naturalnych procesów geomorfolog].
Rezerwat przyrody	PL.ZIPOP.1393.RP.1377	Zwieszło	2.2	Zachowanie dwu górskich jezior powstałych przez znaczne osuwiska na zboczach góry „Chryszczata”, jak również lasu zatopionego przy ich

				powstaniu [wymaga: zachowania jeziorzek w stanie naturalnym].
Park Krajobrazowy	PL.ZIPOP.1393.PK.16	Jaśliski Park Krajobrazowy	25878	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, źródłiska, natur. zb. wodne, olszyna górska, torfowiska przejściowe, torfowiska zasadowe, wilgotne łąki, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosystemów leśn. i nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]. Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów, mokradeł i torfowisk; zachowanie korytarzy ekologicznych [wymaga zachowania ciągłości ekolog. cieków].
Park Krajobrazowy	PL.ZIPOP.1393.PK.98	Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy	51461	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszynka górska, torfowiska przejściowe, torfowiska wysokie, młaki, źródła mineralne, źródła wapienne, ziołorośla nadrzeczne, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosystemów leśn. i nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoza „Komańcza 1”

				rzecznych, przełomów. [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]
Obszar Chronionego Krajobrazu	PL.ZIPOP.1393.OCHK.184	Wschodniobeskidzk i Obszar Chronionego Krajobrazu	99911,0	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.
Obszar Chronionego Krajobrazu	PL.ZIPOP.1393.OCHK.185	Beskidu Niskiego	82946	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. -
Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB180002.B	Beskid Niski	151966.61	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: Actitis hypoleucos r, Alcedo atthis r, Aquila pomarina r, Ciconia nigra r, Cinclus cinclus r, Crex crex r, Motacilla cinerea r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000].
Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLC180001.B PL.ZIPOP.1393.N2K.PLC180001.H	Bieszczady	111519.44	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Lampetra planeri, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Castor fiber, Lutra lutra, Carabus variolosus, Lycaena dispar, Unio crassus, Eleocharis carniolica, Tozzia alpina ssp. carpathica, Aquila pomarina r, Ciconia nigra r, Crex crex r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB180021.H	Dorzecze Górnego Sanu	1578.67	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 6430, 7220, 91E0; gatunki: Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Rhodeus amarus, Romanogobio kesslerii, Salmo salar, Lutra lutra, Unio crassus [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB180014.H	Ostoja Jaśliska	29252.1	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 7140, 7230, 91E0; gatunki: Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Castor fiber, Lutra lutra, Carabus variolosus, Vertigo angustior, Eleocharis carniolica [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu

				ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000]. Na lata 2015–2025: Zachowanie naturalnego charakteru koryta rzeki. Przywracanie ciągłości korytarzy ekologicznych. Zapobieganie: nielegalnemu pozyskaniu żwiru; zmianom stosunków wodnych; zmianom poziomu wód i ograniczaniu naturalnych zalewów; wycinkom drzew w trakcie prac hydrotechnicznych; zabudowie na terasie zalewowej; odprowadzaniu ścieków do rzek; poprzecznej zabudowie koryta stanowiącej barierę migracyjną; budowie zbiorników retencyjnych i związanym z tym zmianami w morfologii koryta; osuszaniu terenów podmokłych; wyrzucaniu odpadów do zbiorników;
Pomnik przyrody	PL.ZIPOP.1393.PP.1817042.1503	Źródło Bulgotek	nie dotyczy	Zachowanie tworu przyrody: Źródłiska
Pomnik przyrody	PL.ZIPOP.1393.PP.1817042.1493	Bez Nazwy	nie dotyczy	Zachowanie tworu przyrody: wodospad
Pomnik przyrody	PL.ZIPOP.1393.PP.1817042.1494	Bez Nazwy	nie dotyczy	Zachowanie tworu przyrody: wodospad

Na podstawie powyższej tabeli JCWP RW „Osława” i kodzie RW20000422299 należy do obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

– Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym

Zgodnie z zapisami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły w Polsce wyznaczono dwa gatunki zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym: troć wędrowną i węgorza europejskiego.

Zgodnie z Załącznikiem nr 1. Zestawienie główne. do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły („IIaPGW”) Tabela nr 3. Zestawienie główne – dane charakteryzujące JCWP RW: obszary chronione, JCWPd. JCWP RW „Osława” i kodzie RW20000422299 nie znajduje się w w/w wykazie.

❖ ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Omawiany obszar MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoza „Komańcza 1” według dostępnych map ryzyka i zagrożenia powodziowego Informatycznego Systemu Osłony Kraju opracowanego przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej znajduje się poza w/w obszarami, teren objęty opracowaniem nie jest narażony na zalewanie wodami o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na sto lat ($Q_{1\%}$).

Ze względu na położenie złoza w terenie górzystym, teren ten nie jest narażony na jakiegokolwiek zagrożenia powodziowe.

Ryc. 9. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoza „Komańcza 1” w odniesieniu do terenów występowania zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego. /Źródło: komancza.e-mapa.net/

❖ ZAGROŻENIE PODTOPIENIAMI

Zgodnie z danymi Państwowej Służby Hydrologicznej obszar inwestycji położony jest poza obszarami występowania podtopień, czyli takich, gdzie zwierciadło wody podziemnej usytuowane jest na niewielkiej głębokości.

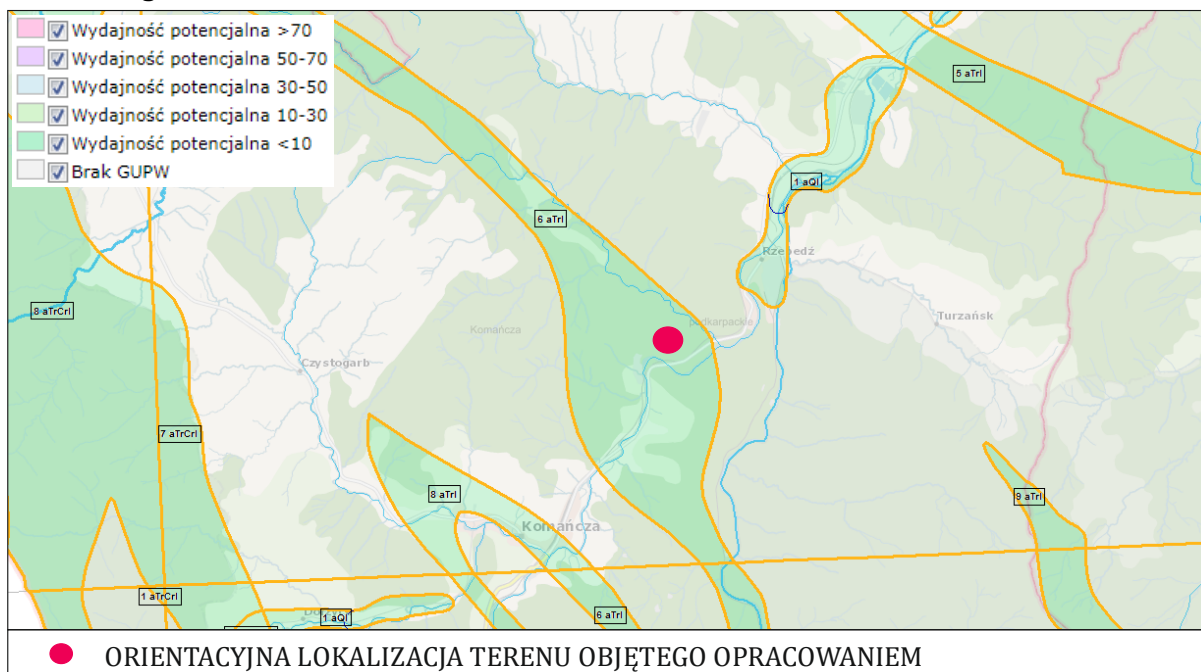
Ryc. 10. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoza „Komańcza 1” w stosunku do występowania obszarów zagrożonych podtopieniami. /Źródło: mapy.geoportal.gov.pl/imap/

❖ POZIOM WODONOŚNY

Na terenie objętym sporządzeniem MPZP nie odnotowano istnienia mokradeł lub innych powierzchniowych zbiorników wodnych. Przedmiotowy teren zlokalizowany jest na obszarze, w którym występują główne użytkowe poziomy wodonośne o wydajności potencjalnej $<10 \text{ m}^3/24\text{h}$.

Ryc. 11. Rozmieszczenie głównych użytkowych poziomów wodonośnych w sąsiedztwie omawianego terenu. /Źródło: epsh.pgi.gov.pl/

❖ GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH

Teren inwestycyjny objęty opracowaniem znajduje się poza granicami Głównych i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych.

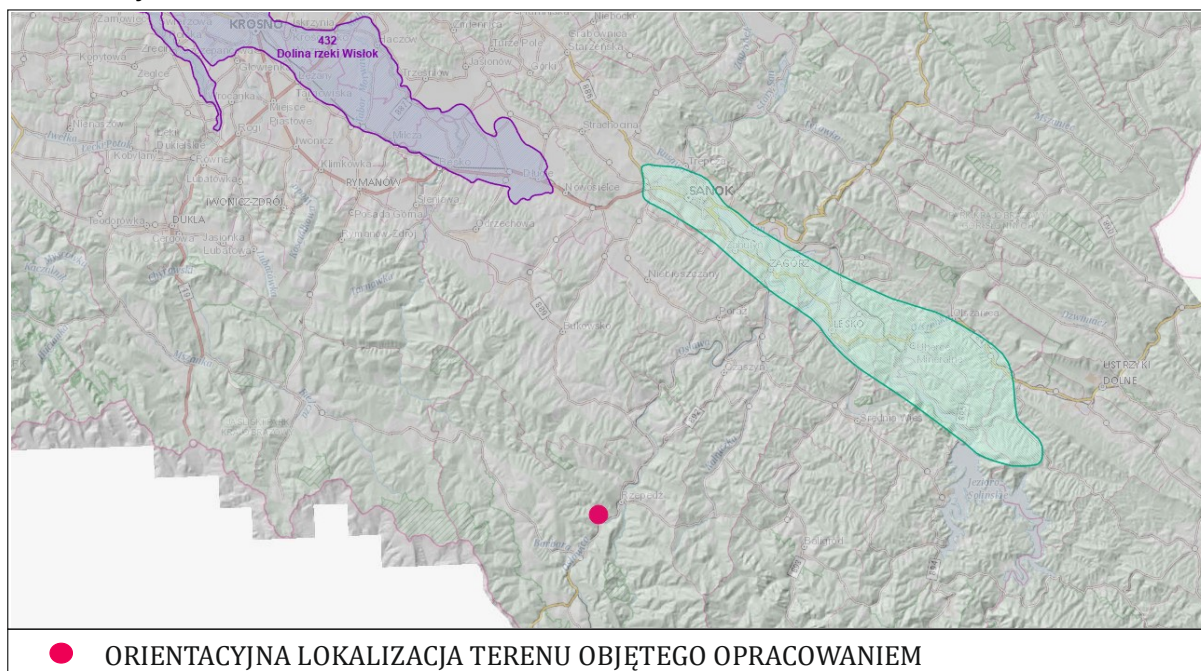
Najbliżej znajdującym się Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych jest:

- ✓ w odległości około 23,0km, „Dolina rzeki Wisłok” o nr 432.

Najbliżej znajdującym się Lokalnym Zbiornikiem Wód Podziemnych jest:

- ✓ w odległości około 20,0km, „Zbiornik warstw krośnieńskich (Sanok-Lesko)” o nr 431.

Ryc. 12. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1” w stosunku Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. /Źródło: geologia.pgi.gov.pl/

KLIMAT AKUSTYCZNY

Do oceny hałasu w środowisku zewnętrznym ma zastosowanie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r., w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (j.t. Dz. U. z 2014r., poz. 112). Klasyfikację akustyczną przeprowadza się wg. załącznika do w/w Rozporządzenia w formie tabeli, w której zawarto dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.

Tab. 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez linie elektroenergetyczne oraz starty, lądowania i przeloty statków powietrznych, wyrażone wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalenia i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby.

Lp.	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i grupy źródeł hałasu	
		L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a. Obszary A ochrony uzdrowskowej b. Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40

2	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c. Tereny domów opieki d. Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b. Tereny zabudowy zagrodowej c. Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe ²⁾ d. Tereny mieszkaniowo - usługowe	65	56	55	45
4	a. Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

³⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

W sąsiedztwie terenu objętego MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoża „Komańcza 1”, występuje teren leśny i teren użytków rolnych. Najbliższe strefy ochrony przed hałasem w postaci luźnej zabudowy mieszkaniowej znajduje się w odległości 0,3 km na południowy - wschód.

Podczas realizacji zamierzeń projektu MPZP występować będzie okresowa nadmierna emisja hałasu wprowadzanego do środowiska, powstałego na skutek wykonywania robót wiertniczych, pracy silników maszyn i pojazdów, robót strzałowych, obróbki mechanicznej kamienia, pracy zakładu przeróbczego, transportu komunikacyjnego (pociągi, samochody).

Biorąc po uwagę, ukształtowanie terenu, godziny pracy (6:00-22:00) oraz to, że źródła hałasu będą rozproszone (znajdujące się w różnych miejscach planowanego przedsięwzięcia), należy stwierdzić, iż planowania odkrywka nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na terenie chronionym pod względem akustycznym. Powyższą tezę potwierdza fakt, iż obecnie eksploatowane złożo „Komańcza- Jawornik”, położone w bezpośrednim sąsiedztwie złoża „Komańcza 1” - prowadzi roboty strzałowe i eksploatacyjne, a najbliższy położony budynek mieszkalny nie odczuwa żadnych uciążliwości, co potwierdza, iż mieszkańcy nawet nie wiedzą, kiedy wykonywane są roboty strzałowe. Jest to zasługa nowoczesnych technik strzałowych oraz działań organizacyjnych na istniejącym zakładzie. Częstotliwość wywozu urobku i jego wielkość, rozłożenie w czasie, nie stanowią uciążliwości w zakresie hałasu i emisji komunikacyjnej.

Powstające w kopalni vibracje nie mają wpływu na środowisko poza granicami planowanej odkrywki. Podczas realizacji przedsięwzięcia na vibracje narażone są głównie osoby pracujące przy obsłudze wiertarki, młotka pneumatycznego, a także obsługa zakładu przeróbczego. Zakład przeróbczy, funkcjonować będzie jako urządzenie mobilne, przemieszczające się w terenie w miarę postępujących robót. Ze względów organizacyjnych oraz faktycznej powierzchni terenu, nie ma możliwości zastosowania wielu obiektów i urządzeń technicznych w zakładzie, jak tylko w ilości takiej, jaka występuje obecnie na złożu Komańcza - Jawornik.

Ujemne oddziaływanie zakładu górniczego związanego z wykonywanymi robotami strzałowymi zamknie się w granicach terenu górniczego utworzonego w Koncesji na eksploatację złoża. Należy podkreślić, że roboty strzałowe będą wykonywane nie częściej niż 1 raz w tygodniu. Fala dźwiękowa przy strzelaniu długimi otworami jest krótkotrwała i o małym natężeniu, strefa drgań sejsmicznych jest niewielka, ponieważ jest skorygowana ustawieniem opóźniaczy czasowych na zapalnikach, a fala podmuchu jest praktycznie nieodczuwalna dla otoczenia. Niewielkie ujemne oddziaływanie robót strzałowych (strefa rozrzutu odłamków skalnych i strefa drgań parasejsmicznych wg Rozporządzenia - 200 m), można zmniejszyć do 150 m na podstawie Ekspertyzy wykonanej przez Firmę specjalistyczną). Taką ekspertyzę wykonał sąsiedni Zakład Górniczy „Komańcza-Jawornik” i zmniejszył strefę ujemnego oddziaływania do 150 m.

POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego pyłem ma miejsce głównie w procesie wydobywania i przeróbki kopaliny. Źródłami emisji pyłu będą maszyny zainstalowane w wyrobisku eksploatacyjnym, a także pył powstający podczas robót strzałowych. Ważnym czynnikiem stwarzającym potencjalne zagrożenie rozprzestrzeniania się pyłu, będzie również ruch ciężkiego sprzętu po drogach wewnątrzzakładowych. Na podstawie pomiarów wielkości zapylenia wykonanych dotychczas w obrębie różnych stanowisk prac prowadzonych na złożu o podobnych uwarunkowaniach, stwierdzać można, że maksymalne stężenie pyłu pojawia się w odległości 10 - 20 m od źródeł pylenia i nie przekracza granic odkrywki. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana jest w odległości około 0,3km od granicy udokumentowanego złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1”, nie będzie zatem narażona na uciążliwości związane z zapyleniem.

Emisja pyłu do atmosfery nie będzie szkodliwa dla otoczenia z uwagi na położenie z dala od zabudowań, głębiny charakter eksploatacji (naturalne bariery) i warunki klimatyczne. Pylenie ma charakter lokalny i znaczące oddziaływanie występować będzie na terenie wyrobiska i zakładu przerobczego.

Przewiduje się ograniczone emisje substancji do atmosfery w wyniku prac sprzętu eksploatacyjnego oraz środków transportu. Maszyny oraz urządzenia pracujące na terenie odkrywki będą nowoczesne i utrzymane w należyтым stanie technicznym, zapewniającym odpowiednie spalanie paliw. Zastosowane maszyny charakteryzować się będą niskim zużyciem paliwa, niską emisją spalin i niskim natężeniem hałasu. W razie stwierdzenia nieprawidłowości w tym zakresie, podejmie niezbędne działania zapobiegawcze.

Jakość powietrza w województwie podkarpackim została przedstawiona w raporcie „Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim” sporządzonym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Pomiary przeprowadzono na stacjach monitoringu powietrza, zlokalizowanych na terenie województwa podkarpackiego, działającego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Zgodnie z podziałem na strefy, zawartym w nowelizacji Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r., Prawo ochrony środowiska w każdej strefie oceny poziomu substancji w powietrzu podawane są ze względu na dwie grupy kryteriów:

- ✓ dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5, ołowiu, benzenu, tlenku węgla, ozonu, kadmu, arsenu, benzo(a)pirenu, niklu – ze względu na ochronę zdrowia ludzi;
- ✓ dwutlenku siarki, tlenku azotu, ozonu – ze względu na ochronę roślin.

Dopuszczalne poziomy ocenianych substancji określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu. Wynikiem oceny jest zaliczenie każdej strefy, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, do jednej z poniższych klas:

- ✓ klasa A (D1) – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych (D1);
- ✓ klasa B – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- ✓ klasa C (D2) – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych (D2).

Zanieczyszczenia gazowe objęte programem badań na terenie województwa podkarpackiego w roku 2021, tj. dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen i ozon (w kryterium ochrony zdrowia) oraz dwutlenek siarki, tlenki azotu i ozon (w kryterium ochrony roślin) osiągały na terenie województwa stężenia nieprzekraczające obowiązujących dla tych substancji wartości kryterialnych zarówno ze względu na ochronę zdrowia, jak i ochronę roślin. Pozwoliło to na zakwalifikowanie wszystkich stref z terenu województwa podkarpackiego pod względem zanieczyszczenia powietrza tymi substancjami, dla obu kryteriów, do klasy A. W przypadku ozonu nie został dotrzymany poziom celu długoterminowego zarówno w kryterium ochrony zdrowia jak i ochrony roślin.

Wyniki badań powietrza atmosferycznego prowadzone w 2021 r. wykazały ponadnormatywne zanieczyszczenie powietrza w województwie podkarpackim pyłem zawieszonym PM10 mierzonym w kryterium ochrony zdrowia. W końcowej klasyfikacji strefy miasto Rzeszów i podkarpacka otrzymały klasę C. Na terenie województwa podkarpackiego wyznaczono 32 obszary przekroczenia w zakresie normy dobowej pyłu zawieszonego PM10. W strefie miasto Rzeszów wyznaczono 17 obszarów przekroczenia. Jeden z nich związany był głównie z emisją komunikacyjną a pozostałe z emisją z sektora komunalno-bytowego. W strefie podkarpackiej wyznaczono 15 obszarów przekroczenia związanych z emisją z sektora komunalno-bytowego. Wszystkie obszary przekroczenia dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 objęły swoim zasięgiem 101,2 km² (0,6% regionu) zamieszkałych przez 166 811 mieszkańców. W stosunku do roku 2020 obszar przekroczenia zwiększył się o 0,5% powierzchni regionu, a liczba mieszkańców regionu narażonych na ponadnormatywne zanieczyszczenie powietrza pyłem zawieszonym PM10 wzrosła o 136 460.

Wyniki badań powietrza atmosferycznego prowadzone w 2021r. w regionie wykazały przekroczenie średniorocznego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2.5 fazy II w kryterium ochrony zdrowia na terenie województwa podkarpackiego. W końcowej klasyfikacji strefa miasto Rzeszów i strefa podkarpacka otrzymały klasę C1. Na terenie

województwa podkarpackiego wyznaczono 23 obszary przekroczenia w zakresie normy średniorocznej pyłu zawieszonego PM_{2,5} fazy II. W strefie miasto Rzeszów wyznaczono 10 obszarów przekroczenia. Jeden z nich związany był głównie z emisją komunikacyjną a pozostałe z emisją z sektora komunalno-bytowego. W strefie podkarpackiej wyznaczono 13 obszarów przekroczenia związanych z emisją z sektora komunalno-bytowego. Wszystkie obszary przekroczenia dopuszczalnego poziomu średniorocznego pyłu zawieszonego PM_{2,5} objęły swoim zasięgiem 75,3 km² (0,4% regionu) zamieszkałych przez 158 660 mieszkańców. W stosunku do roku 2020 obszar przekroczenia zwiększył się o 0,3% powierzchni regionu, a liczba mieszkańców regionu narażonych na ponadnormatywne zanieczyszczenie powietrza pyłem zawieszonym PM_{2,5} wzrosła o 118 215.

Dla metali w pyłe zawieszonym PM₁₀ (arsen, kadm, nikiel, ołów) poziomy dopuszczalne/docelowe zostały dotrzymane na obszarze całego województwa.

WARUNKI GLEBOWE

Środowisko glebowe na terenie gminy Komańcza jest stosunkowo zróżnicowane, co wynika z różnorodności podłoża geologicznego, różnorodności topograficznej związanej z nachyleniami i wysokością powierzchni terenu, pośrednio także z bogactwa szaty roślinnej, a wreszcie zmienności czynników antropogenicznych.

W przeważającej części gminy Komańcza występują gleby IV klasy bonitacyjnej, znaczną część zajmują gleby klasy V i VI a niewielką gleby klasy III. Gleby I i II klasy nie występują.

Większość gleb gminy stanowią gleby brunatne wyługowane i kwaśne, powstałe ze zwietrzelin osadów fliszowych, gliniaste lub ilaste a w obniżeniu dolinnym Osławy mady. Nadrzeczne mady górskie to najwartościowsze gleby występujące w gminie na niewielkich powierzchniach. W części południowo-zachodniej gminy gleby są płytkie, niezakwaszone, ubogie w składniki pokarmowe, średnioodporne na procesy denudacyjne. Strome stoki pokrywają gleby gliniasto-kamieniste lub gliniaste. Spłaszczenia wierzchowinowe i stoki niższych wzniesień pokryte są glebami gliniasto-ilastymi. W części południowo-wschodniej gminy występują gleby brunatne wyługowane i kwaśne. W szczytowych partiach pasm górskich występują gleby szkieletowe, zaś w dolinach rzek mady.

Użytki rolne stanowią 24,9% powierzchni ogólnej gminy, w tym 36% stanowią grunty orne, a 64% łąki i pastwiska.

Obszar opracowania obejmuje grunty leśne, dla których wymagana jest zmiana przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne, o której mowa w Ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1130 z późn. zm.). W ramach poprzedniej procedury została wydana zgoda Ministra Środowiska (decyzja znak: DL-NL.4130.68.2019.KB(AP) 971017.3171535.2947000 z dnia 03 sierpnia 2020r.) na przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele nierolnicze i nieleśne gruntów leśnych. Powyższa zgoda jest obowiązująca, bez względu na potrzebę ponowienia procedury w niezbędnym zakresie.

W obszarze opracowania nie występują gleby pochodzenia organicznego, objęte ochroną prawną, wynikającą z ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 82).

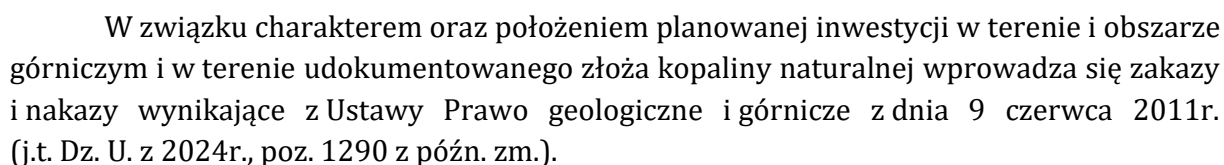
- ✓ Podtyp kopaliny: piaskowce cergowskie.
- ✓ Powierzchnia całkowita udokumentowanego złoża: 81 755,564375m²~ 8,18 ha;
- ✓ **Powierzchnia fragmentu złoża „Komańcza 1” objęta opracowaniem MPZP: ~ 4,5481ha.**
- ✓ Kierunek rekultywacji: leśny.
- ✓ Stan zagospodarowania złoża: złożo niezagospodarowane.
- ✓ Sposób eksploatacji: odkrywkowy.
- ✓ System eksploatacji: ścianowy, poziomami eksploatacyjnymi.
- ✓ Zagrożenia eksploatacji: nie występują.
- ✓ Rodzaj kopaliny: pospolita.
- ✓ Parametry jakościowe kopaliny: gęstość przestrzenna: 2,653Mg/m³, nasiąkliwość: 0,85%, mrozoodporność: bardzo dobra, wytrzymałość na ściskanie w stanie powietrzno-suchym 169,8 MPa, wytrzymałość na ściskanie po nasyceniu wodą: 133,2 MPa, ścieralność na tarczy Boehmego: 4,0mm.
- ✓ Kopalina towarzysząca: nie występuje.
- ✓ Kopalina współwystępująca: nie występuje.
- ✓ Forma złoża: pokładowa.
- ✓ Ilość pokładów: złożo wielopokładowe.
- ✓ Grubość nadkładu (N): 0 – 25, śr. 8m.
- ✓ Miąższość serii złożowej (Z): 10 – 80, śr. 47.
- ✓ Głębokość spągu złoża: 440 – 480 m n.p.m.

Graniczne wartości parametrów definiujących złożo nawiązują do wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2015r., w sprawie dokumentacji geologicznej złoża kopaliny, z wyłączeniem złoża węglowodorów (Dz. U. z 2015r. poz. 987). Zgodnie z nim głębokość dokumentowania przyjęto do granic możliwej eksploatacji tj. do rzędnej +440,0m n.p.m., grubość nadkładu – 15,0m stosunek N/Z 0,3.

Teren objęty opracowaniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoża „Komańcza 1”, położony jest poza granicami terenu i obszaru górniczego:

- ✓ w odległości około 0,21km, obszar górniczy: „Komańcza I” kopalina: kamienie łamane i bloczne, ID obszaru: 139246, pow. 29204,0m²;
- ✓ w bezpośrednim sąsiedztwie, teren górniczy: „Komańcza”, kopalina: kamienie łamane i bloczne, ID terenu: 147006, pow. 204719649,0m².

/Źródło: geologia.pgi.gov.pl/

STREFA OCHRONY UZDROWISKOWEJ

Teren objęty opracowaniem nie znajduje się w strefie ochrony uzdrowiskowej.

ZABYTKI

Obszar planowanego MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część północną złoża „Komańcza 1” nie należy do terenów mających znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne, w rozumieniu przepisów odrębnych - położony jest z dala od w/w terenów, zatem inwestycja nie będzie miała wpływu na krajobraz mający znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne. W najbliższym sąsiedztwie, a także na działkach inwestycyjnych nie są zlokalizowane obiekty wpisane do rejestru zabytków, jak również obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków. Na omawianym terenie nie występują stanowiska archeologiczne objęte ochroną prawną czy inne strefy ochrony konserwatorskiej zabytkowych obiektów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 lipca 2003r., o ochronie i opiece nad zabytkami (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1292 z późn. zm.).

OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENI, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI ORAZ OBSZARY ZDEGRADOWANE

Teren objęty opracowaniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część północną złoża „Komańcza 1” położony jest poza obszarami wymagającymi przekształceń, rehabilitacji, remediacji oraz poza obszarami zdegradowanymi.

❖ REKULTYWACJA TERENÓW POEKSPLOATACYJNYCH

Po zakończeniu eksploatacji i wygaszeniu koncesji wyrobisko poeksploatacyjne rekultywowane złoża „Komańcza 1”, będzie w kierunku leśnym w dwóch etapach: usunięcie maszyn i urządzeń związanych z eksploatacją kopaliny – I etap oraz przeprowadzenie rekultywacji terenu przekształconego przez eksploatację i przywrócenie jego do wcześniejszego użytkowania – II etap.

W wyniku eksploatacji kruszywa naturalnego powstaną wyrobiska poeksploatacyjne, które zgodnie z Ustawą z dnia 03 lutego 1995r., o ochronie gruntów rolnych i leśnych (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 82), poddane zostaną rekultywacji. Roboty rekultywacyjne będą wykonywane sukcesywnie w miarę postępu eksploatacji i będą polegały na odpowiednim zagospodarowaniu zdjętego nadkładu.

Planowany kierunek rekultywacji swoim zakresem uwzględniać będzie aspekt przyrodniczy (kontynuacja terenów leśnych stanowiących pierwotne środowisko dla fauny i flory) oraz aspekt naukowo-poznawczy (utworzenie nie ingerującej w środowisko leśnej ścieżki dydaktycznej, z której można będzie bezpiecznie oglądać ciekawe formy geologiczne odsłonięte w czasie eksploatacji piaskowca).

Eksploatacja złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1” dokonywana będzie na zasadach określonych przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1290 z późn. zm.) m. in. na podstawie planu ruchu zakładu górniczego. Zatwierdzony przez organ nadzoru górniczego plan ruchu obejmować będzie wszystkie czynności jakie będą występować w zakresie zamierzonej działalności, w tym w zakresie ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1290 z późn. zm.) podmiot, który uzyskał koncesję, będzie zobowiązany na etapie eksploatacji *„jest obowiązany:*

- 1) rozpoznawać zagrożenia związane z ruchem zakładu górniczego i podejmować środki zmierzające do zapobiegania i usuwania tych zagrożeń;*
- 2) posiadać odpowiednie środki materialne i techniczne oraz służby ruchu zapewniające bezpieczeństwo pracowników i ruchu zakładu górniczego;*
- 3) prowadzić ewidencję osób przebywających w zakładzie górniczym, przez wskazanie imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego;*
- 4) oceniać i dokumentować ryzyko zawodowe oraz stosować niezbędne rozwiązania zmniejszające to ryzyko, w tym przez sporządzenie dokumentu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;*
- 5) posiadać i odpowiednio przechowywać dokumentację prowadzenia ruchu zakładu górniczego;*

- 6) posiadać dowód sprawdzenia rozwiązań technicznych przez rzeczoznawcę do spraw ruchu zakładu górniczego – w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 1 i 2;
- 7) przechowywać: a)
 - a) dokumenty, o których mowa w art. 108 ust. 9 pkt 4 lit. a, b i d oraz ust. 10, wraz z planem ruchu zakładu górniczego,
 - b) dokument, o którym mowa w art. 108 ust. 9 pkt 4 lit. c – przez 6 miesięcy od dnia zakończenia likwidacji zakładu górniczego.”

W ramach prac nadzoru botanicznego:

- ✓ zostaną przeniesione na siedliska zastępcze ewentualne gatunki roślin chronionych na podstawie uzyskanego pozwolenia z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska,
- ✓ zostanie nasadzony pas zadrzewień w postaci olszy szarej (*Alnusincana*) o szerokości około 20 metrów w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Osławica.

W związku z eksploatacją złoża przewidziano zastosowanie następujących rozwiązań chroniących środowisko:

- ✓ właściwa organizacja pracy,
- ✓ utrzymywanie porządku na terenie odkrywki,
- ✓ ograniczenie prac wydobywczych do pory dnia,
- ✓ zapewnienie odpowiedniego zaplecza sanitarnego,
- ✓ oznakowanie oraz częściowe ogrodzenie terenu zakładu,
- ✓ wykonywanie prac zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami
- ✓ zatrudnienie osób posiadających odpowiednie szkolenie i kwalifikacje do pełnionego stanowiska,
- ✓ postępowanie zgodnie z Planem Ruchu Zakładu Górniczego, w przypadku awarii i wypadków należy powiadomić Kierownika Zakładu Ruchu Górniczego,
- ✓ w przypadku przekroczenia dopuszczalnych norm poziomu hałasu przez pracujące na terenie przedsięwzięcia maszyny, stosować sprzęt chroniący słuch (wkładki lub nauszniki przeciwhałasowe) u osób obsługujących te maszyny,
- ✓ używanie w pełni sprawnego technicznie i odpowiednio dobranego sprzętu,
- ✓ tankowanie maszyn oraz naprawa i konserwacja sprzętu technicznego wykorzystywanego do eksploatacji złoża, wykonywać w miejscu do tego przystosowanym (teren utwardzony, ze szczelnym podłożem),
- ✓ w przypadku wycieku substancji ropopochodnych należy niezwłocznie podjąć działania zmierzające do ograniczenia rozprzestrzeniania się zanieczyszczenia przy zastosowaniu sorbentów, mat sorbentowych,
- ✓ prace związane z wylesieniem i przygotowaniem złoża do eksploatacji zostaną wykonane zgodnie z odrębną decyzją administracyjną, określającą terminy i zasady wycinki drzewostanu,
- ✓ w granicach obszaru planowanego przedsięwzięcia uwzględnić wymagane przepisami pasy ochronne od użytków leśnych,
- ✓ prowadzenie prac na przedmiotowym terenie w sposób niewykraczający poza granice udokumentowanego złoża,

- ✓ eksploatacja wyłącznie w obszarze określonym w koncesji na wydobywanie kruszywa,
- ✓ skarpy stałe należy kształtować w sposób dostosowany do rzeczywistych warunków geologicznych w obrębie poszczególnych poziomów wydobywczych tak, aby zagwarantować ich stateczność na całej długości i zabezpieczyć przed powstawaniem osuwisk i obrywów gruntu,
- ✓ wysokość ściany roboczej poszczególnych poziomów eksploatacyjnych oraz szerokość półek należy dobierać tak, aby zapewnić bezpieczeństwo pracy ludzi i sprzętu,
- ✓ prowadzenie prac w sposób eliminujący zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych,
- ✓ ograniczanie powstających podczas robót strzałowych: strefy rozrzutu, drgań sejsmicznych i podmuchu poprzez dobór odpowiedniej wielkości ładunku materiałów wybuchowych,
- ✓ do wiercenia długich otworów strzałowych należy wykorzystać wiertnicę wyposażoną w urządzenia odpylające,
- ✓ roboty strzałowe należy prowadzić nie częściej niż jeden raz w tygodniu,
- ✓ wykorzystywanie pojazdów o optymalnej ładowności w celu ograniczenia natężenia ruchu w obrębie terenu przedsięwzięcia,
- ✓ w celu ochrony środowiska przed rozprzestrzenianiem się drgań oraz nadmiernym pyleniem wynikającymi z transportu kopaliny należy ograniczyć prędkość na drogach, którymi będzie wywożona kopalina do 20 km/h,
- ✓ wyłączanie silników pojazdów podczas ich postoju lub załadunku, co ograniczy emisję spalin z pojazdów ciężarowych odbierających piasek,
- ✓ przykrywanie plandekami skrzyni ładunkowych samochodów transportujących materiały sypkie w czasie wysokich temperatur oraz wietrznej, suchej pogody,
- ✓ prosty i liniowy rozkład dróg dojazdowych do złoża,
- ✓ prace związane ze zdjęciem nadkładu prowadzić pod nadzorem przyrodników,
- ✓ magazynowanie zdjętego nadkładu poza wyrobiskiem, w sposób umożliwiający jego późniejsze wykorzystanie do rekultywacji,
- ✓ niezwłoczne informowanie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o ewentualnym natrafieniu na zabytki podczas prac ziemnych po uprzednim zabezpieczeniu zabytku i przerwaniu prac,
- ✓ wytworzone w trakcie eksploatacji odpady powstające i związane z pracą maszyn i środków transportu oraz odpady komunalne, należy segregować oraz magazynować w szczelnych pojemnikach w wydzielonym, oznakowanym miejscu i sukcesywnie przekazywać do odzysku lub unieszkodliwiania zgodnie z obowiązującym prawem,
- ✓ rekultywacja terenu po zakończeniu eksploatacji z wykorzystaniem odłożonego nadkładu,
- ✓ należy prowadzić sukcesywnie rekultywację terenów pokopalnianych,
- ✓ rekultywacja wyrobiska pogórniczego na części poziomej kamieniołomu winna być prowadzona w kierunku leśnym, natomiast pionowe półki skalne zostaną pozostawione do naturalnej sukcesji,
- ✓ na terenie wyrobiska pogórniczego poza wyznaczoną ścieżką dydaktyczną nie należy prowadzić turystycznego i rekreacyjnego wykorzystania terenu,

- ✓ należy zabezpieczyć teren wyrobiska przed możliwością nielegalnego składowania odpadów i wylewania ścieków między innymi poprzez ustawienie odpowiednich tablic informacyjnych.

Nie można stwierdzić zupełnego braku negatywnego wpływu proponowanego zagospodarowania na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu, niemniej jednak działania perspektywiczne w ramach rekultywacji w kierunku leśnym, zrekompensują ewentualne wcześniejsze straty, a tym samym wpłyną niewątpliwie pozytywnie na przyrodę Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.

Należy również zauważyć, że zastosowane rozwiązania technologiczne są najlepsze przy obecnej lokalizacji oraz obowiązujących przepisach prawnych w zakresie ochrony środowiska. Wybrane rozwiązania gwarantują zminimalizowanie zagrożeń dla środowiska przy normalnej eksploatacji maszyn, jak i wypadku poważnej awarii. Planowane przedsięwzięcie będzie realizowane przy zastosowaniu powszechnie obowiązujących i używanych, w tym zakresie technologii i maszyn.

2.2. Planowany sposób zagospodarowania terenu

Prace wydobywcze na złożu „Komańcza 1” stanowić będą, pod względem technicznym i organizacyjnym, kontynuację eksploatowanego obecnie złoża „Komańcza – Jawornik”. Najbliżej położona zabudowa mieszkaniowa w odległości około 300,0m, przez cały dotychczasowy okres eksploatacji, nie odczuwała żadnych skutków prowadzonego wydobywania, a mieszkańcy nawet nie byli zorientowani, kiedy odbywają się działania strzelnicze. Podobnie było z uciążliwością związaną z transportem czy zapyleniem, ponieważ działania te były rozłożone w czasie, a ich nowoczesne metody w pełni zapewniły najwyższe standardy. W związku z powyższym na terenie złoża „Komańcza 1”, planuje się podobne rozwiązania techniczne i organizacyjne.

Projektuje się eksploatację złoża „Komańcza 1” metodą odkrywkową, systemem ścianowym, kilkoma poziomami – ze względu na morfologię terenu. Najwyższy poziom zostanie zlokalizowany na rzędnej 550,0m n.p.m., kolejne co 10-15m. Z uwagi na charakter kopaliny, złożo urabiane będzie technikami strzałowymi.

Projektowana technologia wydobywania obejmować będzie udostępnienie złoża (ścinka drzew oraz zdjęcie humusu, który zostanie wykorzystany do późniejszej rekultywacji), eksploatację kruszywa kilkoma poziomami, likwidację kopalni oraz rekultywację i zagospodarowanie obszaru poeksploatacyjnego (rekultywacja w kierunku leśnym).

Podczas wszystkich etapów eksploatacji złoża „Komańcza 1” planuje się stosowanie typowych maszyn i urządzeń, dopuszczonych do pracy zgodnie z wymogami i normami polskimi, używanych powszechnie w górnictwie odkrywkowym. Część urządzeń będzie pracować okresowo, część zostanie zamontowana na trwałe, jednak żadna z nich nie będzie pracować w okresie nocnym. Praca maszyn i urządzeń możliwa będzie w porze dziennej, na I zmianie, jako zmianie podstawowej. Na II zmianie ze względu na szybko zapadający zmrok, być może będzie praca prowadzona do godziny 16.00-18.00, jednak nie jest to pewne, ze względu na faktyczne potrzeby wydobywania, ściśle związane ze zbyciem. Dopuszcza się okresową pracę do 22.00 w okresie dziennym, bez wykorzystania oświetlenia sztucznego.

Roboty strzałowe będą wykonywane nie częściej niż jeden raz w tygodniu, metodą długich otworów przy zastosowaniu materiałów wybuchowych i środków inicjujących nowej generacji. Do wiercenia otworów strzałowych będzie wykorzystywana wiertnica wyposażona w urządzenia odpylające. Do urabiania złoża oprócz materiału wybuchowego wykorzystywane będą inne mechaniczne urządzenia urabiające takie jak koparki wyposażone w młoty hydrauliczne.

W związku z wykonywaniem robót górniczych z użyciem materiałów wybuchowych przewiduje się występowanie zagrożenia ze względu na rozrzut odłamków skalnych, działanie powietrznej fali uderzeniowej, drgania sejsmiczne górotworu.

Parametry strzelania będą ustalone w planie ruchu oraz w dokumentacji strzałowej i metrykach strzałowych. Na rozpatrywanym złożu nie będą nakładały się strefy wpływów robót strzałowych prowadzonych na złożu „Komańcza – Jawornik”.

Nadkład zdejmowany będzie przy zastosowaniu spycharki gąsienicowej lub koparki współpracującej ze środkiem transportu.

Do transportu urobku wykorzystane zostaną samochody samowyładowcze o zróżnicowanym tonażu. Urobek do wstępnego kruszenia będzie transportowany do projektowanego zakładu przeróbczego, który zlokalizowany będzie w granicach złoża „Komańcza 1”. Transport wewnątrzzakładowy obejmujący transport bloków piaskowca oraz urobku do produkcji kruszyw odbywać się będzie po drogach wyznaczonych w wyrobisku i na terenie zakładu górniczego „Komańcza 1”. Zakład przeróbczy to mobilne urządzenie (kruszarka zintegrowana z przesiewaczem oraz taśmociągami) z systemem zraszania przerabianego surowca o wydajności około 250 Mg/h. Zatem bezkolizyjne przemieszczanie się mobilnego zakładu przeróbczego, jest rozwiązaniem sprawnym pod względem organizacyjnym i dającym możliwość samodzielnego niezależnego działania na złożu.

Kształtowanie oraz formowanie urobku odbywać się będzie na terenie odkrywki. Wszystkie pojazdy wyjeżdżające z terenu złoża będą miały myte koła i podwozia, w specjalnie do tego urządzonej „wannie”. Dodatkowo pojazdy z urobkiem wyjeżdżające poza teren złoża będą ważone.

Produkt gotowy transportowany będzie do odbiorców głównie przy pomocy transportu kołowego, podobnie jak to ma miejsce w przypadku transportu ze złoża „Komańcza- Jawornik”. Faktyczna ilość kamienia transportowanego, uzależniona jest od faktycznych potrzeb sprzedaży. Najczęściej są to pojedyncze samochody ciężarowe. Transport samochodowy od placu załadunkowego na terenie kopalni do drogi wojewódzkiej nr 892 będzie się odbywał poprzez wyremontowany most na rzece Osławicy. W sąsiedztwie złoża funkcjonują tory kolejowe PKP, sprawne technicznie, które mogą być wykorzystane do transportu większych ilości kruszywa, gdyby taka potrzeba wystąpiła.

Na terenie złoża zostaną wykonane rowy opaskowe przyjmujące wody opadowe – roztopowe, spływające z terenów wyżej położonych w kierunku kopalni z odprowadzeniem do cieku okresowego, będącego dopływem rzeki Osławica. Natomiast wody opadowe oraz roztopowe, z terenu eksploatowanego złoża, potencjalnie zanieczyszczone częściami pylastymi i ilastymi zostaną doprowadzone rowami opaskowymi do osadnika sedymentacyjno – infiltrującego, zlokalizowanego na terenie złoża.

Całe zaplecze techniczne działające na potrzeby odkrywki oraz budynki (kontenery) socjalno – sanitarne dla pracowników zlokalizowane będą na terenie eksploatowanego złoża, w miejscu wskazanym w planie urządzania zakładu górniczego.

Planuje się prowadzenie eksploatacji w porze dziennej tj. w godzinach od 6:00 do 22:00, w okresie letnim, a w okresie wiosenno- jesiennie – zimowym maksymalnie do 16.00 - 18.00. Czas pracy na złożu „Komańcza 1”, będzie podobny do czasu pracy na eksploatowanym obecnie złożu „Komańcza – Jawornik”, którego dotychczasowa uciążliwość nie jest wyczuwalna. Wskazane powyżej godziny eksploatacji w miesiącach tzw. krótkiego dnia, odbywać się będą w zależności od zapotrzebowania i warunków pogodowych, jednak bez użycia sztucznego oświetlenia.

Po zakończeniu eksploatacji i wygaszeniu koncesji wyrobisko poeksploatacyjne rekultywowane będzie w kierunku leśnym w dwóch etapach: usunięcie maszyn i urządzeń związanych z eksploatacją kopaliny – jako I etap oraz przeprowadzenie rekultywacji terenu przekształconego przez eksploatację i przywrócenie jego do wcześniejszego użytkowania – jako II etap. Biorąc jednak pod uwagę fakt obowiązku dokonania rekultywacji w kierunku leśnym, w tym czas wzrostu nasadzonych drzew, możliwa będzie systematyczna rekultywacja, poszczególnych konturów, zgodnie z zatwierdzonym projektem rekultywacji.

Planowany kierunek rekultywacji swoim zakresem uwzględniac będzie aspekt przyrodniczy (kontynuacja terenów leśnych stanowiących pierwotne środowisko dla fauny i flory) oraz aspekt naukowo-poznawczy (utworzenie nie ingerującej w środowisko leśnej ścieżki dydaktycznej, z której można będzie bezpiecznie oglądać ciekawe formy geologiczne odsłonięte w czasie eksploatacji piaskowca), w formie wychodni skalnych do celów dydaktycznych.

Eksploatacja złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1” dokonywana będzie na zasadach określonych przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1290 z późn. zm.) m. in. na podstawie planu ruchu zakładu górniczego. Zatwierdzony przez organ nadzoru górniczego plan ruchu obejmować będzie wszystkie czynności jakie będą występować w zakresie zamierzonej działalności w tym, w zakresie ochrony środowiska.

2.3. Zmiany w środowisku, w przypadku braku realizacji ustaleń MPZP i niepodjęcia realizacji przedsięwzięcia

Przy założeniu braku realizacji ustaleń Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoża „Komańcza 1”, należy przyjąć, iż stan środowiska obszaru objętego opracowaniem, krajobrazu, istniejących ekosystemów itp. pozostanie na poziomie dotychczasowym. Jednak w ramach zrównoważonego rozwoju, jest możliwość pogodzenia potrzeb gospodarczych z potrzebami ochrony środowiska, tym bardziej, że prawidłowo realizowany rozwój gospodarczy, przestrzenny i społeczny gminy Komańcza powinien uwzględniać ochronę środowiska naturalnego oraz eliminować wszystkie zagrożenia mogące zakłócić jego funkcjonowanie. W przypadku braku realizacji działań zawartych w w/w MPZP przewidzieć można m.in. następujące skutki:

- ✓ w sferze gospodarczej – brak możliwości rozwoju gospodarczego, brak zainteresowania terenami gminy inwestorów zewnętrznych,
- ✓ w sferze społecznej – brak możliwości zatrudnienia ludzi zamieszkałych na terenie gminy o dużym bezrobociu,

- ✓ w sferze przyrodniczej – niekontrolowane pozyskiwanie kruszywa, skutkujące negatywnym oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze,
- ✓ w sferze zarządzania gminą – brak możliwości nabycia kruszywa na potrzeby inwestycyjne gminy i potrzeby zakupu surowca z terenów bardziej odległych.

W przypadku zaniechania przedsięwzięcia inwestycyjnego, może dojść do chaosu przestrzennego oraz nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego. Szczególnie niekorzystne byłoby zaniechanie realizacji działań w zakresie pozyskiwania kruszywa naturalnego, które jest surowcem wykorzystywanym w procesie budowy dróg.

Zaniechanie przedsięwzięcia jest (w skali mikroekologii tzn. bezpośrednim sąsiedztwie analizowanych działek) posunięciem (w dosłownym rozumieniu) korzystnym dla środowiska. Dotyczy to szczególnie oddziaływania w zakresie wpływu na krajobraz, powierzchnię ziemi i wody podziemne oraz emisji zanieczyszczeń do powietrza i emisji hałasu. Wynika to z faktu, że każde działanie człowieka ingerującego w środowisko (poprzez eksploatację nowego złoża kruszywa oraz przerobu kruszywa) będzie w mniejszym lub większym stopniu wpływać ujemnie na jego poszczególne komponenty.

Działalność przedstawioną w niniejszym opracowaniu podejmuje podmiot wyspecjalizowany w zakresie wydobywania kruszyw oraz posiadający rozpoznanie w zakresie zapotrzebowania na kruszywo na terenie województwa podkarpackiego i na rynku lokalnym. Planowana eksploatacja złoża „Komańcza 1” jest przedsięwzięciem komercyjnym, sprzyjającym realizacji szeregu celów publicznych realizowanych przez podmioty (budowę i utrzymanie dróg itp.). Przynosi finansowe korzyści dla Gminy i Funduszków Ochrony Środowiska w formie opłat eksploatacyjnych, opłat lokalnych i podatków. Utrzymuje zatrudnienie w zakładzie przeróbczym, a także wielu firm usługowych w powiecie sanockim i nie tylko. Zapewnia przy tym ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Rozwijana działalność integruje działania gospodarcze i społeczne podejmowane w gminie Komańcza. Jest spójna z planami przestrzennymi i planami rozwoju gminy Komańcza.

W rejonie powiatu sanockiego i sąsiednich występuje zapotrzebowanie na surowiec planowany do pozyskania m.in. do budownictwa. Zaniechanie starań o podjęcie eksploatacji spowoduje wydłużenie dróg transportu potrzebnego surowca do odbiorców, a co za tym idzie zwiększy koszty zaopatrzenia odbiorców oraz zwiększy emisję zanieczyszczeń do środowiska oraz hałas komunikacyjny.

Analizując przedsięwzięcie wydobycia kruszywa ze złoża „Komańcza 1” oraz jego dostarczania do odbiorców, np. do odbiorców indywidualnych z rejonu Sanoka oraz na budowę lokalnych dróg w szerszym aspekcie (np. powiatu sanockiego czy województwa podkarpackiego), można mówić o jego proekologicznym charakterze.

Rozpatrując aspekt lokalny oraz ekonomiczny prowadzona przez inwestora działalność przyczyni się do rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy w przemyśle materiałów budowlanych, głównie poprzez możliwość zaoferowania nowych miejsc pracy okolicznym mieszkańcom oraz promowanie swoją działalnością tutejszego regionu, co pomoże umocnić działania pozostałych lokalnych sektorów gospodarczych.

Braki na rynku kruszyw w Bieszczadach musiałyby zostać uzupełnione dostawami z bardziej odległych zakładów - co wiąże się ze niszczeniem nawierzchni dróg, zwiększoną

emisją zanieczyszczeń do powietrza i uciążliwościami hałasu na najbliższych trasach przewozu kruszywa. Na bazie projektowanego wydobycia kruszywa ze złoża „Komańcza 1”, w gminie Komańcza poprawi się rozwój gospodarczy.

Wariant „zerowy” tj. wariant niepodjęcia realizacji przedsięwzięcia należy więc odrzucić, gdyż opcja taka nie powoduje zmniejszenia zagrożeń dla środowiska, a dodatkowo wariant „zerowy” nie stwarza możliwości rozwoju przedsiębiorczości inwestora. Wobec powyższego „opcja zerowa” nie może być brana pod uwagę jako rozwiązanie ostateczne. Tym bardziej, że może sprzyjać niekontrolowanemu wydobywaniu przez osoby przypadkowe, nieznające zasad eksploatacji oraz ochrony środowiska.

2.4. Wariant polegający na podjęciu przedsięwzięcia w innym zakresie

Ustawa z dnia 3 października 2008r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, nakłada obowiązek porównania rozwiązań technologicznych dla przedsięwzięcia z innymi rozwiązaniami w praktyce krajowej i światowej. Działanie takie ma za zadanie wybór właściwej (czystszej) technologii produkcji. Ma to znaczenie w tego typu przedsięwzięciach, gdzie z punktu widzenia technologicznego taki wybór jest możliwy (inwestycje drogowe i przemysłowe o dużej skali oddziaływania).

Wśród rozważanych przez Inwestora wariantów alternatywnych planowanego przedsięwzięcia był Wariant „alternatywny” tj. realizacji przedsięwzięcia w miejscu wybranym przez Inwestora, lecz dwukrotnie większej skali rocznej wydobywania. W ramach wariantu „alternatywnego” Inwestor przewidywał realizację inwestycji w zakresie podobnym jak w wariantcie „inwestycyjnym” lecz dwukrotnie zwiększonym rocznym wydobywaniem i przerobem kruszywa. W tym celu konieczny byłby zakup i posadowienie dodatkowych urządzeń, a tym samym zwiększenie zapotrzebowania na energię do obsługi. Wariant „alternatywny” będzie powodował w związku z powyższym:

- ✓ zwiększenie chwilowej godzinowej emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych w wyniku pracy większej ilości maszyn służących eksploatacji złoża,
- ✓ zwiększenie zużycia wody i ilości powstających ścieków bytowych w związku z koniecznością zatrudnienia dodatkowych pracowników.

Podsumowując, w wyniku realizacji przedsięwzięcia w wariantcie „alternatywnym” występuje (w stosunku do założeń przyjętych w wariantcie „inwestycyjnym” zaproponowanym przez inwestora):

- ✓ zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- ✓ zwiększenie zagrożeń związanych z emisją hałasu,
- ✓ zwiększenie zapotrzebowania na energię elektryczną, wodę i zwiększenie ilości powstających ścieków bytowych.

Wariant ten charakteryzuje się więc znacznie większym potencjalnym zagrożeniem dla środowiska naturalnego.

Wariant „alternatywny” ze względu na zagrożenia dla środowiska związane ze zwiększoną emisją zanieczyszczeń i hałasu oraz związane z tym koszty inwestycyjne został przez inwestora odrzucony.

3.0. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Planowane przedsięwzięcie będzie oddziaływać na poszczególne elementy środowiska. Pomimo bezpośredniego i stałego charakteru niektórych oddziaływań przy zastosowaniu uwag zawartych w prognozie i nowoczesnych rozwiązań technicznych przekroczenie standardów jakości środowiska określonych prawem będzie mało znaczące i nie przekroczy norm dopuszczalnych. Znaczące bezpośrednie oddziaływanie na stan środowiska będzie występować w obrębie obszaru, na którym będzie realizowane działanie inwestycyjne zidentyfikowane w ramach priorytetów ekologicznych. Oddziaływanie to będzie związane z wydobywaniem kruszywa, przeróbką oraz komunikacją. Oddziaływanie pośrednie wystąpi natomiast w granicach terenu górniczego, czyli przestrzeni objętej przewidywanym szkodliwym wpływem robót górniczych zakładu górniczego.

INWENTARYZACJA FAUNY NA TERENIE PRZEWIDZIANYM DO EKSPLOATACJI

Na potrzeby opracowania Raportu (poprzednia procedura) została przeprowadzona inwentaryzacja przyrodnicza w dniach: 03.III, 18.III, 21.IV, 28.IV, 15.V, 30.V, 14.VII, 07.VII, 24.VIII, 27.X, 23.XII 2016 roku. Wyniki wcześniejszej inwentaryzacji zostały wykorzystane w opracowaniu niniejszej prognozy. Inwentaryzacja przeprowadzana była w porze dziennej i obejmowała zarówno teren złoża „Komańcza 1” jak i terenów sąsiadujących w promieniu do około 300 metrów w zależności od inwentaryzowanej grupy faunistycznej. W trakcie inwentaryzacji koncentrowano się na wykryciu jak największej liczby gatunków wartościowych, w tym zagrożonych i chronionych w kraju. Szczególną uwagę zwrócono na występowanie chronionych i zagrożonych gatunków wymienionych w:

- ✓ Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r., w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016r., poz. 2183).
- ✓ Dyrektywie Rady 79 / 409 / EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r., w sprawie ochrony dzikich ptaków.
- ✓ Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r., w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 (j.t. Dz. U. z 2014r., poz. 1713).
- ✓ Dyrektywie Rady 92 / 43 / EWG z dnia 21 maja 1992r., w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory.

Bezkregowce

Tab. 8. Zestawianie wyników inwentaryzacji zebranych w 2016 roku.

Nazwa gatunkowa	Lokalizacja i liczebność		Status ochrony/ Polska Czerwona Księga Zwierząt (PCKZ)
	Obszar górniczy	Teren górniczy	
LepidopteraRhopalocera- Motyle dzienne			
Bielinek bytomkowiec - Pierisnapi		pojedynczy	

Bielinek rzepnik - <i>Pierisrapae</i>		sporadyczny	
Czerwończyk dukacik – <i>L. virgaureae</i>		sporadyczny	
Czerwończyk uroczek <i>L. tityrus</i>		sporadyczny	
Dostojkaaglaja - <i>Argynnisaglaja</i>		sporadyczny	
Górówka meduza - <i>Erebiamedusa</i>		sporadyczny	
Karłatek - <i>Ochlodesspp</i>		nieliczny	
Kosternikpalemon - <i>C. palaemon</i>		sporadyczny	
Listkowiec cytrynek - <i>G. rhamni</i>	sporadyczny	sporadyczny	
Modraszek ikar - <i>Polyommatusicarus</i>		sporadyczny	
Osadnik egeria - <i>Parargeaegeria</i>	sporadyczny	sporadyczny	
Pokłonnikkamilla - <i>Limenitiscamilla</i>		pojedynczy	
Polowiec szachownica - <i>M. galathea</i>		sporadyczny	
Przeplatka atalia - <i>Melitaeaathalia</i>		sporadyczny	
Przestrojnikjurtina - <i>Maniolajurtina</i>		nieliczny	
Przestrojnik trawnik - <i>A. hyperantus</i>		nieliczny	
Nazwa gatunkowa	Lokalizacja i liczebność		Status ochrony / Polska Czerwona Księga Zwierząt (PCKZ)
	Obszar górniczy	Teren górniczy	
LepidopteraRhopalocera- Motyle dzienne			
Rusałka admirał - <i>Vanessa atalanta</i>		sporadyczny	
Rusałka ceik - <i>Polygonia c-album</i>		sporadyczny	
Rusałka kratnik - <i>Araschnialevana</i>		nieliczny	
Rusałka pawik - <i>Inachisio</i>		pojedynczy	
Strzępotekruczajnik <i>C.pamphilus</i>		pojedynczy	
Zorzynek rzeżuchowiec - <i>A. cardamines</i>	sporadyczny	sporadyczny	
LepidopteraHeterocera - Motyle nocne			
Biesek murzynek - <i>Odeziaatrata</i>		nieliczny	
Lotnica zyska - <i>Aglia tau</i>	pojedynczy	pojedynczy	
Dyblikliniaczek - <i>Siona lineata</i>		pojedynczy	
Osmaganek plamek - <i>P. macularia</i>	pojedynczy	nieliczny	
Poprochpylinkowiak - <i>E. atomaria</i>	sporadyczny	sporadyczny	
Coleoptera- Chrząszcze			
Biegacz fioletowy - <i>Carabusviolaceus</i>		sporadyczny	Gatunek ściśle chroniony
Rębacz szary - <i>Rhagiummordax</i>	sporadyczny	pojedynczy	
Rozpuczelepieżnikowiec <i>L.glabrirostris</i>		pojedynczy	
Rzemlik osinowiec <i>Saperdapopulnea</i>		sporadyczny	
Żuk gnojowy - <i>Geotrupesstrercorarius</i>	sporadyczny	sporadyczny	
Zmorsznik czerwony - <i>Corymbia rubra</i>		pojedynczy	
Żerdzianka (<i>Monochamus sp.</i>)		nieliczny	
Kruszczyca złotawka- <i>Cetoniaaurata</i>)		pojedynczy	
Inne			
Pszczoła miodna - <i>Apis mellifera</i>	liczne	liczne	
Trzmiel leśny - <i>Bombussylvarum</i>		pojedynczy	Gatunek częściowo chroniony
Łączyn brodawnik - <i>D. verrucivorus</i>		pojedynczy	
Świtezianka dziewica - <i>Calopteryx virgo</i>		pojedynczy	
Świtezianka błyszcząca - <i>C. splendens</i>		pojedynczy	
Ślimak winniczek - <i>Helixpomatia</i>	nieliczny	nieliczny	Gatunek częściowo chroniony

Obszar górniczy, który rozważany jest pod eksploatację kopaliny posiada przeciętne walory pod względem występujących bezkręgowców, nie wyróżniające się od okolicznych terenów. Nie stwierdzono w okolicy siedlisk lub roślin, które mogłyby być szczególnie wartościowe dla rzadkich bezkręgowców monofagicznych. Stwierdzono 3 gatunki objęte ochroną prawną, które w regionie należą do gatunków pospolitych. Nie stwierdzono

w obrębie terenu inwentaryzacyjnego gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG (Dyrektywy Siedliskowej).

W przypadku biegacza gruzełkowatego – *Carabus variolosus* na terenie złoża brak jest odpowiednich wilgotnych siedlisk wymaganych dla tego leśnego i wilgociolubnego chrząszcza. W związku z brakiem występowania stałej obecności wody teren złoża „Komańcza 1” nie jest atrakcyjny dla tego gatunku i nie został on odnaleziony na inwentaryzowanym terenie. Jego obecności można spodziewać się w rejonie cieków wodnych, w niższych obszarach położeniach poza terenem planowanej eksploatacji. Jak podaje baza gatunków PGL- LP Krosno, najbliższe stanowisko tego gatunku zlokalizowane jest w odległości 500 metrów na południowy – zachód od planowanej inwestycji.

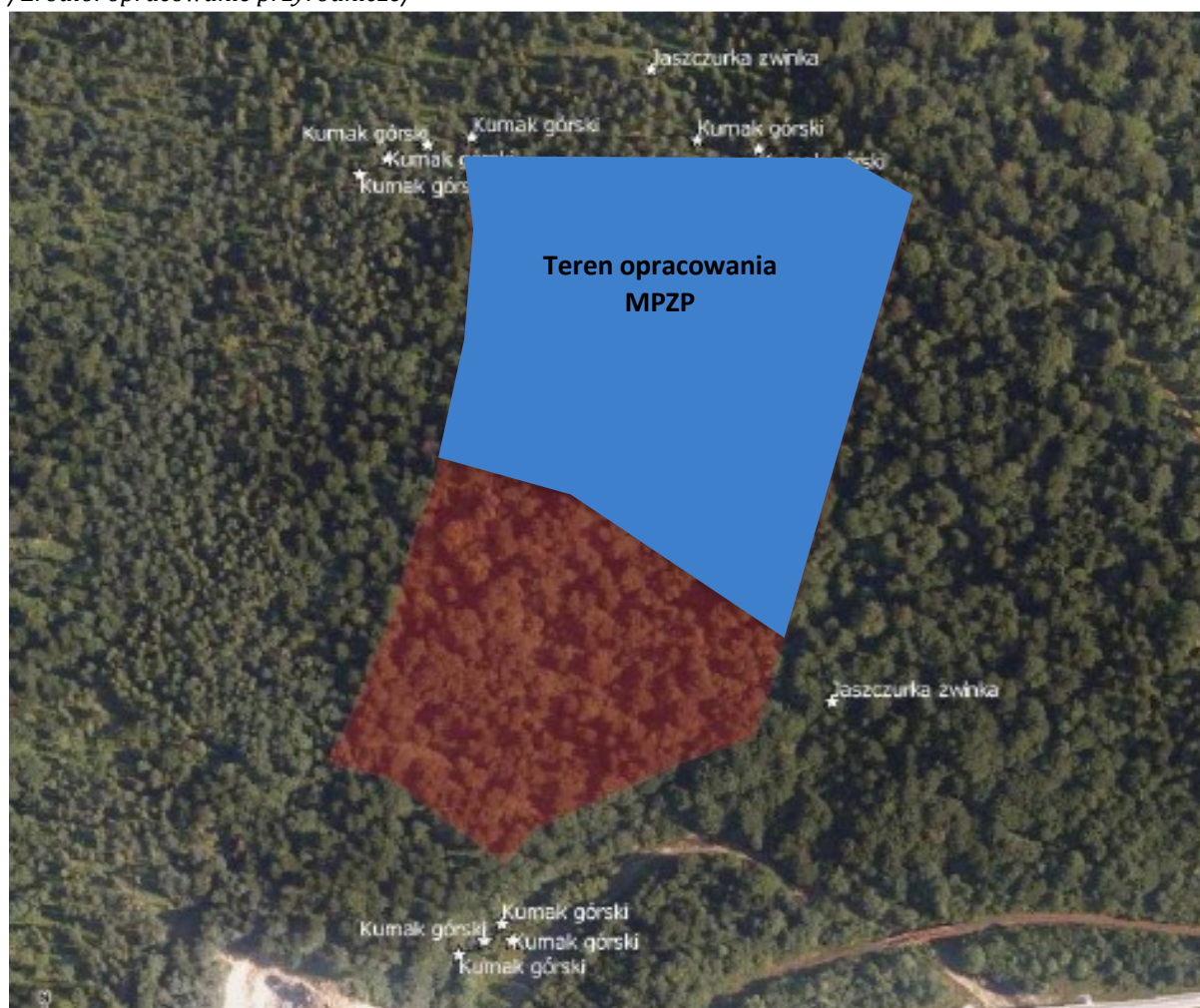
W przypadku zgmiotka cynobrowego - *Cucujuscinnaberinus mimo*, pomimo że na terenie planowanej inwestycji znajduje się stosunkowo duża liczba martwych drzew, to jednak znaczna ich część jest zbyt stara i uległa silnemu rozkładowi, przez co jest nieodpowiednia dla zgmiotka cynobrowego. Świeższe drzewa i świeża leżanina, które w obrębie inwentaryzacyjnym występuje w znacznie mniejszej ilości, nie potwierdziły występowania tego gatunku. Jednakże w różnych okolicznych miejscach w regionie Komańczy należy liczyć się z tym, że ten gatunek będzie występował. Jak podaje baza GIS gatunków PGL- LP Krosno najbliższe stanowisko zgmiotka cynobrowego podawane jest w odległości około 300 metrów na zachód od planowanej inwestycji.

Herpetofauna

Stwierdzono następujące gatunki:

- ✓ kumak górski *Bombina variegata* kilkadziesiąt osobników w rozlewiskach przy rzece Osławica oraz na drogach leśnych w kałużach poza terenem złoża „Komańcza 1” - jaja, kijanki, młode i dorosłe osobniki,
- ✓ zaskroniec zwyczajny *Natrix natrix* – 1 osobnik przy rzece Osławica z dala od terenu złoża „Komańcza 1” na południowym zachodzie od złoża „Komańcza 1”,
- ✓ jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*) – kilka osobników w lasach.

Ryc. 15. Rozmieszczenie herpetofauny w obrębie zinwentaryzowanego terenu górniczego.
/Źródło: opracowanie przyrodnicze/

Inwentaryzowany obszar można określić jako przeciętny. Podczas obserwacji terenowych odnotowano w sumie 3 gatunki herpetofauny – 1 gatunek płaza i 2 gatunki gadów. Większość gatunków występowało poza terenem planowanym pod eksploatację kopaliny, koncentrując się na południe od obszaru górniczego w rejonie rzeki Osławica. Sam obszar górniczy nie charakteryzuje się wartościowymi gatunkami, gdyż odnotowano tu wyłącznie pospolite gatunki, takie jak jaszczurka zwinka. Na szczególną uwagę zasługuje tu kumak górski – gatunek z zał. 2 Dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Gatunek tego kumaka występuje w utrzymujących się okresowo kałużach, które powstają w wyniku ruchu samochodów w trakcie prac leśnych. Nie występują tu trasy migracji płazów. Kumak górski w całym okolicznym regionie należy do gatunków pospolitych.

				Ptasia
dzięciołek - <i>Dendrocopos minor</i>	DI		1	
dzwoniec - <i>Chloris chloris</i>	CC	1	3	
gil - <i>Pyrrhulaporrhula</i>	PY		2	
grubodziób - <i>Coccothraustes</i>	CT		3	
grzywacz - <i>Columba palumbus</i>	CP		1	
kos - <i>Turdus merula</i>	TM	2	5	
kowalik - <i>Sitta europaea</i>	SE	2	1	
kruk - <i>Corvus corax</i>	COX		2p	
modraszka - <i>Cyanistes caeruleus</i>	PE	2	3	
mucholówka żałobna - <i>F. hypoleuca</i>	FH	1		
mucholówka mała - <i>Ficedula parva</i>	FP		1	Dyrektywa Ptasia
mysikrólik - <i>Regulus regulus</i>	RR	4	2	
myszolów zwyczajny - <i>Buteo buteo</i>	B		1p	
orzechówka - <i>N. caryocatactes</i>	NC		1	
pełzacz leśny - <i>Certhia familiaris</i>	CF	1	1	
piecuszek - <i>Phylloscopus trochilus</i>	KT	1	2	
pierwiosnek - <i>P. collybita</i>	KC	4	7	
pliszka górską - <i>Motacilla cinerea</i>	MC		1	
pliszka siwa - <i>Motacilla alba</i>	MA		2	
pokrzywnica - <i>Prunella modularis</i>	PM	1	1	
puszczyk uralski - <i>Strix uralensis</i>	SXU		1	Dyrektywa Ptasia
rudzik - <i>Erithacus rubecula</i>	E	7	13	
sikora uboga - <i>Poecile palustris</i>	PL	2	1	
sosnówka - <i>Parus ater</i>		4		
sójka - <i>Garrulus glandarius</i>	G	2	5	
strzyżyk - <i>Troglodytes troglodytes</i>	T	3	10	
śpiewak - <i>Turdus philomelos</i>	TF	1	3	
świstunka leśna - <i>Rhiniasibilatrix</i>	KS	1	3	
zięba - <i>Fringilla coelebs</i>	Z	5	9	

Na uwagę wśród tych gatunków zasługuje 4 gatunków zał. I Dyrektywy Ptasiej, są to:

- ✓ mucholówka mała (*Ficedula parva*) – gatunek potwierdzono dwukrotnie na wschód od udokumentowanego złoża „Komańcza 1”,
- ✓ dzięcioł zielonosiwy (*Picus canus*) – gatunek potwierdzono trzykrotnie z odległego regionu na podstawie śpiewu,
- ✓ puszczyk uralski (*Strix uralensis*) – gatunek odnotowano dwukrotnie – ze względu na duże terytorium gatunku nie jest wykluczone, że będzie on zalatywał również na teren udokumentowanego złoża „Komańcza 1”,
- ✓ dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*) – gatunek odnotowano jednokrotnie na podstawie głosu samca.

Według informacji uzyskanej z Nadleśnictwa Komańcza najbliższa strefa ochronna wokół gniazda orla przedniego (leśnictwo Turzańsk) jest położona w odległości 3 km od obszaru górniczego „Komańcza-Jawornik”, natomiast najbliższa strefa ochronna wokół gniazda orlika krzykliwego (leśnictwo Jesionka) jest położona w odległości 3,5 km od obszaru górniczego. Nadleśnictwo Komańcza nie podaje szczegółowych lokalizacji gniazd, gdyż uznało, że informacje te nie są jawne. Ujawnienie szczegółowych lokalizacji nie jest potrzebne w opracowaniu, które będzie ogólnie dostępne, gdyż może to stwarzać zagrożenia ze strony ludzi dla podanych gniazd.

Obszar inwentaryzacji cechuje się występowaniem 33 gatunków ptaków. Gatunki z terenu złoża „Komańcza 1” nie należą do gatunków szczególnie wymagających, co do siedliska. Teren złoża „Komańcza 1” stanowi potencjalnie dobre warunki dla życia i żerowania występujących w regionie ptaków i region ten można określić jako wartościowy dla ptaków. Teren poza obszarem złoża „Komańcza 1” można określić jako wartościowy ze względu na stwierdzenie 4 gatunków ptaków z listy Dyrektywy Ptasiej, a wśród których puszczyk uralski – *Strix uralensis* należy do szczególnie cennych i wartościowych.

Należy też zwrócić uwagę, że mimo trwającej eksploatacji na złożu Komańcza-Jawornik, w bezpośrednim sąsiedztwie inwentarzowego terenu nie zaobserwowano, aby ptaki były niepokojone bądź unikały bezpośredniego sąsiedztwa złoża pokazuje podkład mapowy już nieaktualny, gdyż bezpośrednio sąsiadujący teren strony południowej udokumentowanego złoża jest pozbawiony drzewostanu.

Teriofauna

Na terenie górniczym odnotowano liczne tropy jelenia oraz sarny, w tym obserwowano pojedyncze osobniki tych gatunków. W kilku miejscach spotkano tropy lisa oraz stwierdzono obecność borsuka. Zaobserwowano, że mimo eksploatacji kopalni poniżej terenu złoża przy rzece Osławica oraz powyżej złoża na drodze leśnej swobodnie przemieszczają się zwierzęta, głównie jeleniowate, w tym potwierdzono przechodnie wilki.

Tab. 10. Zestawienie danych inwentaryzacyjnych z terenu górniczego planowanej inwestycji.

Gatunek	Charakter występowania i znaczenie ostoi
jeleń szlachetny	Gatunek w obrębie całego terenu górniczego spotykany licznie. Duża ilość tropów oraz nagrania na fotopułapce. Spora część to osobniki przechodnie.
sarna	Gatunek o podobnym statusie występowania, co jeleń. Często spotykany na całym terenie inwentaryzacji. Duża ilość tropów odnotowana w okresie zimowym oraz często rejestrowały go fotopułapki.
lis	Gatunek odnotowany wielokrotnie w nocy przez w tym fotopułapki. Odnotowano tropy.
borsuk	Odnotowano tropy. Obserwowano osobnika w nocy na terenie złoża „Komańcza 1”
wilk	Odnotowany w rejonie rzeki Osławicy w sąsiedztwie trwającej eksploatacji oraz na południe od terenu eksploatacji na podstawie tropów. Gatunek ten wykazywany przez pracowników kopalni Komańcza oraz ndl. Komańcza. Zgodnie z informacjami od nadleśnictwa Komańcza w rejonie drogi wojewódzkiej w bliskim sąsiedztwie terenu górniczego spotykane są przechodnie wilki.
kuna	Odnotowano w sąsiedztwie złoża „Komańcza 1” na podstawie tropów
dzik	Obserwacje śladów bytności poza terenem złoża.
wiewiórka	Odnotowano w na złożu „Komańcza 1” na podstawie tropów

Reasumując należy stwierdzić, że prace eksploatacyjne nie wyrządzą żadnych istotnych zakłóceń w stanie fauny przedmiotowego obszaru, a powstałe zbiorniki i zrehabilitowany teren stanie się ostoją dla licznej grupy zwierząt.

INWENTARYZACJA FLORY TERENÓW PRZEWIDZIANYCH DO EKSPLOATACJI

Kartowanie flory i roślinności przeprowadzono metodą marszrutową z wykorzystaniem ortofotomapy oraz odbiornika GPS. Waloryzacji przyrodniczej dokonano w oparciu o obserwacje terenowe przeprowadzone w roku 2016 wiosną oraz w pełni sezonu wegetacyjnego w granicach powierzchni przeznaczonej do eksploatacji oraz w jej sąsiedztwie.

W trakcie prac terenowych szczególną uwagę zwrócono na występowanie chronionych i zagrożonych gatunków oraz siedlisk przyrodniczych wymienionych w:

- ✓ Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r., w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409).
- ✓ Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r., w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408).
- ✓ Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r., w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (j.t. Dz. U. z 2014r., poz. 1713).
- ✓ Krajowej Czerwonej Liście roślin (Mirek Z, Zarzycki K., Wojewoda W. & Szelański Z.(red.). 2006. Red list of plants and fungi in Poland).
- ✓ Krajowej Czerwonej Księdze (Zarzycki K., Kaźmierczakowa R., Mirek Z. 2014. Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Wyd. III. uaktualnione i rozszerzone. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków).

Działka inwestycyjna położona jest w całości w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r., w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. z 2014r., poz. 1950, z późn. zm.) oraz w Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 PLB180002 „Beskid Niski”. Działka, na której zlokalizowane jest złożo piaskowców cergowskich „Komańcza 1” częściowo położona jest w granicach Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty NATURA 2000 PLH180021 „Dorzecze Górnego Sanu”, natomiast teren całego udokumentowanego złoża „Komańcza 1” położony jest poza granicami w/w obszaru, bowiem teren eksploatacyjny stanowi jedynie część z działki o znacznej powierzchni, wydzielonej na potrzeby MPZP.

W związku z powyższym na terenie objętym opracowaniem Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoża „Komańcza 1”, wprowadza się zakazy, nakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, dotyczących warunków ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, wynikających z ustawy z dnia 16.04.2004r., o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2018r., poz. 142, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 3 października 2008r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2017r., poz. 1405, z późn. zm.), bowiem teren objęty opracowaniem podlega w/w przepisom szczególnie.

Tabela 7. Zakazy obowiązujące na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.

<u>Zakazuje się</u> realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z wyłączeniem przedsięwzięć o których mowa w art. 24 ust 3 Ustawy o ochronie przyrody.	Na potrzeby oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko prowadzona jest odrębna procedura.
<u>Zakazuje się</u> zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką.	Nie dotyczy
<u>Zakazuje się</u> likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikną one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych.	Nie dotyczy (na potrzeby odkrywki zostanie przeprowadzona procedura zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, a kierunek późniejszej rekultywacji – leśny)
<u>Zakazuje się</u> budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od: a) linii brzegów rzek: Wisłoka, Jasiołka, Osława, Wisłok, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w Ustawie Prawo Wodne – za wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.	Nie dotyczy
<u>Zakazuje się</u> wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych.	Teren odkrywki zostanie przywrócony do stanu pierwotnego (nasadzenia drzew, poprzedzone nawiezieniem ziemi)
<u>Zakazuje się</u> dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka.	Nie dotyczy
<u>Zakazuje się</u> likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.	Nie dotyczy

Teren opracowania w/w MPZP nie jest objęty innymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art.6 ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r., o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1478 z późn. zm.). W związku z powyższym nie wprowadza się dodatkowych zakazów, nakazów i ograniczeń, wynikających z przepisów odrębnych.

Flora

Złoże „Komańcza 1” porośnięte jest drzewostanem w wieku od 10 – 100 lat. Na terenie przedmiotowego przedsięwzięcia znajdują się m.in. siedliska: grąd subkontynentalny (*Tilio-*

Carpinetum), sztuczny drzewostan olszy szarej (*Alnusincana*), pastwisko obsadzone olchą czarną (*Alnusglutinosa*) z kępami obsiewającej się tarniny (*Prunusspinosa*), fragmenty buczyny karpackiej (*Dentarioglandulosae-Fagetum*) ze znacznym udziałem gatunków grądowych, fragmenty szuwaru szerokopąłkowego (*Typhetumlatifoliae*) i szuwaru sitowia leśnego (*Scirpetumshaticum*), inicjalne stadia sukcesyjne zarośli olszy szarej (*Alnusincana*). Ten sam typ roślinności występował w najbliższym otoczeniu rozpatrywanej powierzchni. Jedynie od strony południowej (poza granicami powierzchni) terasę zalewową rzeki Oślawica zajmuje roślinność aluwialna, tj. łągi reprezentujące zespół nadrzecznej olszyny górskiej (*Alnetumincanae*) oraz towarzyszące im zbiorowiska ziołoroślowe z rzędu (*Glechometaliahederacea*).

Żyzna buczyna karpacka (*Dentarioglandulosae-Fagetum*)

Płat zespołu (*Dentarioglandulosae-Fagetum*) wykształcony jest w odmianie wschodniokarpackiej, siedliskowo przeważa podzespół żyzny i wilgotny z czosnkiem niedźwiedzim (*D.g.-F. allietosum*). W drzewostanie o zróżnicowanej strukturze wiekowej panują buk zwyczaj (*Fagussylvatica*) i jodła pospolita (*Abies alba*), rzadko inne gatunki – grab pospolity (*Carpinusbetulus*) czy klon zwyczajny (*Acerplatanoides*). Licznie występuje starodrzew, a zasoby martwego drewna można zgrubnie szacować na 5% miąższości drzewostanu.

W warstwie krzewów występowały głównie grab pospolity (*Carpinus betulus*), buk zwyczajny (*Fagussylvatica*), leszczyna pospolita (*Corylusavellana*), rzadziej kruszyna pospolita (*Frangulaalnus*), wiciokrzew pospolity (*Lonicera xylosteum*), bez czarny (*Sambucusnigra*).

Warstwa zielna charakteryzowała się stosunkowo dużym zwarcie i wysokim bogactwem gatunkowym. Z gatunków charakterystycznych dla buczyn zanotowano: żywiec cebulkowy (*Dentariabulbifera*), żywiec gruczołowaty (*Dentariaglandulosa*) i żywokost sercowaty (*Symphytumcordatum*). Licznie reprezentowane są gatunki związane zasięgiem z pasem gór i pogórzy jak czosnek niedźwiedzi (*Alliummursinum*), sałatnica leśna (*Aposerisfoetida*), jarzmianka większa (*Astrantia major*), cebulica dwulistna (*Scillabifolia*), goryczka trojeściowa (*Gentianaasclepiadea*), śnieżyczka przebiśnieg (*Galanthusnivalis*), obrazki alpejskie (*Arumalpinum*), wilczomlec migdałolistny (*Euphorbiaamygdaloides*), żywokost bulwiasty (*Symphytumtuberosum*), szalwia lepka (*Salviaglutinosa*), tojeść gajowa (*Lysimachianemorum*), starzec gajowy (*Senecionemorensis*), trybula lśniąca (*Anthriscusnitida*), bodziszek żałobny (*Geranium phaeum*), lepieźnik biały (*Petasitesalbus*), miesięcznica trwała (*Lunariarediviva*), bniec czerwony (*Melandrium rubrum*), świerżabek orzęsiony (*Chaerophyllumhirsutum*) i przetacznik górski (*Veronica Montana*). Skład gatunkowy uzupełniały gatunki powszechnie występujące w lasach liściastych i mieszanych: zawilec gajowy (*Anemonenemorosa*), przytulina wonna (*Asperulaodorata*), dąbrówka rozłogowa (*Ajugareptans*), kopytnik pospolity (*Asarumeuropaeum*), turzyca lesna (*Carexstylata*), turzyca orzęsiona (*Carexpilosa*), gajowiec żółty (*Galeobdolonluteum*), szczytr trwały (*Mercurialisperennis*), zerwa kłosowa (*Phyteumaspicatum*), konwalijka dwulistna (*Majanthemum biflorum*), kosmatka owłosiona (*Luzulapilosa*), wawrzynek wilczyko (*Daphnomezereum*), wietlica samicza (*Athyriumfilix-femina*), nerecznica krótkoostna (*Dryopteriscarthusiana*), nerecznica samcza (*Dryopterisfilixmas*), jeżyna gruczołowata (*Rubus*

hiatus), kokoryczka wonna (*Polygonatum odoratum*), kokoryczka wielokwiatowa (*Polygonatum multiflorum*), szczawik zajęczy (*Oxalis acetosella*), czworolist pospolity (*Paris quadrifolia*), łuskiewnik różowy (*Lathraea squamaria*), wiechlina gajowa (*Poa nemoralis*), miodunka ćma (*Pulmonaria obscura*), perłówka zwisła (*Melica nutans*), możylinek trójnerwowy (*Moehringia trinervia*), turzyca palczasta (*Carex Digitalis*), jaskier kosmaty (*Ranunculus lanuginosus*), ziarnopłon wiosenny (*Ficaria verna*), pierwiosnek wiosenny (*Primula elatior*), zawilec żółty (*Anemone ranunculoides*), żankiel zwyczajny (*Sanicula europaea*), rzeżucha niecierpkowa (*Cardamine impatiens*), zdrojówka rutewkowata (*Isopyrum thalictroides*), bodziszek cuchnący (*Geranium robertianum*), kokorycz pusta (*Corydalis cava*), malina właściwa (*Rubus idaeus*), jasnota plamista (*Lamium maculatum*), gwiazdnica gajowa (*Stellaria nemorum*), bluszcz pospolity (*Hedera helix*), bluszcz kurdybanek (*Glechoma hederacea*), gwiazdnica wielkokwiatowa (*Stellaria holostea*), pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*) i czerniec Gronkowy (*Actaea spicata*).

Warstwa mszysta była słabo rozwinięta. Stwierdzono występowanie tu głównie żurawca falistego (*Atrichum undulatum*), rzadziej złotowłosa strojnego (*Polytrichum formosum*). W jednej silnie wciętej dolince odnaleziono niewielkie populacje tojad mołdawski (*Aconitum moldavicum*) oraz zanokcica skalna (*Asplenium trichomanes*).

W części północnej na siedlisku buczyny występowały zbiorowiska zastępcze ze świerkiem lub z sosną, jodłą i modrzewiem. Ich runo było wyraźnie zubożałe, a miejscami panowały jeżyny. Zbiorowisko to można traktować jako degeneracyjną postać buczyny karpackiej.

Nadrzeczna olszyna górska *Alnetum incanaei* nadrzeczne ziołorośla

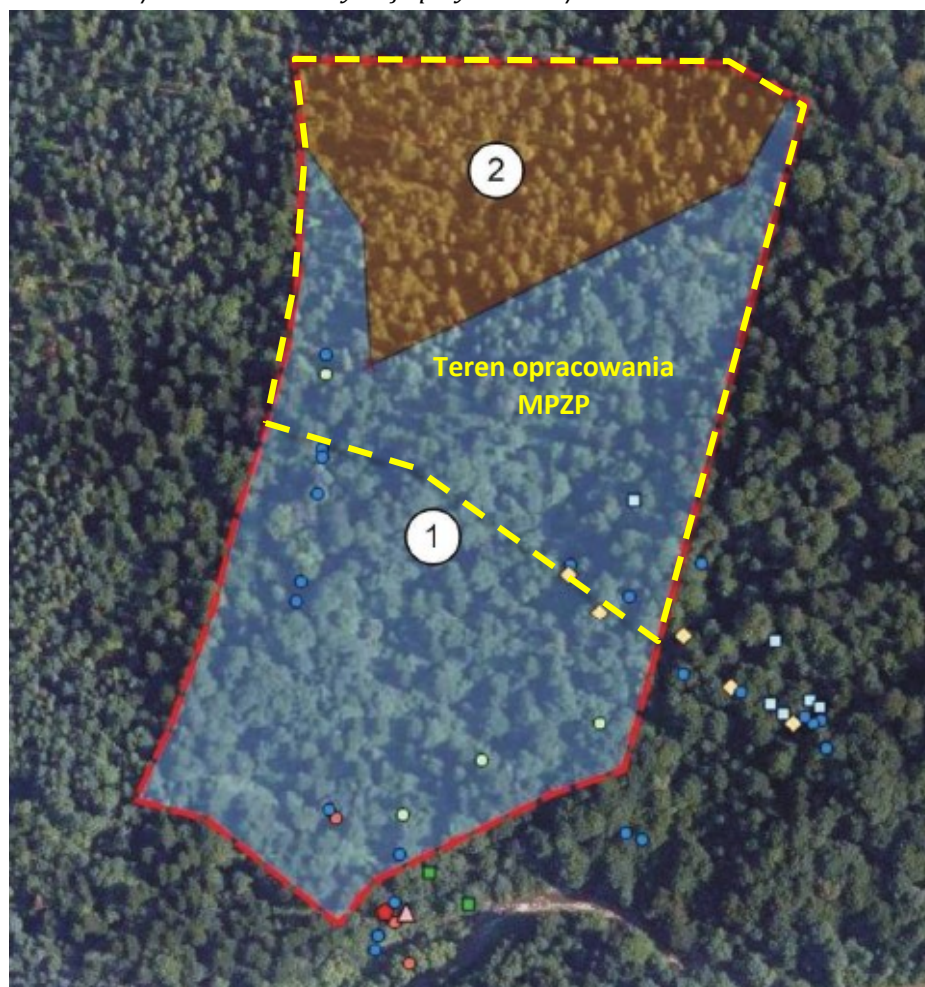
Płat łągu zlokalizowany na lewym brzegu rzeki reprezentował wczesno sukcesyjne stadium z dominującą wierzby kruchej (*Salix fragilis*) z młodym i luźnym drzewostanem. Na prawym brzegu przeważał wariant typowy z olszą szarą (*Alnus glutinosa*).

W warstwie krzewów występowały gatunki z drzewostanu oraz leszczyna pospolita (*Corylus avellana*), bez czarny (*Sambucus nigra*) i wierzba purpurowa (*Salix purpurea*).

W runie odnotowano takie rośliny jak: podagrycznik pospolity (*Aegopodium podagraria*), bluszcz kurdybanek (*Glechoma hederacea*), bodziszek żałobny (*Geranium phaeum*), pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), czosnek pospolity (*Alliaria petiolata*), śledziennica skrętno listna (*Chrysosplenium alternifolium*), jasnota plamista (*Lamium maculatum*), jasnota biała (*Lamium album*), ziarnopłon wiosenny (*Ficaria verna*), sitowie leśne (*Scirpus sylvaticus*), niezapominajka błotna (*Myosotis palustris*), knieć błotna (*Caltha palustris*), gorczycznik pospolity (*Barbarea vulgaris*), kopytnik pospolity (*Asarum europaeum*), dąbrówka rozłogowa (*Ajuga reptans*), trybula lśniaca (*Anthriscus nitidus*), zawilec gajowy (*Anemone nemorosa*), płóżymerzyk falisty (*Plagiomnium undulatum*), kościenica wodna (*Myosoton aquaticum*), miodunka ćma (*Pulmonaria obscura*), gajowiec żółty (*Galeobdolon luteum*), perłówka zwisła (*Melicanutans*), rzeżucha niecierpkowa (*Cardamine impatiens*), sadziec konopiasty (*Eupatorium cannabinum*), przytulia czepna (*Galium aparine*), świerżabek orzęsiony (*Chaerophyllum hirsutum*), szczaw gajowy (*Rumex sanguineus*), żywokost lekarski (*Symphytum officinale*), kostrzewa olbrzymia (*Festuca gigantea*), wiechlina gaowa (*Poa nemoralis*), gwiazdnica gajowa (*Stellaria nemorum*), jarzmianka większa (*Astrantia major*) i wilczomlecz migdałolistny (*Euphorbia amygdaloides*).

Płatom łągów towarzyszą nadrzeczne ziołorośla. Fizjonomię zbiorowisku nadawał dominujący lepieźnik różowy (*Petasites hybridus*). W skład zbiorowiska wchodziły ponadto wiaźówka błotna (*Filipendula ulmaria*), bniec czerwony (*Melandrium rubrum*), ostrożeń warzywny (*Cirsium oleraceum*), mięta długolistna (*Mentha longifolia*), turzyca zastrzona (*Carex gracilis*), trybula lśniąca (*Anthriscus nitidus*) oraz szereg wymienionych wyżej gatunków łągowych.

Ryc. 17. Rozmieszczenie zbiorowisk roślinnych w granicach powierzchni „Komańcza 1” oraz lokalizacja stanowisk gatunków roślin i grzybów objętych ochroną prawną na powierzchni oraz w jej otoczeniu. /Źródło: Inwentaryzacja przyrodnicza/

Rozmieszczenie zbiorowisk roślinnych oraz chronionych gatunków roślin i grzybów

1 - Żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae*-*Fagetum*

2 - Leśne zbiorowiska zastępcze na siedlisku żyznej buczyny

<i>Aconitum moldavicum</i>	<i>Gentiana asclepiadea</i>
<i>Arum alpinum</i>	<i>Morchella esculenta</i>
<i>Daphne mezereum</i>	<i>Primula elatior</i>
<i>Galanthus nivalis</i>	<i>Scilla bifolia</i>

Gatunki i siedliska przyrodnicze objęte ochroną (rozmieszczenie zgodnie z ryc. 17):

Gatunki z krajowej czerwonej listy:

- ✓ *Aconitum moldavicum* – Czerwona Księga, kategoria zagrożenia VU.

- ✓ *Alliummursinum* – Czerwona Lista, kategoria zagrożenia [V – tylko populacje izolowane], nie dotyczy rozpatrywanej powierzchni.
- ✓ *Arumalpinum* – Czerwona Lista, kategoria zagrożenia R.

Gatunki chronione

- ✓ ochrona ścisła:
 - *tojad mołdawski (Aconitum moldavicum)* – kilkanaście osobników poza granicą powierzchni złoża „Komańcza 1”,
- ✓ ochrona częściowa:
 - *czosnek niedźwiedzi (Allium ursinum)* – masowo w całym płacie zespołu buczyny karpackiej,
 - *obrazki alpejskie (Arum alpinum)* – nielicznie (około 12 os.) w rozproszeniu w płacie zespołu buczyny karpackiej,
 - *wawrzynek wilcze łyczo (Daphnemezereum)* – niezbyt licznie (ok. 30 os.), w rozproszeniu w płacie zespołu buczyny karpackiej,
 - *śnieżyczka przebiśnieg (Galanthus nivalis)* – niezbyt licznie (<50 os.) w części środkowo-wschodniej, głównie poza granicami powierzchni,
 - *goryczka trojeściowa (Gentiana asclepiadea)* – niezbyt licznie (<50 os.) w płacie zespołu buczyny karpackiej,
 - *pierwiosnek wyniosły (Primula elatior)* – nielicznie (około 10 os.) w płacie zespołu buczyny karpackiej oraz w płacie olszyny górskiej,
 - *cebulica dwulistna (Scilla biflora)* – niezbyt licznie (<50 os.) w części środkowo-wschodniej, głównie poza granicami powierzchni, na południe od granicy powierzchni,
 - *smardz jadalny (Morchella esculenta)* – nielicznie (2 owocniki) w płacie zespołu buczyny karpackiej, poza granicami powierzchni złoża „Komańcza 1”.

Siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej:

- ✓ 9130 Żyzne buczyny, podtyp 9130-3 Żyzna buczyna górską; zajmuje ok. 75% powierzchni przeznaczonej do eksploatacji, siedlisko w stanie optymalnym, wykształcone wzorcowo,
- ✓ 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe i olszowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnetum glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe), podtyp 91E0-6 Nadrzeczna olszyna górską *Alnetum incanae*, siedlisko priorytetowe – występuje jedynie w sąsiedztwie przedmiotowej powierzchni w postaci niewielkich płatów wzdłuż rzeki Osławica, stan zachowania płatów oceniono jako inicjalny i suboptymalny,
- ✓ 6430 Ziołoroślą górska (*Adenostylion alliariae*) i ziołoroślą nadrzeczna (*Convolvulietalia sepium*), podtyp 6430-2 Górska, nadpotokowa ziołoroślą lepiężnikowa – siedlisko występuje jedynie w sąsiedztwie przedmiotowej powierzchni w postaci niewielkich płatów wzdłuż rzeki Osławica, stan zachowania płatów oceniono jako suboptymalny.

Od strony botanicznej przeważająca część rozpatrywanego terenu to płat żyznej buczyny karpackiej (typ siedliska z Zał. I Dyrektywy Siedliskowej) występujący w stanie optymalnym zarówno na powierzchni przeznaczonej do eksploatacji jak i w jej otoczeniu.

Fitocenoza buczyny charakteryzuje się dużym stopniem naturalności oraz dużym bogactwem gatunkowym.

Występowanie buczyn w optymalnym stanie zachowania w regionie Karpat nie jest zjawiskiem rzadkim. Na południe od granicy rozpatrywanej powierzchni stwierdzono ponadto dwa inne typy siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej.

Ryc. 18. Dokumentacja fotograficzna terenu objętego sporządzeniem MPZP, a także terenów sąsiednich. /Źródło: opracowanie własne/

Zdjęcie 1. Stok w obrębie złoża „Komańcza 1” – buczyna. Widok na południe.

Zdjęcie 2. Teren złoża „Komańcza 1” – świerczyny na siedlisku buczyny. Widok na północ.

Zdjęcie 3. Żyzna buczyna karpacka (*Dentario glandulosae-Fagetum*) – teren złoża „Komańcza 1”.

Zdjęcie 4. Widok na eksploatowany teren złoża „Komańcza – Jawornik”. Widok na południe ze złoża „Komańcza 1”.

4.0. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Zgodnie z art. 6 ust 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1478 z późn. zm.) „formami ochrony przyrody są:

- 1) parki narodowe,
- 2) rezerваты przyrody,
- 3) parki krajobrazowe,
- 4) obszary chronionego krajobrazu,
- 5) obszary Natura 2000,
- 6) pomniki przyrody,
- 7) stanowiska dokumentacyjne,
- 8) użytki ekologiczne,
- 9) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- 10) ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.”

Teren objęty opracowaniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część północną złoża „Komańcza 1”, znajduje się w granicach:

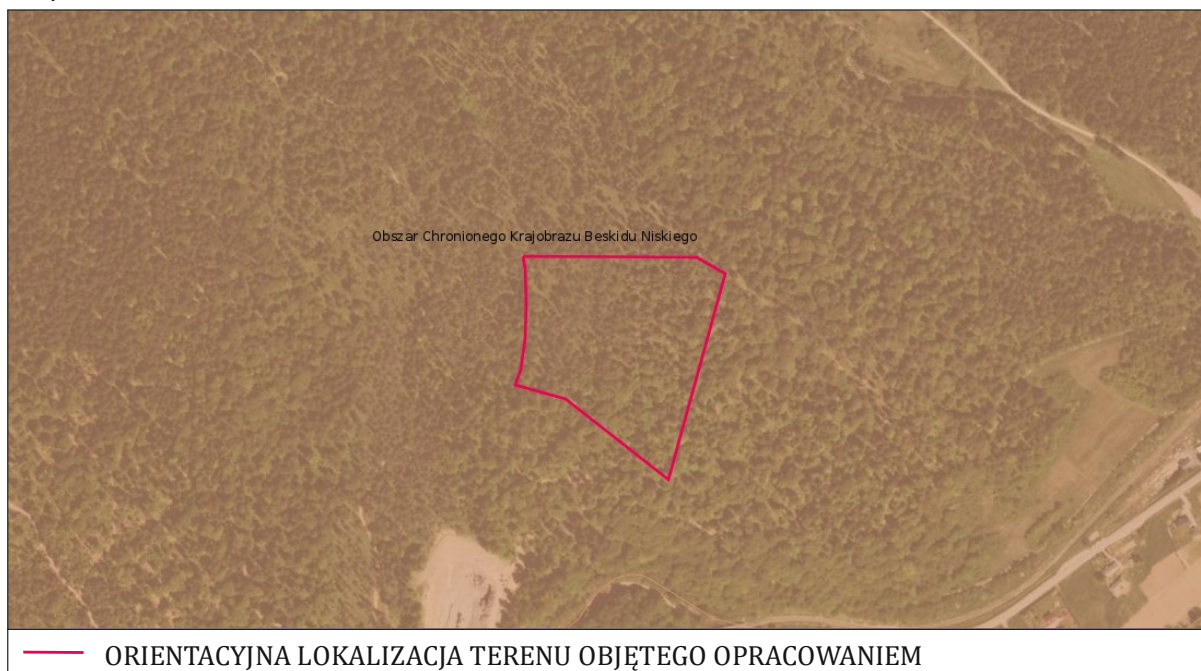
- ✓ Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego,
- ✓ Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 PLB180002 „Beskid Niski”.

Działka inwestycyjna objęta opracowaniem nie jest objęta innymi wielkopowierzchniowymi obszarami chronionymi, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, za wyjątkiem wyżej wymienionej.

Teren inwestycji znajduje się w granicach **Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego:**

- ✓ Powierzchnia: 82946,00ha.
- ✓ Obszar wyznaczony: 01.01.1998r.
- ✓ Obszar wyznaczony na mocy: Rozporządzenia Nr 10 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998r. w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa krosnieńskiego (Dz. Urz. z 1998r. Nr 7 poz. 74)
- ✓ Funkcjonuje na mocy: Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. z 2014r., poz. 1950 z późn. zm.).

Ryc. 19. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1” względem Obszaru Chronionego Krajobrazu. /Źródło: mapy.geoportal.gov.pl/imap/

Lp.	Na terenie OChK Beskidu Niskiego zakazuje się:	Obowiązujące odstępstwa od zakazów:
1.	realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 24 ust 3 ustawy o ochronie przyrody;	1) zakaz, o którym mowa obowiązuje na obszarze: a) 100m od linii brzegów rzek: Wiśłoka, Wiśłok, Jasiołka i Osława, b) udokumentowanych złóż geologicznych; 2) zakaz, o którym mowa nie dotyczy: a) realizacji przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, uzgodnionych z właściwym organem ochrony środowiska w ramach postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, b) rozbudowy, przebudowy istniejących obiektów budowlanych oraz realizacji przedsięwzięć w istniejących obiektach budowlanych;
2.	zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;	1) zakaz, o którym mowa nie dotyczy: a) czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków chronionych, wykonywanych na podstawie zezwoleń lub aktów prawa miejscowego wydanych przez uprawnione organy oraz wydawania tych zezwoleń i aktów prawa miejscowego, b) czynności w stosunku do gatunków wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym, d) realizacji działań zapewniających bezpieczeństwo sanitarno-epidemiologiczne oraz mających na celu ochronę zdrowia lub życia;

		2) zakaz, o którym mowa nie dotyczy: a) realizacji zapisów studiów uwarunkowań b) i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których w wyniku postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody wykazano brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Obszaru, c) czynności wykonanych w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć, d) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody;
3.	likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikną one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;	1) Zakaz, o których mowa nie dotyczy: a) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć, b) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody, c) zadrzewień rosnących na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów jako grunty orne, za wyjątkiem zadrzewień rosnących w obrębie tych działek w odległości do 1m od ich granic;
4.	budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od: a) linii brzegów rzek: Wisłoka, Jasiołka, Osława, Wisłok, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001r. – Prawo Wodne, – z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;	1) zakaz, o którym mowa nie narusza lokalizacji obiektów budowlanych wskazanych w: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i ostatecznych decyzjach administracyjnych, obowiązujących w dniu 20.11.2010r.; 2) strefa wyłączona z zabudowy na podstawie zakazu, może podlegać ograniczeniu w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w ramach uzgodnień z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, jeżeli nie wpłynie to znacząco negatywnie na ochronę przyrody Obszaru; 3) zakaz, o których mowa nie dotyczy: a) terenów ogólnodostępnych kąpielisk i plaż wyznaczonych na podstawie odrębnych przepisów oraz przystani wodnych, b) odbudowy, nadbudowy i rozbudowy obiektów budowlanych w granicach zabudowanej budynkiem działki budowlanej w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod warunkiem niezmnieszenia dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód, ustalonej w odniesieniu do zabudowy na tej działce, c) siedlisk rolniczych w zakresie uzupełnienia istniejącej zabudowy zagrodowej o obiekty służące do prowadzenia gospodarstwa rolnego lub agroturystyki do 10 miejsc noclegowych, pod

		warunkiem niezmnieszenia dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód ustalonej w odniesieniu do zabudowy na tej działce; d) oczyszczalni ścieków.
5.	wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;	1) zakaz, o którym mowa nie dotyczy: a) realizacji zapisów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których w wyniku postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody wykazano brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Obszaru, b) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć, c) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody;
6.	dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybicka;	1) zakaz, o którym mowa nie dotyczy: a) realizacji zapisów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których w wyniku postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody wykazano brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Obszaru, b) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć, c) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody;
7.	likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych	–

Teren inwestycji znajduje się w granicach **Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 o nazwie „Beskid Niski” i kodzie PLB180002:**

- ✓ Rodzaj Ochrony: Dyrektywa Ptasia.
- ✓ Powierzchnia: 151966.61ha.
- ✓ Obszar wyznaczony: 13.10.2007r.
- ✓ Funkcjonuje na mocy: Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 05.09.2007r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. 07.179.1275).

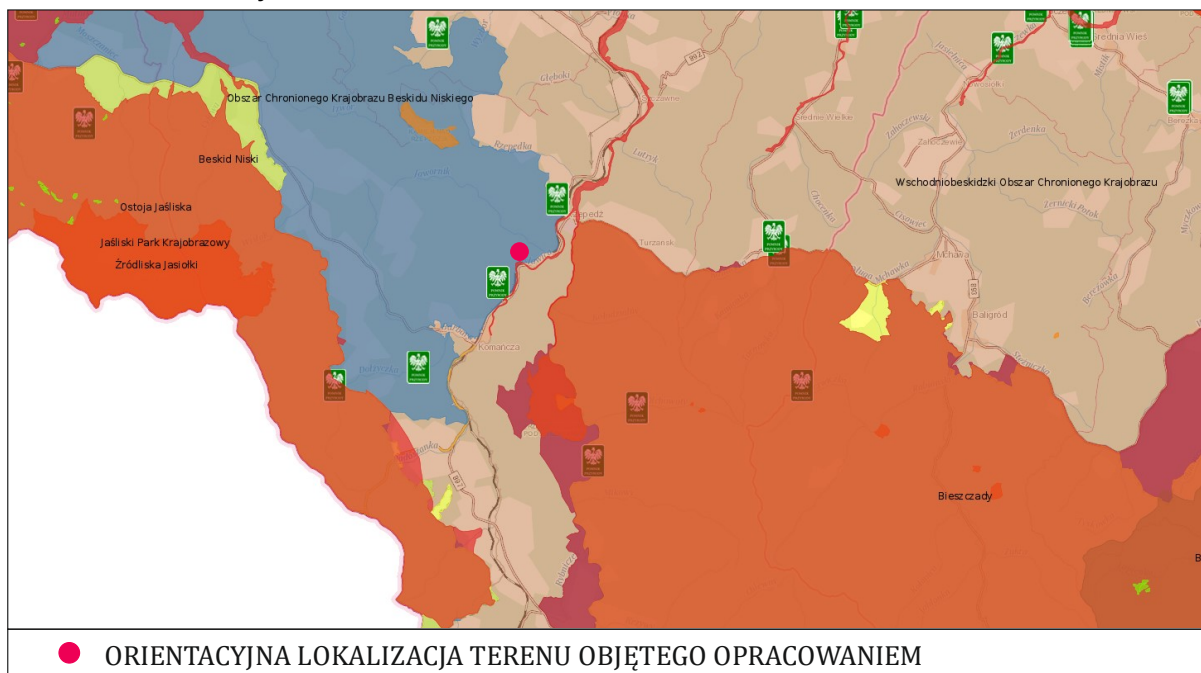
Ryc. 20. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1” względem Obszaru Specjalnej Ochrony Natura 2000. Źródło: /mapy.geoportal.gov.pl/

Teren objęty opracowaniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1” znajduje się **poza granicami:**

- ✓ Parków Narodowych – najbliższym znajdującym się Parkiem Narodowym, w odległości około 31,0 km, jest Bieszczadzki Park Narodowy.
- ✓ Rezerwatów – najbliższym znajdującym się Rezerwatem jest Rezerwat „Przełom Osławy pod Duszatynem” (w odległości około 3,2km).
- ✓ Parków Krajobrazowych – najbliższym znajdującym się Parkiem Krajobrazowym, w odległości około 1,6 km, jest Ciśnińsko – Wetliński Park Krajobrazowy.
- ✓ Specjalnych Obszarów Ochrony Natura 2000 – najbliższym znajdującym się obszarem Natura 2000 jest: SOO „Dorzecze Górnego Sanu” (w odległości około 130,0m).
- ✓ Zespołów Przyrodniczo-Krajobrazowych – najbliższym znajdującym się, w odległości około 21,5km, Zespołem Przyrodniczo-Krajobrazowym jest „bez nazwy”.
- ✓ Użytków ekologicznych – najbliższym znajdującym się użytkiem ekologicznym, w odległości około 12,8km, jest użytk „bez nazwy”.
- ✓ Stanowisk dokumentacyjnych - najbliższym znajdującym się, w odległości około 9,10km, jest stanowisko dokumentacyjne „Na Oszczaczu”.
- ✓ Pomników Przyrody - najbliższym znajdującym się, w odległości około 930,0m, jest pomnik przyrody „bez nazwy”.

Ryc. 21. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1” względem wielkopowierzchniowych obszarów chronionych. /Źródło: mapy.geoportal.gov.pl/imap/

Teren znajdujący się w granicach Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część północną złoża „Komańcza 1”, zlokalizowany jest w granicach krajowego korytarza ekologicznego GKK-2 „Beskid Niski”, wg Projektu korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce, opracowanego przez Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk, w ramach projektu „Ochrona obszarów siedliskowych i korytarzy ekologicznych dzikiej fauny przy drogach szybkiego ruchu w Polsce”.

Wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych zapewnia zachowanie funkcjonalnej łączności w warunkach powszechnej obecnie fragmentacji środowiska. Korytarze ekologiczne to obszary umożliwiające przemieszczanie się roślin i zwierząt pomiędzy siedliskami. Korytarze to drogi życia, dzięki którym wiele gatunków może egzystować pomimo niekorzystnych zmian w środowisku a cenne europejskie siedliska nadal cechuje wysoka bioróżnorodność. Główne cele wyznaczania i ochrony korytarzy to:

- ✓ przeciwdziałanie izolacji obszarów przyrodniczo cennych i zapewnienie funkcjonalnych połączeń między poszczególnymi regionami kraju,
- ✓ zapewnienie możliwości funkcjonowania stabilnych populacji gatunków roślin i zwierząt,
- ✓ ochrona i odbudowa bioróżnorodności w kraju i Europie,
- ✓ stworzenie spójnej sieci obszarów chronionych, które zapewnią optymalne warunki do życia możliwie dużej liczbie gatunków.

Korytarze główne to najważniejsze drogi wędrówek i migracji gatunków w Polsce, zapewniające jednocześnie łączność siedlisk i populacji w skali kontynentalnej.

Korytarze uzupełniające łączą obszary siedliskowe położone wewnątrz kraju z korytarzami głównymi oraz zapewniają wariantowość dróg przemieszczania się gatunków o znaczeniu krajowym.

Ryc. 22. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoza „Komańcza 1” względem korytarzy ekologicznych.

/Źródło: mapa.korytarze.pl/

W ramach realizacji projektu pn. „Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej — korytarze migracyjne”, finansowanego ze środków Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, podjęto działania zmierzające do identyfikacji istniejących korytarzy migracyjnych na obszarze województwa podkarpackiego. Zakres projektu objął teren 11 nadleśnictw: Baligród, Bircza, Cisna, Dukla, Komańcza, Kołaczyce, Lesko, Lutowiska, Rymanów, Stuposiany, Ustrzyki Dolne oraz obszary Bieszczadzkiego i Magurskiego Parku Narodowego.

W ramach prac przeprowadzono m.in.:

- ✓ Analizę przebiegu lokalnych tras migracyjnych umożliwiających przemieszczanie się wybranych gatunków dużych ssaków, takich jak: żubr, niedźwiedź brunatny, ryś, wilk, jeleń i dzik, pomiędzy kompleksami leśnymi, które stanowią odpowiednie siedliska w obrębie karpackiej ostoi przyrodniczej oraz w jej bezpośrednim sąsiedztwie. Badania te miały również na celu ocenę możliwości trwałej ochrony wskazanych tras migracyjnych.
- ✓ Ustalenie rejonów występowania łosia w granicach obszaru objętego projektem.
- ✓ Wyznaczenie obszarów zasiedlonych przez orlika krzykliwego.

Do identyfikacji korytarzy migracyjnych wykorzystano szeroki zakres danych, w tym: informacje literaturowe, ekspertyzy biologiczne dotyczące preferencji siedliskowych wybranych gatunków, dane źródłowe, charakterystyki środowiskowe wpływające na jakość potencjalnych korytarzy, a także wyniki prac terenowych prowadzonych w latach 2012–2015.

Działania terenowe realizowane były przez uczestniczące nadleśnictwa oraz Bieszczadzki i Magurski Park Narodowy. Obejmowały one m.in. inwentaryzację miejsc przekraczania dróg publicznych (o nawierzchni utwardzonej) przez gatunki wskaźnikowe. Dodatkowo, w BdPN, jego otulinie oraz w części otuliny MPN, prowadzono zimowe

monitoringi tropów (tzw. tropienia śniegowe) dla wilka, rysia i niedźwiedzia. W przypadku żubra wykorzystano także dane telemetryczne z 2015 roku.

Wyniki powyższych działań umożliwiły opracowanie mapy istniejących korytarzy migracyjnych. Opracowanie to zostało przygotowane przez Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu, we współpracy z partnerami projektu oraz jednostkami odpowiedzialnymi za gospodarowanie przestrzenią na analizowanym terenie.

Zgodnie z w/w projektem na terenie objętym opracowaniem MPZP „Jawornik 1/2017” nie znajdują się żadne punkty krytyczne (czyli połączenia szczególnie istotne dla utrzymania ciągłości populacji dużych ssaków w regionie) ani połączenia lokalne (czyli połączenia pomiędzy sąsiadującymi płatami siedliskowymi umożliwiającymi funkcjonowanie populacji, ważne dla zachowania integralności siedlisk i ciągłości korytarzy migracyjnych na obszarze objętym projektem).

Ryc. 23. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1” względem lokalnych korytarzy migracyjnych. /Źródło: Projekt pn. „Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej — korytarze migracyjne /

Przewidywane w projekcie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, o nazwie „Jawornik 1/2017” działania nie spowodują likwidacji ani znaczącego ograniczenia funkcjonujących korytarzy ekologicznych. Realizacja planowanych działań nie będzie miała negatywnego wpływu na cenne żerowiska ani nie przyczyni się do ich fragmentacji.

Niebagatelne znaczenie dla oceny wpływu przedsięwzięcia na obszary chronione ma istnienie zakładu górniczego wydobywającego kopalinę ze złoża „Komańcza-Jawornik”, który jest akceptowany przez mieszkańców gminy Komańcza nie stwarzając lokalnych konfliktów czy stwierdzenia strat w zasobach chronionej przyrody w wyniku działalności górniczej. Istniejącą odkrywkę „Komańcza - Jawornik”, zaakceptowały zwierzęta, zatem po jej zamknięciu, działalność na złożu Komańcza 1, o podobnym rozmiarze i podobnych

warunkach eksploatacyjnych, również zostanie zaakceptowana przez zwierzęta, które już przyzwyczyły się do pewnych zmian.

5.0. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBÓW W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Specjalne obszary ochrony siedlisk (SOOS) – utworzone zostały celem ochrony terenów, szczególnie cennych przyrodniczo z uwagi na występujące tam rośliny i żyjące zwierzęta. Polskie prawo definiuje Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk jako obszar wyznaczony, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin lub zwierząt, lub w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków. Obszary takie wyznaczane są w celu zachowania lub odtworzenia siedliska zajmowanego przez gatunki roślin lub zwierząt będących przedmiotem szczególnego zainteresowania wspólnoty w ramach jego ochrony. Obszary takie mogą być wyznaczane także wtedy, gdy przyczyniają się do stworzenia całościowej spójności sieci Natura 2000 jak również wyznacza się je w celu zachowania w danym obszarze bioróżnorodności biologicznej. Na szczeblu unijnym podstawy prawne utworzenia Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk zapewnia Dyrektywa Siedliskowa. Na szczeblu krajowym podstawą prawną funkcjonowania Obszarów Ochrony Siedlisk jest Rozporządzenie Ministra Środowiska.

Konwencja bońska - celem konwencji jest ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego. Za migrujące uważa się te gatunki (lub niższe grupy taksonomiczne), z których znaczna liczba osobników w sposób cykliczny i możliwy do przewidzenia przekracza granice państw w różnych cyklach życiowych. Dla celów ich ochrony konieczne są zgodne wysiłki wszystkich państw posiadających jurysdykcję nad obszarami, w których te zwierzęta przebywają. Tekst Konwencji zawiera dwa załączniki. W załączniku I wymienione są gatunki zwierząt zagrożonych wyginięciem. Strony konwencji są zobowiązane w stosunku do gatunków zwierząt wymienionych w załączniku I do:

- ✓ ochrony, a jeżeli to możliwe, odtworzenia ich siedlisk,
- ✓ zapobiegania niekorzystnym oddziaływaniom na dane gatunki,
- ✓ wydania zakazu pozyskiwania zwierząt (w tym chwytania, zabijania czy wybierania jaj), przy uwzględnieniu systemu wyjątków takich jak pozyskiwanie do celów naukowych.

W załączniku II wymienione są zwierzęta mające nieodpowiedni stan zachowania, dla których istnieje konieczność zawarcia porozumień międzynarodowych. Polska jest stroną dwóch takich porozumień - dotyczących ochrony nietoperzy (EUROBATS) i małych waleni (ASCOBANS).

Konwencja karpacka - celem Konwencji Karpackiej jest współpraca międzynarodowa oraz prowadzenie przez państwa będące jej Stronami wszechstronnej

polityki na rzecz ochrony i zrównoważonego rozwoju regionu karpackiego, dla poprawy jakości życia, wzmocnienia miejscowej gospodarki i społeczności lokalnych oraz zachowania walorów przyrodniczych, krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego Karpat.

Konwencja o różnorodności biologicznej - celem Konwencji o różnorodności biologicznej ratyfikowanej w 1996r. (Dz. U. 2001r. Nr 184, poz. 1532), jest ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie.

Zarówno położenie, jak też zakres opracowania MPZP opisany w niniejszym opracowaniu nie powoduje naruszeń celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu.

Istotne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym, polegają na wprowadzeniu nakazów, zakazów i ograniczeń w zagospodarowaniu terenu, dotyczących warunków ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, na zasadach ogólnych.

Teren objęty opracowaniem położony jest w granicach wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody (Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego oraz w Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 PLB180002 „Beskid Niski”). Zatem na terenie objętym opracowaniem obowiązują zakazy i nakazy w zagospodarowaniu terenu wynikające z przepisów odrębnych.

W ramach planowanego MPZP planuje się uzyskać koncesję na wydobywanie piaskowców w obszarze objętym konturem udokumentowanego i zatwierdzonego złoża „Komańcza 1”.

6.0. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE, W TYM ODDZIAŁYWANIE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTRWAŁE, ŚREDNIOTERMINOWE, I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO, A W SZCZEGÓLNOŚCI: RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, LUDZI, ZWIERZĘTA, ROŚLINY, WODĘ, POWIETRZE, POWIERZCHNIĘ ZIEMI, KLIMAT, ZASOBY NATURALNE, ZABYTKI, DOBRA MATERIALNE, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM I NA TE ELEMENTY

Każdy uczestnik procesu inwestycyjnego, winien wykazać szczególną dbałość o środowisko i zdrowie ludzi. Pierwszym uczestnikiem tego procesu jest planista, który określając nowe przeznaczenie terenu, winien kierować się zasadą zrównoważonego rozwoju. W szczególności należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska, między innymi poprzez zapewnienie: kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, składowania i unieszkodliwiania odpadów, urządzania i kształtowania terenów zieleni, ochrony walorów krajobrazowych, uwzględnienie potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi

i ich skutkom, jak również uwzględniać potrzeby w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem i wibracjami oraz polami elektromagnetycznymi.

Każda eksploatacja odkrywkowa w sposób trwały i przejściowy ingeruje w naturalne komponenty środowiska i zmienia ukształtowanie terenu podczas wydobywania. Jednak jest to działanie ujęte w ramach czasowych, które po zakończonej rekultywacji pozwoli na oddanie terenu, do zagospodarowania samej przyrody, w sposób zgodny z faktycznymi potrzebami środowiska przyrodniczego. Wpływ działalności górniczej na środowisko przyrodnicze możemy podzielić na wpływy bezpośrednie i pośrednie.

Do wpływów bezpośrednich działalności kopalń odkrywkowych zalicza się trwałe wyłączenie z dotychczasowego użytkowania gruntów leśnych oraz zmiany w rzeźbie terenu i krajobrazie lokalnym. Działalność górnicza ma także bezpośredni wpływ na stan flory i fauny terenów przeznaczonych do eksploatacji kopaliny. W wyniku prac ziemnych odkrywkowych już podczas udostępniania złoża dochodzi do zniszczenia szaty roślinnej pokrywającej powierzchnię ziemi, a także zmian w strukturze gleby. Oddziaływania bezpośrednie z teoretycznego punktu widzenia, na zwierzęta polegały będą na unikaniu terenu kopalni przez ssaki, ptaki i inne zwierzęta w wyniku poruszania się i emisji hałasu pracującego sprzętu do robót ziemnych, czasową utratę ich siedlisk, miejsc rozrodu, korytarzy i ścieżek migracyjnych, miejsc żerowania.

Wpływy pośrednie, krótkotrwałe i chwilowe o charakterze przemijającym związane są ze stosowaną technologią urabiania, transportu i składowania nadkładu, a także przebywaniem na terenie kopalni pracowników zakładu górniczego. Zaliczane są do nich wpływy związane ze stosowaniem techniki górniczej, wynikające z pracy maszyn, a powodujące emisję hałasu bądź wzrost zanieczyszczenia powietrza, a także powstawanie i gromadzenie odpadów.

Oddziaływanie długoterminowe i skumulowane zachodzić będzie na etapie eksploatacji, która przewidywana jest na wiele lat i polegała będzie na stałej obecności ludzi, urządzeń zakładu przeróbczego, urządzeń wydobywczych oraz ruchu pojazdów samochodowych i maszyn.

Oddziaływanie średnioterminowe wystąpi w rejonie drogi wywozu kruszywa z zakładu, poza granicami przedsięwzięcia w zakresie migracji płazów corocznie, najczęściej w kwietniu.

Oddziaływanie skumulowane – maksymalny skumulowany zasięg oddziaływań obejmuje rejon przedsięwzięcia z oddziaływaniem bezpośrednim oraz projektowany zakład przeróbczy.

Wtórne oddziaływanie może nastąpić po zakończeniu eksploatacji i będzie dotyczyło ewentualnej ingerencji człowieka w powstały ekosystem.

Przy analizie oddziaływań na środowisko i ustalaniu poszczególnych stref oddziaływania uwzględniono przede wszystkim stan zasobów przyrody na terenie planowanej działalności, sposób zagospodarowania i uwarunkowania prawne w związku z występowaniem na terenie inwestycji form ochrony przyrody wymienionych w ustawie o ochronie przyrody i obszarów Natura 2000.

W zakresie akustycznym – przedmiotowa inwestycja po zrealizowaniu zgodnie z przedstawioną koncepcją wydobywania i przerobu kruszywa w projektowanym Zakładzie Przerobu Kruszywa oraz z zaleceniami zawartymi w niniejszej Prognozie, nie będzie powodowała przekroczeń dopuszczalnych norm akustycznych na terenach chronionych

akustycznie. Najbliższy teren zabudowy mieszkaniowej położony jest w odległości około 300m od złoża. Występujące oddziaływania (emisja hałasu) spełniają więc wymagania ochrony środowiska, w tym zakresie i nie oddziałują negatywnie na tereny prawnie chronione akustycznie. Potwierdzeniem tego faktu jest to, że prowadzona eksploatacja na złożu „Komańcza – Jawornik”, w podobnych warunkach technicznych i organizacyjnych, do planowanych warunków na złożu „Komańcza 1”, nie wywołują żadnej uciążliwości dla funkcji mieszkalnej, a mieszkańcy budynku nawet nie wiedzą, kiedy prowadzony są roboty strzałowe.

W zakresie zagrożeń wód powierzchniowych – zakres oddziaływania analizowanego przedsięwzięcia na wody powierzchniowe, nie spowoduje pogorszenia stanu tych wód powierzchniowych. Sposób postępowania ze ściekami bytowymi i deszczowymi, nie spowoduje zagrożeń dla jakości wód powierzchniowych. Złoże „Komańcza 1” położone jest w znacznym oddaleniu od rzeki Osławy. Ścieki bytowe gromadzone będą w szczelnych zbiornikach, z okresowym wywozem przez firmę specjalistyczną do oczyszczalni. Na potrzeby bytowe woda będzie dostarczana dla pracowników w beczkowozach. Przy opadach nawałnych praca w kopalni zostanie przerwana, a sprzęt zabezpieczony.

Nad górną krawędzią wyrobiska planuje się wykonanie rowu opaskowego zabezpieczającego przed napływem wód opadowych ze zbocza wzniesienia przyległego do zachodniej i północnej części obszaru górniczego.

Wody z rowów opaskowych, zostaną odprowadzone do osadnika sedymentacyjnego, o wymiarach około 5,0m x15,0m i głębokości około 2,5m zlokalizowanego na terenie zakładu. Rowy opaskowe zostaną wykonane o przekrojach poprzecznych, gwarantujących właściwą hydraulikę przepływu, tj. sprawny i bezkolizyjny przepływ wody (przekrój trapezowy, bez dodatkowych umocnień, o następujących parametrach: szerokość o góry – około 4,0m, szerokość dna - około 1,0m głębokość – około 1,5m, nachylenie skarp – 1:1). W przypadku wód nawałnych (ulewnych deszczy) żaden zbiornik nie spełni swojego zadania, ponieważ szybki, gwałtowny przepływ wody, w ilości która wielokrotnie przekracza nawet skrajnie planowane przepływy, nie jest w stanie zostać zatrzymana. Wielkość zbiornika została przyjęta w oparciu o podobne warunki terenowe i w normalnych warunkach winna spełnić swoje zadanie.

W zakresie oddziaływania na jakość powietrza – zachowane będą przepisy ochrony powietrza dla eksploatacji złoża „Komańcza 1” (przy zachowaniu założeń projektowych opracowanych na potrzeby MPZP, o nazwie „Jawornik 1/2017”). Projektowane przedsięwzięcie nie stanowi ponadnormatywnego zagrożenia – zachowane będą przepisy ochrony środowiska w zakresie ochrony atmosfery. Do pracy na kopalni zostanie dopuszczony specjalistyczny sprzęt i transport, dopuszczony do ruchu, zgodnie z przepisami odrębnymi, podlegający systematycznym przeglądom, a w razie potrzeby naprawy, skierowany zostanie do usunięcia awarii w zakładach specjalistycznych, poza terenem zakładu wydobywczego.

W zakresie zagrożeń dla wód podziemnych – w trakcie i po zakończeniu eksploatacji projektowanego przedsięwzięcia, nie wystąpią negatywne oddziaływania na tereny otaczające w kontekście zmian stosunków wodnych. Nie wystąpią również oddziaływania skumulowane – ze względu na odległość od innych złóż i sposób rekultywacji (leśny). W ramach realizacji ustaleń zawartych w MZPZ o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część północną złoża „Komańcza 1”, nie nastąpi pobór wód podziemnych ani odprowadzenie

ścieków do ziemi. Eksploatacja projektowanego przedsięwzięcia nie będzie skutkować niekorzystnymi dla środowiska naturalnego zmianami położenia zwierciadła wody podziemnej (na zasadzie analogii z podobnymi złożami). Omawiane przedsięwzięcie nie stanowi zagrożenia dla realizacji celów ochrony wód w obrębie jednolitej części wód, nie powoduje też zagrożenia dla celów ochrony wód w innych częściach wód. W związku z tym, eksploatacja projektowanego przedsięwzięcia nie spowoduje zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych w Jednolitej Części Wód Podziemnych. Nie istnieje konieczność ustanowienia derogacji z art. 4 ust 7 dla przedmiotowej JCWPd oraz nie ma potrzeby podejmowania działań na złagodzenie skutków oddziaływania przedsięwzięcia na stan wód podziemnych.

W zakresie oddziaływania na wody powierzchniowe – projektowane przedsięwzięcie objęte opracowaniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoża „Komańcza 1”, nie będzie negatywnie oddziaływać na rzekę Oślawica wg identyfikacji JCWP. Ze względu na brak poboru wody powierzchniowej i brak odprowadzania jakichkolwiek ścieków do rzeki, projektowane przedsięwzięcie nie wpłynie negatywnie na osiągnięcie celów wynikających z „Planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły”. Zakres oddziaływania analizowanego przedsięwzięcia na wody powierzchniowe nie spowoduje pogorszenia stanu tych wód w sąsiedztwie inwestycji. Sposób postępowania ze ściekami bytowymi i deszczowymi nie spowoduje zagrożeń dla jakości wód powierzchniowych.

W zakresie oddziaływania na szatę roślinną:

- ✓ oddziaływania bezpośrednie (zniszczenie roślinności związane z udostępnieniem złoża – wycinka drzew) są to oddziaływania negatywne, jednak biorąc pod uwagę roślinność występującą w granicach złoża oddziaływanie to nie będzie istotne dla lokalnej szaty roślinnej oraz szaty charakterystycznej dla regionu. W ramach rekultywacji zostaną zasadzone nowe sadzonki rodzimych gatunków drzew.
- ✓ oddziaływania pośrednie (zapylenie związane z eksploatacją), okresowe (czas eksploatacji) nieistotne. Oddziaływania te ze względu na ich przemijający charakter nie wpłyną istotnie na roślinność.
- ✓ oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe, pozytywne (oddziaływania związane z kierunkiem i sposobem rekultywacji). W związku z planowanym sposobem rekultywacji w kierunku leśnym, planuje się wprowadzić roślinność zgodną z powstałym siedliskiem. Zbiorowiska, które powstaną w ramach rekultywacji będą wykazywały się znacznie większą bioróżnorodnością oraz wyższym stopniem naturalności niż obecnie. Biorąc pod uwagę powyższe należy uznać, iż teren przedsięwzięcia po rekultywacji będzie wykazywał się większymi walorami florystycznymi niż obecnie.

Analizowane przedsięwzięcie polegające na eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża „Komańcza 1” nie będzie miało istotnego negatywnego wpływu na florę i siedliska występujące na obszarze złoża oraz w jego sąsiedztwie.

Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. z 2004r., poz. 1950, z późn. zm.).

W celu dokonania oceny wpływu planowanego przedsięwzięcia na Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego dokonano analizy zgodności planowanego

przedsięwzięcia z zakazami obowiązującymi w granicach w/w obszaru oraz przeanalizowano wpływ planowanego wydobywania na ochronę przyrody tego obszaru.

Ocena oddziaływania na środowisko projektowanej inwestycji w zakresie wpływu na florę oraz wskazanie ewentualnych działań minimalizujących

W celu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na lokalną florę określono strefy oddziaływań generowanych przez przedsięwzięcie. Wyznaczono dwie strefy:

- ✓ *Strefa oddziaływań bezpośrednich* – teren przeznaczony pod wydobywanie kruszywa oraz drogę wywozową. Nastąpi tu bezpośrednie zniszczenie zbiorowisk roślinnych oraz gatunków wchodzących w ich skład, związane z eksploatacją kruszywa.
- ✓ *Strefa oddziaływań pośrednich* – teren znajdujący się do 50 m od granic planowanego poboru kruszywa. Strefa ta została wyznaczona arbitralnie.

Oddziaływania pośrednie krótkookresowe – oddziaływania te będą występowały w związku z emisją gazów i pyłów wywołaną przez prace związane z eksploatacją kruszywa. Oddziaływania te będą występowały jedynie przez okres eksploatacji. Mając na uwadze, że oddziaływania te będą miały ograniczony zasięg nie przewiduje się istotnie negatywnego wpływu na szatę roślinną terenu opracowania.

Oddziaływania bezpośrednio długookresowe – oddziaływania te bezpośrednio dotyczą roślinności występującej na terenie złoża. Występujące na omawianym terenie gatunki roślin i drzew, nie należą do chronionych na podstawie przepisów o ochronie przyrody. Są to gatunki pospolite, eurotypowe o szerokim zasięgu występowania. Ich populacje w skali regionu są stabilne i wykazują tendencję do powiększania swego zasięgu. Nie przewiduje się, aby realizacja planowanego przedsięwzięcia istotnie wpłynęła na populacje tych gatunków w skali lokalnej regionalnej, a tym bardziej krajowej.

Podsumowując – charakter zmian będzie lokalny, nieistotny dla zachowania zinwentaryzowanych gatunków oraz zbiorowisk w skali gminy, regionu czy też kraju. Kolejnym zagadnieniem jest zmiana składu gatunkowego.

Oddziaływania pośrednie długookresowe – oddziaływania te będą dotyczyć w pośredni sposób zmian w składzie gatunkowym lokalnej szaty roślinnej. Po zakończeniu wydobywania i rekultywacji powstaną na omawianym terenie użytki leśne. Biorąc pod uwagę kierunki zmian w składzie gatunkowym, należy wnioskować, że zwiększy się różnorodność biologiczna. Zmiany więc będą mieć charakter pozytywny.

Oddziaływania bezpośrednio krótkookresowe – oddziaływania te będą głównie związane z tymczasowym przykryciem warstwą humusu roślinności występującej w granicach złoża. Roślinność ta w miarę postępowania prac rekultywacyjnych będzie odślaniana i powróci do pierwotnego stanu. Należy również zaznaczyć, że większość występujących na omawianym terenie gatunków charakteryzuje się dużą żywotnością oraz ekspansywnością co gwarantuje szybki powrót do stanu sprzed eksploatacji. Z tego względu oddziaływania te będą miały charakter lokalny i nie wpłyną negatywnie na zbiorowiska oraz rośliny występujące w przedmiotowym terenie, jak również w granicach gminy Komańcza, czy też województwa.

Ocena oddziaływania na środowisko projektowanej inwestycji w zakresie wpływu na bezkręgowce oraz wskazanie ewentualnych działań minimalizujących

Oddziaływania krótkoterminowe – oddziaływanie krótkoterminowe będzie miało związek z oddziaływaniem bezpośrednim.

Oddziaływania pośrednie – humusowanie terenu przyczyni się do nieznacznego uszczuplenia populacji niektórych grup bezkręgowców, co wiązać się będzie m.in. ze zniszczeniem złożonych w glebie jaj (np. Orthoptera), czy pomniejszeniem terenu wykorzystywanego jako baza żerowa (m.in. dla owadów latających). Nie mniej jednak biorąc pod uwagę rozległe tereny - nie zagrazi to populacjom.

Oddziaływania bezpośrednie – najistotniejszym oddziaływaniem bezpośrednim jest zabranie terenu bytowania i żerowania dla bezkręgowców. Należy zwrócić jednak uwagę, że charakterystyczne dla przedmiotowego obszaru uwarunkowania przyrodnicze rozciągają się na sąsiednie tereny. W związku z tym pomimo zniszczenia aktualnych ekosystemów w wyniku prowadzonej działalności wydobywczej, nie dojdzie do utraty wymaganych przez stwierdzone gatunki bezkręgowców środowisk (dotyczy to bezkręgowców lądowych).

Oddziaływania wtórne – leśny kierunek rekultywacji z dopuszczeniem ewentualnych ścieżek dydaktycznych może spowodować, iż młodzież szkolna korzystająca z tych ścieżek zwiększy faktyczną liczbę osób odwiedzających ten teren. Jednak przy założeniu, że ilość dzieci będzie wynikać z potrzeby i liczby lekcji biologii, ścieżki te nie będą aż tak często odwiedzane. Znaczące utrudnienia terenowe ograniczą dostęp innych osób – turystów, zatem nie będzie to teren gromadnie odwiedzany przez ludzi.

Ocena oddziaływania inwestycji na gatunki herpetofauny wraz ze wskazaniem działań minimalizujących

Oddziaływania długoterminowe – nie wystąpią. Inwestycja nie będzie nazbyt rozciągnięta w czasie, przewiduje się wyeksploatowanie złoża w przeciągu kilkunastu sezonów wegetacyjnych.

Oddziaływania krótkoterminowe – wpływy te będą miały charakter przemijający, związany ze stosowaną technologią prowadzonych prac wyrobiskowych, transportem urobku. A ponadto do tego typu oddziaływań można zaliczyć hałas, spaliny, wibracje, są to jednak elementy czasowe, które po zakończeniu procesu inwestycyjnego ustąpią. Dla w/w oddziaływań nie przewiduje się specjalnych działań mających na celu ograniczenie wpływu na płazy. Działania te ustąpią po zakończeniu inwestycji.

Oddziaływania średnioterminowe – są to oddziaływania, które w tego typu inwestycji mogą występować w określonych porach roku i są związane z sezonowymi (wczesna wiosna i jesień) wędrówkami płazów do i od zbiornika wodnego ku siedliskom lądowym i zimowiskom. Generować tego typu oddziaływania i stanowić przeszkodę mogą: drogi wewnętrzzakładowe i dojazdowe, łączące inwestycję z drogami publicznymi, powodujące śmiertelność płazów szczególnie w okresie wczesnowiosennym i jesiennym w wyniku kolizji z pojazdami. W związku z powyższym należy uznać, iż tego typu oddziaływania mają negatywny charakter, wymagający podjęcia odpowiednich działań zapobiegawczo – naprawczych w wymienionych forach fenologicznych.

Oddziaływania bezpośrednie – planowana inwestycja w swoich oddziaływaniach bezpośrednich może objąć herpetofaunę zamieszkującą sąsiadujący obszar złoża „Komańcza 1”. A więc do oddziaływań bezpośrednich może dojść w wyniku zabijania płazów pod kołami samochodów transportujących kruszywo i gąsienicami koparek, przepłaszaniem na skutek hałasu, wibracji gruntu. Oddziaływania te mogą mieć negatywny charakter, a tym samym wymagający podjęcia działań minimalizujących i zapewniających utrzymanie, bądź odtworzenie korzystnego stanu ochrony płazów.

Oddziaływania pośrednie – likwidacja części żerowisk letnich lądowych oraz miejsc zimowania dla niektórych gatunków, a co za tym idzie ograniczenie powierzchni żerowej i bytowej. Oddziaływania te mogą mieć charakter oddziaływań negatywnych, lecz przy zastosowaniu odpowiednich działań minimalizujących mogą zostać zmniejszone do akceptowalnego minimum.

Oddziaływania wtórne – oddziaływanie to należy uznać jako wybitnie pozytywne. Planuje się w wyniku prac rekultywacyjnych stworzenie nowych użytków leśnych, które w przyszłości będą stanowić dogodne siedliska żerowisk letnich oraz miejsc zimowania dla zinwentaryzowanych gatunków.

Ocena oddziaływania na środowisko projektowanej inwestycji w zakresie wpływu na awifaunę oraz wskazanie ewentualnych działań minimalizujących

W celu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na lokalną awifaunę określono strefy oddziaływań generowanych przez przedsięwzięcie. Wyznaczono dwie strefy:

- ✓ *Strefa oddziaływań bezpośrednich* – teren przeznaczony pod wydobycie kruszywa oraz drogę wywozową. Nastąpi tu bezpośrednio zniszczenie siedlisk oraz żerowisk związane z eksploatacją kruszywa.
- ✓ *Strefa oddziaływań pośrednich* – teren znajdujący się do 50 m od granic planowanego poboru kruszywa. Strefa ta została wyznaczona arbitralnie na podstawie obserwacji z których wynika, że obecność ludzi powoduje płoszenie drobnych ptaków w odległości ok. 30-60 m. Jak wynika z obserwacji obecność pracujących maszyn nie powoduje płoszenia ptaków w odległości do 30 m, ptaki przyzwyczajają się do obecności maszyn i ich obecność nie powoduje płoszenia.

Potwierdzeniem tego faktu, jest istniejąca kopalnia na złożu Komańcza - Jawornik, która dowiodła, iż zwierzęta przyzwyczały się do obecności człowieka i pracy sprzętu.

Oddziaływania bezpośrednie krótkookresowe – oddziaływania te mogą wystąpić, lecz prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest niewielkie. Chodzi o bezpośrednie zabijanie lub uszkodzenie osobników (w wyniku kolizji z pojazdami). Biorąc pod uwagę, iż na terenie planowanego przedsięwzięcia prędkość poruszania się pojazdów będzie znacznie ograniczona, istnieje niewielkie prawdopodobieństwo wystąpienia tego typu oddziaływań (wzrost prędkości pojazdów na drogach jest wprost proporcjonalny do liczby kolizji z ptakami).

Oddziaływania pośrednie krótkookresowe – oddziaływania te będą występowały w związku z nieumyślnym płoszeniem ptaków przez pracujących ludzi i maszyny. Oddziaływanie to ustąpi po zakończeniu eksploatacji oraz rekultywacji omawianego terenu. Nie przewiduje się, aby oddziaływania te miały istotny wpływ na strukturę przestrzenną oraz

socjalną, jak również sukces lęgowy gatunków lęgowych w pobliżu omawianego przedsięwzięcia.

Oddziaływania bezpośrednie długookresowe – oddziaływania te bezpośrednio dotyczą nie tyle samych osobników lęgowych co ich siedlisk. W wyniku prowadzonych prac bezpowrotnemu zniszczeniu ulegną siedliska lęgowe niektórych gatunków. Oddziaływania te ze względu na charakter terenów sąsiednich, które mogą stanowić siedliska lęgowe zastępcze dla omawianych gatunków oraz ze względu, na to, że są to gatunki pospolite oraz stosunkowo plastyczne nie będą istotnie wpływały na liczebność lokalnych populacji tych gatunków. Nie przewiduje się, aby realizacja planowanego przedsięwzięcia istotnie wpłynęła na populacje tych gatunków w skali lokalnej regionalnej, a tym bardziej krajowej. Oczywiście zmianie ulegnie struktura przestrzenna w obrębie lokalnych populacji omawianych gatunków jednak zmiana ta nie powinna pociągnąć za sobą daleko idących konsekwencji związanych z zaburzeniem rozrodu i obniżeniem sukcesu lęgowego lokalnych populacji. Ponadto nie przewiduje się, aby została naruszona struktura socjalna w lokalnych populacjach omawianych gatunków. Podsumowując: charakter zmian będzie lokalny, nieistotny dla lokalnych populacji w/w gatunków.

Ocena oddziaływania na środowisko projektowanej inwestycji w zakresie wpływu na ssaki oraz wskazanie ewentualnych działań minimalizujących

Oddziaływania długoterminowe – nie wystąpią, inwestycja nie będzie nazbyt rozciągnięta w czasie, przewiduje się wyeksploatowanie złoża w przeciągu kilku sezonów wegetacyjnych.

Oddziaływania średnioterminowe – czynnikami oddziałującymi średnioterminowo będzie zmiana ukształtowania terenu poprzez powstawanie wyrobiska poeksploatacyjnego, okresowe formowanie hałd humusu. Dla w/w oddziaływań w trakcie prowadzonych prac wydobywczych nie przewiduje się specjalnych działań mających na celu ograniczenie wpływu na ssaki. Na etapie rekultywacji terenu powstaną nowe użytki leśne, które w wyniku sukcesji wtórnej doprowadzą do przywrócenia obszaru zajętego pod inwestycje środowisku naturalnemu.

Oddziaływania krótkoterminowe – wpływy te będą miały charakter przemijający, związany ze stosowaną technologią prowadzonych prac wyrobiskowych, transportem urobku, a ponadto do tego typu oddziaływań można zaliczyć hałas, spaliny, wibracje, są to jednak elementy czasowe, które po zakończeniu procesu inwestycyjnego ustąpią. Dla w/w oddziaływań nie przewiduje się specjalnych działań mających na celu ograniczenie wpływu na ssaki. Działania te ustąpią po zakończeniu inwestycji.

Oddziaływania bezpośrednie – do oddziaływań bezpośrednich może dojść w wyniku zabijania drobnych ssaków pod kołami samochodów transportujących kruszywo i gąsienicami koparek, przeplaszaniem na skutek hałasu, wibracji gruntu (należy zauważyć, iż zinwentaryzowane ssaki należą do zwierząt ruchliwych i stosunkowo łatwo przemieszczających się, zatem powinny porzucić przeobrażany teren unikając tym samym śmierci). Oddziaływania te w przypadku zaistnienia mogą mieć negatywny charakter oddziaływań, a tym samym wymagający podjęcia działań minimalizujących.

Oddziaływania pośrednie – oddziaływania te będą czasowe i przemijające, ponieważ w wyniku prac rekultywacyjnych, dojdzie do częściowego przywrócenia terenu jako użytki

leśne, co stworzy nowe dogodne miejsca dla bytowania i żerowania zinwentaryzowanych ssaków.

Podsumowując należy stwierdzić, iż zagrożenia dla gatunków zinwentaryzowanych w ramach przedmiotowego opracowania, wykraczają poza skalę inwestycji, a tym bardziej poza skalę zaplanowanych ewentualnych prac związanych z wydobywaniem kruszywa. Ponadto nie przewiduje się, aby realizacja przedsięwzięcia spowodowała upośledzenie funkcjonowania lokalnych regionalnych i ponadregionalnych korytarzy ekologicznych, z których korzystają ssaki.

Oddziaływania w zakresie przyrodniczym

Planowana inwestycja będzie wpływała w sposób negatywny na przyrodę Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego i okolicznych terenów, jednak z uwagi na przeznaczenie terenów sąsiednich o takiej samej funkcji, nie będzie to oddziaływanie znaczne i długoterminowe. Tymczasowe oddziaływanie w trakcie eksploatacji, związane głównie z płoszeniem i hałasem, jednak większość zwierząt takich jak ptaki i ssaki szybko przyzwyczajają się do tego czynnika.

Przedsięwzięcie na złożu „Komańcza 1” ze względu na swój charakter, niewielki zasięg oddziaływania, wpłynie negatywnie na obszary chronione, jednak niekorzystny wpływ w procesie eksploatacji zostanie zrekompensowany w drodze rekultywacji poeksploatacyjnej.

Oddziaływania na zdrowie ludzi i ochrony interesów osób trzecich

Przy stosowanej technologii w projektowanym przedsięwzięciu nie występują przekroczenia norm dopuszczalnych na stanowiskach pracy, jak i w środowisku, w tym dla położonej w znacznej odległości zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa licząc od granic udokumentowanego złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1” znajduje się w odległości około 300,0m na południowy - wschód.

Konieczne są jednak okresowe badania lekarskie pracowników, pracujących w zakładzie, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Projektowane przedsięwzięcie nie stwarza więc zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Interesy okolicznych mieszkańców oraz właścicieli sąsiednich nieruchomości powinny zostać zabezpieczone przez:

- ✓ zapewnienie dostępu do drogi publicznej gminnej bez dodatkowych utrudnień i ograniczeń w zakresie komunikacji lokalnej,
- ✓ ograniczenie czasu wykonywania robót przy użyciu ciężkiego sprzętu do pory dziennej.

Oddziaływania na krajobraz

Naruszenie gleby i powierzchni terenu spowodowane przez wydobywanie kruszywa, spowoduje zmiany niemożliwe w całości do przywrócenia, dlatego prowadzenie sukcesywne

rekultywacji terenów po wydobyciu pozwoli na ograniczenie rozmiaru i skrócenie czasu trwania dewastacji terenu.

Odczuwalną zmianą w krajobrazie będzie wycięcie drzew z terenu złoża, jednakże leśny kierunek rekultywacji pozwoli z biegiem czasu na odbudowę dotychczasowego krajobrazu w przeważającej części. Prowadzone jest bieżąca rekultywacja złoża „Jawornik - Komańcza” w kierunku leśnym, która potwierdza zasadność przyjętego kierunku rekultywacji, widoczna wprost od strony terenu drogi wojewódzkiej, jako działanie pozytywne na otaczający krajobraz.

Na obszarze województwa podkarpackiego został sporządzony Audyt krajobrazowy województwa podkarpackiego, przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XIII/218/25 z dnia 31 marca 2025 r.

Na terenie gminy objętym opracowaniem zidentyfikowano krajobraz 18-513.71-02 (krajobraz o typie leśnym z przewagą siedlisk lasowych).

Ustalenia planu miejscowego nie naruszają zaleceń oraz wniosków dotyczących ochrony i kształtowania krajobrazu wskazanych w w/w Audycie.

Oddziaływania w zakresie wykorzystania terenu złóż

Eksploatacja złoża „Komańcza 1”, odbywać się będzie na zasadach określonych przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Podstawą podjęcia eksploatacji będą więc Projekt Zagospodarowania Złoża i Plan Ruchu Zakładu Górniczego, w których zostanie ustalona dokładna technologia robót górniczych umożliwiających wydobycie zasobów złoża oraz sposób rekultywacji terenów poeksploatacyjnych. W związku z powyższym tereny kruszywa naturalnego złoża zostaną wyeksploatowane - odbędzie się to jednak przy zachowaniu przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska, geologii i górnictwa – przy zminimalizowaniu negatywnego oddziaływania na środowisko. Powstałe hałdy nadkładu i głębokie wykopy spowodują okresowe negatywne zmiany w istniejącym krajobrazie. Zjawisko to będzie trwało przez okres wydobycia kruszywa, po jego zakończeniu i po wykonaniu rekultywacji zniknie. Skala tego negatywnego zjawiska będzie pomniejszona na skutek sukcesywnie prowadzonej rekultywacji.

Oddziaływania na klimat

Przedsięwzięcie na złożu „Komańcza 1” nie ma żadnego wpływu na klimat w sąsiedztwie jego lokalizacji zarówno w okresie realizacji, eksploatacji jak i rekultywacji wyrobiska. Emisja zanieczyszczeń do powietrza nie ma ponadlokalnego wpływu na środowisko.

Oddziaływania w wyniku wytwarzania odpadów

Wystąpią zagrożenia związane z powstawaniem odpadów komunalnych, w związku z użytkowaniem obiektu kontenerowego socjalno – biurowego. Jednak założona selektywna ich zbiórka i odbiór okresowy przez wyspecjalizowane firmy, nie spowoduje zagrożenia

w omawianym zakresie. Na kopalni będzie pracować kilka osób zatem odpadów komunalnych nie będzie zbyt dużo.

Brak jest odpadów z napraw i serwisowania np. koparek, ładowarek, spycharek czy samochodów – będą one naprawiane i serwisowane w zewnętrznych warsztatach serwisów poza terenem złoża. Taki sposób postępowania z odpadami z napraw i serwisowania maszyn roboczych i pojazdów przyjęto ze względu na potrzebę zapewnienia maksymalnej ochrony gleby i wód podziemnych. Podmiot wytwarzający odpady zobowiązany jest do ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów zgodnie z ustawą o odpadach i Rozporządzeniami Ministra Środowiska w tym zakresie. Zgromadzona ziemia (humus), pozwalająca na odkrycie złoża, będzie wykorzystana w całości na potrzeby rekultywacji i nie stanowi masy odpadów.

Oddziaływania na zabytki, krajobraz kulturowy i dobra materialne

W bliskim sąsiedztwie udokumentowanego złoża, ani na jego obszarze nie występują obiekty objęte ochroną prawną w postaci rezerwatów przyrody lub pomników przyrody, zabytków kultury materialnej w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków, ani też obiektów posiadających znaczenie historyczne, archeologiczne lub kulturowe.

Z uwagi na lokalizację omawiane przedsięwzięcie nie będzie miało wpływu na krajobraz mający znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne.

Oddziaływania transgraniczne na środowisko

Projektowane przedsięwzięcie nie wykazuje oddziaływania transgranicznego z uwagi na niewielką emisję zanieczyszczeń, dużą odległość od granicy państwa oraz niewielki zasięg oddziaływania mieszczący się w granicach terenu górniczego.

Oddziaływania w wyniku stanów awaryjnych, w tym poważnej awarii przemysłowej

Planowane przedsięwzięcie będzie realizowane przy zastosowaniu powszechnie obowiązujących i używanych w tym zakresie technologii i maszyn, dopuszczonych do użytkowania zgodnie z polskimi normami. Ze względu na powyższe na terenie planowanej inwestycji nie występuje zagrożenie wystąpienia poważnych awarii, takich jak przypadkowe rozlanie paliwa lub oleju oraz pożar. Terminowe przeglądy i konserwacja oraz sprawne maszyny uniemożliwią przedostanie się niebezpiecznych substancji do środowiska. Wybrane rozwiązania technologiczne gwarantują zminimalizowanie zagrożeń dla środowiska przy normalnej eksploatacji maszyn, jak i wypadku poważnej awarii.

Oddziaływania na Obszary Natura 2000 i Obszary Chronionego Krajobrazu

Lokalizacja przedmiotowej inwestycji położona jest na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r., w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. z 2014r., poz. 1950 z późn. zm.).

Zasięg znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia zamknie się w granicach terenu górniczego, czyli przestrzeni objętej przewidywanym szkodliwym wpływem robót górniczych zakładu górniczego, określonego w koncesji.

- ✓ Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie będzie miała wpływu na zachowanie lokalnego krajobrazu. W polskim prawodawstwie brakuje definicji krajobrazu, z tego względu przyjęto jego definicję za Europejską Konwencją Krajobrazową, która definiuje krajobraz jako fragment powierzchni ziemi postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych i antropogenicznych.
- ✓ Realizacja planowanego przedsięwzięcia doprowadzi do zniszczenia siedlisk przyrodniczych znajdujących się w obrębie złoża. Siedlisko przyrodnicze to zgodnie z definicją zawartą w ustawie o ochronie przyrody, obszar lądowy lub wodny, naturalny, półnaturalny lub antropogeniczny, wyodrębniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne. Należy zauważyć, iż w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego występuje znaczna ilość siedlisk przyrodniczych o takim charakterze jak zinwentaryzowane w obrębie całego złoża. Zniszczenie tych siedlisk w obrębie planowanej inwestycji nie spowoduje eliminacji ich z Obszaru Chronionego Krajobrazu, siedliska takie zostaną zachowane w skali całego obszaru.
- ✓ W wyniku realizacji przedsięwzięcia nie dojdzie do umyślnego zabijania zwierząt. Pobór kruszywa będzie wiązał się ze zniszczeniem szaty roślinnej, w tym wycinki drzew, pokrywającej omawiany teren złoża „Komańcza 1”. Zgodnie z inwentaryzacją florystyczną na terenie złoża występują rośliny pospolite nieobjęte ochroną gatunkową w tym rośliny obce i inwazyjne. Zinwentaryzowane gatunki roślin oraz zbiorowiska są powszechne w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.
- ✓ Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie doprowadzi do zniszczenia siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, bowiem tam nie występują.
- ✓ Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie doprowadzi do umyślnego zniszczenia (zabijania) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia. W celu określenia gatunków prowadzących wędrowny tryb życia posłużono się definicją gatunku wędrownego zawartą w Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt. Według przyjętej definicji gatunek wędrowny oznacza całą populację lub jakąkolwiek geograficznie odrębną część populacji dowolnego gatunku lub niższej grupy taksonomicznej dzikich zwierząt, którego znaczna liczba osobników w sposób cykliczny i możliwy do przewidzenia przekracza jedną lub kilka granic jurysdykcji państwowej. Zwierzęta prowadzące wędrowny tryb życia spełniające powyższą definicję ograniczają się do ptaków. Część ptaków które prowadzą cykliczne wędrówki porusza się wzdłuż dolin rzecznych. Teren złoża Komańcza 1, nie jest położony w dolinach rzecznych.
- ✓ Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie doprowadzi do zniszczenia tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt. W granicach złoża nie zinwentaryzowano takich elementów przyrody.

7.0. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU MPZP, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Stan środowiska naturalnego w granicach Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część północną złoża „Komańcza 1” został opisany w powyższych rozdziałach. Wskazano również sposoby minimalizacji ujemnego wpływu na środowisko.

Do najważniejszych należy zaliczyć zastosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych minimalizujących wpływ inwestycji na środowisko. Do podstawowych działań należą: utrzymywanie urządzeń technicznych i technologicznych (maszyn sprzętu, środków transportu), w należytej sprawności technicznej, zakup paliwa o wysokiej jakości, szkolenie pracowników.

W zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych prowadzony będzie stały monitoring. Roboty będą prowadzone zgodnie z Projektem zagospodarowania złoża i Planem ruchu. Rekultywację terenu przeprowadzić zgodnie z ustalonym kierunkiem, zawartym w Projekcie Rekultywacji. Szacuje się, iż wpływ na stan środowiska w fazie budowy i realizacji będzie się zaznaczał w elementach przedstawionych poniżej.

7.1. W zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych

Teren objęty projektem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część północną złoża „Komańcza 1”, znajduje się poza zasięgiem Głównych i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych.

Na omawianym obszarze nie funkcjonują żadne ujęcia wód podziemnych czy powierzchniowych. Stąd naruszenie istniejących stosunków wodnych na gruncie spowodowane działalnością inwestycyjną, nie będzie powodować szkody w środowisku naturalnym w obszarze analizowanym ani na terenach sąsiednich.

W zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych planuje się następujące działania:

- ✓ Na potrzeby eksploatacji złoża „Komańcza 1”, woda będzie na stałe potrzebna dla pracowników (kilka osób zatrudnionych) na potrzeby socjalne. Na ten cel woda dowożona będzie beczkowozami, bowiem są to znikome ilości.
- ✓ Ilość ścieków komunalnych powstających na terenie odkrywki uzależniona będzie od ilości pracowników. Ścieki komunalne gromadzone będą w szczelnych zbiornikach, a następnie odbierane przez uprawniony do tego podmiot.
- ✓ Planowane przedsięwzięcie nie jest związane z wytwarzaniem ścieków technologicznych.
- ✓ W przypadku dłuższej suchej pogody węzeł przesiewania będzie zraszany wodą, a drogi technologiczne polewane wodą (sytuacje skrajne). Na potrzebę realizacji tego celu, przyjedzie samochód z cysterną napełnioną wodą i dokona stosownego zraszania. Samochód zraszający będzie wykorzystywany w miarę potrzeb. Za dostarczenie wody do samochodu i wykonanie zadania, odpowiedzialna będzie firma zewnętrzna, posiadające stosowne kwalifikacje i pozwolenia. Zatem na potrzeby technologiczne, nie będzie pobierana woda na terenie zakładu.

- ✓ Wyrobisko jest typu stokowego, a zagrożenia wodne nie występują. Nie ma konieczności ciągłego odprowadzania wody z wyrobiska i poziomów, gdyż woda naturalnymi spękaniem i szczelinami filtruje w górotwór lub spływa grawitacyjnie po stoku do cieków powierzchniowych.
- ✓ Przy opadach nawałnych praca w kopalni zostanie przerwana, a sprzęt zabezpieczony. Nad górną krawędzią wyrobiska planuje się wykonanie rowu opaskowego zabezpieczającego przed napływem wód opadowych ze zbocza wzniesienia przyległego do zachodniej i północnej części obszaru górniczego.
- ✓ Dotychczasowa eksploatacja złoża przyległego „Komańcza – Jawornik” pokazała, że wody z opadów atmosferycznych spływają grawitacyjnie lub wsiąkają spękaniem i szczelinami w górotwór skalny. Wielkość infiltracji opadów dla istniejących warunków terenowych złoża (zaleganie złoża w terenie nachylonym, obnażenie skał na znacznej powierzchni oraz średniej przepuszczalności skał) nie przekracza 25%.
- ✓ Nie przewiduje się odwodnienia złoża.
- ✓ Wahań lustra wody będą związane jedynie z warunkami atmosferycznymi.
- ✓ W trakcie robót górniczych nie będą stosowane żadne środki chemiczne, nie istnieje, więc niebezpieczeństwo skażenia wód.
- ✓ Należy ustawić tablice ostrzegawcze i informacyjne o zakazie wstępu osób postronnych i wywozu śmieci, a eksploatację prowadzić z zachowaniem szczególnej ostrożności, zwracać uwagę, aby pracujący sprzęt był sprawny, nie miał przecieków oleju lub paliwa.
- ✓ W przypadku skażenia terenu substancjami ropopochodnymi wszelkie działania prowadzić zgodnie z instrukcjami obowiązującymi na zakładzie górniczym, w tym w szczególności zastosować środki pochłaniające substancje ropopochodne.
- ✓ Każdy samochód, który opuszczać będzie kopalnię musi przejść przez system mycia kół i podwozi, w specjalnej do tego celu wykonanej myjce tj. „wannie”, „brodziku”, pracującym w obiegu zamkniętym. Na potrzeby funkcjonowania tzw. myjki, należy wykonać szczelny zbiornik, dostosowany do parametrów pojazdów wywozających kopalnię. Brodzik myjki zostanie wyposażony w grawitacyjny odpływ wody (zużytej w trakcie mycia) do znajdującego się w sąsiedztwie szczelnego zbiornika, w którym następować będzie sedymentacja cząstek mineralnych. W zbiorniku myjki zostanie zamontowana pompa, zabezpieczona filtrem dla części mineralnych zawracających sklarowaną wodę do obiegu. Ilość zatrzymanych osadów w zbiorniku będzie poddawana okresowej kontroli i w przypadku ich nagromadzenia w stopniu zagrażającym jego niezawodnej i prawidłowej pracy, nagromadzony osad zostanie usunięty. Woda do tego celu zostanie dostarczona z zewnątrz, w miarę potrzeby uzupełniana, w sposób dający gwarancję prawidłowej pracy myjki.
- ✓ Zakład górniczy „Komańcza 1” będzie typu stokowego. W złożu piaskowców cergowskich nie stwierdzono poziomu wodonośnego. Wody opadowe ze wschodniego zbocza, na której będzie zlokalizowane wyrobisko, spływać będą grawitacyjnie na stronę wschodnią i naturalnymi ciekami okresowymi oraz dalej rowami opaskowymi do rzeki Osławicy. Poza wodami opadowymi do wyrobisk nie będą dopływały inne wody. Przy normalnych opadach atmosferycznych część wód migrować będzie szczelinami w głąb górotworu, a ich nadmiar spłynie po powierzchni w sposób jak podano wyżej.

- ✓ Przy opadach obfitych nawalnych praca w kopalni zostanie przerwana, a sprzęt zabezpieczony. Nad górną krawędzią wyrobiska planuje się wykonanie rowu opaskowego zabezpieczającego przed napływem wód opadowych ze zbocza wzniesienia przyległego do zachodniej i północnej części obszaru górniczego.
- ✓ Wody z rowów opaskowych, zostaną odprowadzone do osadnika sedimentacyjnego, o wymiarach około 5,0m x15,0m i głębokości około 2,5m zlokalizowanego na terenie zakładu. Rowy opaskowe zostaną wykonane o przekrojach poprzecznych, gwarantujących właściwą hydraulikę przepływu, tj. sprawny i bezkolizyjny przepływ wody (przekrój trapezowy, bez dodatkowych umocnień, o następujących parametrach: szerokość o góry – około 4,0m, szerokość dna - około 1,0m głębokość – około 1,5m, nachylenie skarp – 1:1). W przypadku wód nawalnych (ulewnych deszczy) żaden zbiornik nie spełni swojego zadania, ponieważ szybki, gwałtowny przepływ wody, w ilości która wielokrotnie przekracza nawet skrajnie planowane przepływy, nie jest w stanie zostać zatrzymana. Wielkość zbiornika została przyjęta w oparciu o podobne warunki terenowe i w normalnych warunkach winna spełnić swoje zadanie.
- ✓ Wszelkie procedury gospodarki wodno - ściekowej oraz gospodarki odpadami są regulowane obowiązującymi przepisami i normami, w sposób nie powodujący zanieczyszczania wód i gleby w zasięgu realizacji zadań.

7.2. W zakresie ochrony powierzchni ziemi, gleby, krajobrazu

- ✓ Na etapie prowadzenia robót budowlanych powstaną odpady inne niż niebezpieczne, które zostaną zagospodarowane, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, na zasadach obowiązujących w gminie.
- ✓ Wszelkiego rodzaju odpady powstające podczas funkcjonowania odkrywki magazynowe będą w sposób bezpieczny dla środowiska gruntowo-wodnego, w szczelnych pojemnikach, na utwardzonym i nieprzepuszczalnym podłożu. Inwestor nie przewiduje długiego magazynowania odpadów. Po zebraniu odpowiedniej ilości będą one przekazywane do odzysku lub unieszkodliwiania poza terenem funkcjonowania inwestycji.
- ✓ Konieczne jest pełne uporządkowanie gospodarki odpadami, zgodnie z zasadami obowiązującymi na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi.
- ✓ Na najbliższe składowisko mogą być skierowane jedynie odpady nienadające się do dalszego gospodarczego wykorzystania, po uzgodnieniu warunków ich przyjęcia z administratorem składowiska.
- ✓ Nadkład nad złożem stanowią: gleba, glina oraz rumosz zwiertzałego piaskowca o średniej miąższości 8 m. Masy budujące nadkład zostaną wyprzedzająco w stosunku do robót eksploatacyjnych usunięte i przemieszczone na zwałowisko wewnętrzne, na przedpolu frontu eksploatacyjnego. Przedsiębiorca (oprócz przemieszczania nadkładu spycharkami) dopuszcza także możliwość przewożenia części mas nadkładowych za pomocą wozideł i lokowanie ich w wyrobiskach poeksploatacyjnych lub wywozu części mas nadkładowych poza teren zakładu. Zakłada się także możliwość lokowania tymczasowych zwałowisk nadkładu w obrębie terenu górniczego, które będą likwidowane w miarę postępu robót eksploatacyjnych.

W przypadku przewożenia części nadkładu dopuszcza się także możliwość lokowania go w granicach terenu górniczego. Szczegółową lokalizację przedsiębiorca będzie na bieżąco przedstawiał w Planie Ruchu Zakładu Górniczego. Z przedstawionych informacji dotyczących lokowania tymczasowych zwałowisk, zawartych w Projekcie Zagospodarowania Złoża (mgr inż. Kazimierz Szewczyk oraz mgr inż. Stanisław Przybyszewski) wynika, że jest możliwość techniczna, prawna i organizacyjna lokowania zwałowisk, bez tworzenia sytuacji konfliktowych pomiędzy rozwiązaniami wskazanymi w Projekcie Zagospodarowania Złoża, a wodami rzeki Osławica. Do przedmiotowego projektu jest wykonanych szereg map, które jako całość stanowić będą załącznik do dokumentacji koncesyjnej.

- ✓ Tankowanie maszyn wykorzystywanych do eksploatacji złoża, wykonywane będzie w miejscu do tego przystosowanym. Planuje się wyznaczenie na ten cel terenu utwardzonego ze szczelnym podłożem – maty sorbujące oleje i substancje ropopochodne. Alternatywnym rozwiązaniem może być wykorzystanie granulatu sorbującego w/w substancje. Jednakże z uwagi, iż zastosowany sprzęt dopuszczony do prac musi przejść pozytywnie testy przeglądowe, a tym samym musi być w pełni sprawny – nie przewiduje się wycieku olejów, czy też substancji ropopochodnych.
- ✓ Wymiana płynów eksploatacyjnych również będzie wykonywana na utwardzonym stanowisku, skąd ewentualne wycieki będą usuwane za pomocą środka absorbującego. Komory i składy paliw, olejów i środków smarnych oraz miejsca tankowania wyposażone będą w skrzynię z piskiem lub innym sorbentem oraz w gaśnice. Tankowanie zostanie wykonywane jedynie z wykorzystaniem autocysterny wyposażonej w pistolet nalewczy.
- ✓ Ryzyko zanieczyszczenia gleby i wód podziemnych może nastąpić w przypadku awaryjnego wycieku substancji ropopochodnych z maszyn budowlanych lub środków transportu poruszających się po terenie. Ewentualne wycieki będą zatrzymywane, substancje zabezpieczone środkami sorbującymi przed rozprzestrzenianiem, a zanieczyszczony grunt usunięty i przekazany do unieszkodliwiania. Zaplecze budowy, miejsca gromadzenia odpadów, miejsca postojowe maszyn będą odpowiednio zabezpieczone i lokowane poza obszarami podmokłymi, z dala od wód powierzchniowych. Wykonawcy zobowiązani są do wykorzystania sprzętu sprawnego technicznie, spełniającego Polskie Normy i dopuszczone do ruchu, zatem istnieje znikome prawdopodobieństwo powstania awarii, nieszczelności i wycieków.
- ✓ W związku z realizacją przedsięwzięcia nie jest przewidywana budowa żadnych nowych obiektów budowlanych stałych. W południowo-zachodniej części działki nr. ew. 75/1 oraz na działce sąsiedniej nr ew. 664, obręb – Komańcza, znajduje się eksploatowane złożo piaskowców cergowskich „Komańcza - Jawornik” wraz z zakładem przeróbczym. Do przeróbki urobku zostanie wykorzystany zakład przeróbczy, który tak samo jak zakład na sąsiednim złożu, wrysował się poniekąd w okoliczny krajobraz.
- ✓ Jak w każdej górniczej działalności odkrywkowej w wyniku eksploatacji następują zmiany rzeźby terenu poprzez powstanie formy wklęsłej po wybraniu złoża częściowo zniwelowanej poprzez projektowaną budowę zwałowiska wewnętrznego mas ziemno- skalanych. Te zmiany nie wpłyną znacząco na estetykę krajobrazu, ponieważ

złóże położone jest w terenie górzystym z licznymi wzniesieniami - wzgórzami i zagłębieniami - dolinami.

- ✓ Ściany eksploatacyjne poszczególnych poziomów zostaną obramowane. Na spągu poszczególnych poziomów nawieziona zostanie warstwa ziemi rodzimej (składowana oddzielnie na wyrobisku) i rozplanowana dla umożliwienia samoczynnego zrekultywowania trawami i krzewami. Na głównym zwałowisku wewnętrznym po południowej i zachodniej stronie obszaru górniczego, posadzone zostaną, na wierzchowinie i piętrach zwałowych, drzewa w ilości i rodzaju w uzgodnionym przez PGL - Lasy Państwowe oraz zgodnie z projektem rekultywacji.
- ✓ Z uwagi na charakter opracowania planu, inwestor ubiegać się będzie o trwałe wyłączenie gruntów leśnych z produkcji leśnej, na podstawie już wydanej zgodzie właściwego organu, na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, podczas dotychczas prowadzonego toku formalno- prawnego.
- ✓ Teren udostępnienia złoża „Komańcza 1” zostanie wylesiony na mocy odpowiedniej decyzji. Z terenu udostępnienia złoża zostanie zdjęty nadkład z odpowiednim wyprzedzeniem w stosunku do planowanych zakresów eksploatacji złoża. Po wykonaniu robót udostępniających związanych z usuwaniem nadkładu i odkryciem serii złożowej zostaną wykonane roboty przygotowawcze tj. drogi i półki transportowe oraz wiertnicze. Następnie przy pomocy robót wiertniczo-strzałowych rozpocznie się właściwe urabianie złoża i zacinanie poziomów eksploatacyjnych.
- ✓ Po zakończeniu prac wydobywczych na złożu „Komańcza 1” zostanie przeprowadzona rekultywacja terenu w kierunku leśnym. W ramach rekultywacji na terenie złoża zostaną również utworzone ścieżki dydaktyczne z widocznymi wychodniami skalnymi.
- ✓ Eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1”, dokonywana będzie na zasadach określonych przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Podstawą podjęcia eksploatacji będą więc Projekt Zagospodarowania Złoża i Plan Ruchu Zakładu Górniczego, w których zostanie ustalona dokładna technologia robót górniczych umożliwiających wydobyć zasobów złoża oraz sposób rekultywacji terenów poeksploatacyjnych. W związku z powyższym tereny kruszywa naturalnego złoża zostaną wyeksploatowane - odbędzie się to jednak przy zachowaniu przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska, geologii i górnictwa – przy zminimalizowaniu negatywnego oddziaływania na środowisko. Powstałe hałdy nadkładu i głębokie wykopy spowodują okresowe negatywne zmiany w istniejącym krajobrazie. Zjawisko to będzie trwało przez okres wydobywania kruszywa po jego zakończeniu i po wykonaniu rekultywacji zniknie. Skala tego negatywnego zjawiska będzie pomniejszona na skutek sukcesywnie prowadzonej rekultywacji.

7.3. W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego

- ✓ Emisja gazów postrzałowych będzie miała charakter krótkotrwały, ograniczony do momentu dokonywania odpalania ładunków materiałów wybuchowych i jest nieunikniona przy stosowanej metodzie urabiania złoża. Głównymi produktami

gazowymi powstającymi podczas prowadzenia robót strzałowych są tlenki azotu, z uwagi na stosowanie bazowych materiałów wybuchowych amonowo - saletrzanych.

- ✓ Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego powstające podczas ruchu zakładu górniczego będzie miało głównie charakter niezorganizowanej emisji pyłów. Wyraźnie odczuwalnym wpływem działalności górniczej na zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego jest emisja pyłów powstających w procesie kruszenia i przesiewania nadawy w zakładzie przeróbczym. Przeróbka technologiczna będzie prowadzona w mobilnym zakładzie przeróbczym na wyrobisku, a więc z dala od zabudowań.
- ✓ Procesy przeróbcze mają jedynie lokalne oddziaływanie na środowisko tj. na warunki panujące na stanowisku pracy w zakresie zapylenia i hałasu. Podczas pozostałych procesów technologicznych tj. wiercenia otworów strzałowych, operacji załadunkowo - wyładunkowych urobku, przemieszczanych mas ziemno - skalnych i gotowego produktu, jak również emisja wtórna pyłów podczas przejazdów środków transportowych drogami technologicznymi będzie miała charakter ograniczony. Są to źródła emisji nieciągłej. Opad pyłów znika w okresie opadów atmosferycznych, a nasila się w bezdeszczowych okresach letnich. Przy dłuższej suchej pogodzie węzeł przesiewania będzie zraszany wodą a drogi technologiczne polewane.
- ✓ Przedsięwzięcie polegające na eksploatacji kruszywa naturalnego nie będzie wyposażone w zorganizowane źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza (np. kotłownia, wentylacja mechaniczna itp.). Źródłami emisji niezorganizowanej (pylenie) będzie transport samochodowy podczas przewozu kruszywa przy użyciu samochodów ciężarowych. W czasie eksploatacji złoża wprowadzane będą do powietrza substancje zawarte w spalinach ze spalania paliw w silnikach maszyn tj. mobilny zakład przeróbczy – 1 szt., którego równoważny poziom mocy akustycznej nie będzie przekraczać wartości 106 dB (A). Pozostałymi źródłami emisji w trakcie eksploatacji złoża będzie praca następujących maszyn: koparka- max. 2 szt., spycharka – 1 szt., ładowarka – max., 2 szt. wiertnica- 1 szt. wozidło- max. 2 szt.
- ✓ Nie przewiduje się ponadnormatywnych przekroczeń emisji do powietrza.
- ✓ Wpływ eksploatacji złoża na zanieczyszczenia powietrza będzie wiązało się z unoszeniem pyłów z powierzchni skarp kopalni i ze składowisk nadkładu, w czasie suchych dni. Eksploatacja kopaliny oraz jej dalszy transport nie będą stanowić źródła zapylenia przekraczającego dopuszczalne normy. W niewielkim stopniu powstawać będą pyły o wielkości ziaren do 20 1-LIII, które mogą unosić się dłużej w powietrzu jako pyły zawieszone w rejonie dróg technologicznych w obrębie zakładu górniczego, zwłaszcza w okresie długotrwałej suszy. Przelotny deszcz, polewanie dróg technologicznych złoża wodą skutecznie ograniczy wytwarzanie unoszącego się pyłu. Wskazane jest zabezpieczenie składowanych mas ziemnych nadkładu przed wpływem warunków atmosferycznych w celu ochrony powietrza, a przede wszystkim w celu zachowania ich wartości dla potrzeb przyszłej rekultywacji.
- ✓ W celu optymalnego zminimalizowania wpływu eksploatacji na stan powietrza należy:
 - utrzymywać maszyny, urządzenie oraz środki transportu w należytym stanie technicznym,

- w celu ograniczenia zapylenia wprowadzić ograniczenia w dopuszczalnej prędkości poruszania się pojazdów transportu technologicznego do 20 km/h. W ciągach dróg transportu wewnątrzzakładowego, gdzie można spodziewać się wysokiego zapylenia, wprowadzić na bieżąco zraszanie ich nawierzchni wodą.
- ✓ Realizacja inwestycji zgodnie z przyjętymi założeniami nie powinna spowodować ponadnormatywnego oddziaływania na powietrze atmosferyczne.
- ✓ Urządzenia i maszyny pracujące na kopalni powinny mieć ważne pozwolenia na dopuszczenie do ruchu, zgodnie z obowiązującymi przepisami i aktami prawnymi. Silniki stosowane w urządzeniach powinny być atestowane w zakresie składu spalin i szczelności układu paliwowego. Wszystkie sprawne technicznie maszyny i pojazdy (a tylko takie mogą być użytkowane w kopalniach) emitują spaliny w ilości nie stanowiącej problemu.

7.4. W zakresie ochrony przed hałasem, wibracjami, elektroenergetycznym promieniowaniem niejonizującym oraz ryzykiem wystąpienia poważnych awarii
--

- ✓ Praca sprzętu budowlanego podczas realizacji inwestycji może być postrzegana jako jedno z zagrożeń, jednakże przy zastosowaniu odpowiednich środków nie przewiduje się przekroczenia norm dopuszczalnych. Należy minimalizować uciążliwości akustyczne i ograniczać uciążliwości związane z emisją hałasu w trakcie prowadzonych prac we wszystkich fazach, stosując maszyny i urządzenia spełniające Polskie Normy i rozporządzenia w sprawie emisji hałasu do środowiska.
- ✓ Urządzenia emitujące hałas i spaliny (sprzęt i maszyny budowlane) należy utrzymywać w odpowiednim stanie technicznym, pozwalającym na dotrzymanie standardów określonych w przepisach szczególnych.
- ✓ Należy na bieżąco wykonywać kontrolę szczelności układów hydraulicznych, paliwowych i chłodniczych używanego sprzętu oraz środków transportu poruszającego się po terenie budowy.
- ✓ Do pracy maszyn i urządzeń należy stosować paliwa spełniające obowiązujące normy.
- ✓ Przy doborze sprzętu mechanicznego, należy wziąć pod uwagę poziom generowanego hałasu oraz ich stan techniczny, aby ograniczyć do minimum negatywny wpływ przedsięwzięcia na środowisko na wszystkich etapach.
- ✓ Roboty wykonywane będą wyłącznie w porze dziennej, tj. w godzinach od 6:00 do 22:00 (przy tzw. „krótkim dniu” do czasu widoczności bez używania światła sztucznego).
- ✓ Wibracja dotyczy tylko pracy operatorów sprzętu i kierowców. Nie powinna ona przekraczać dopuszczalnych norm, bowiem stosowane będą maszyny i urządzenia odpowiedniego rodzaju w odpowiednim stanie technicznym. Wibracje zakładu przerobczego nie mają wpływu na załogę, bowiem ich miejsce pracy jest zlokalizowane poza miejscem występowania drgań.
- ✓ Nowoczesne metody robót strzałowych, skutkują tym, że generowany hałas nie stanowi uciążliwości i nie przekroczy norm dopuszczalnych dla terenów prawnie chronionych. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa znajduje się w odległości około 300,0m w linii prostej od granic złoża. Potwierdzeniem tego stanu, jest fakt, iż obecnie prowadzone są roboty strzałowe na złożu „Komańcza- Jawornik”, bliżej zabudowy

- mieszkaniowej, a mieszkańcy nie odczuwają żadnych uciążliwości. Potwierdzają, iż nawet nie wiedzą, kiedy odbywają się roboty strzałowe, generujące hałas, drgania itd.
- ✓ Uciążliwości związane z transportem urobku ze złoża „Komańcza 1” obejmują swym zasięgiem opisany teren górniczy - o planowanej nazwie „Komańcza 1”, bowiem odnoszą się do dróg wewnątrz zakładowych. Należy zaznaczyć, iż warunki prowadzonego wydobywania nie pozwalają na to, aby w tym samym czasie na drogach wewnętrznych funkcjonował sprzęt w ilości generującej uciążliwy hałas, mogący naruszyć prawem chronione tereny zabudowy mieszkaniowej. Dla terenów leśnych czy rolnych, normy nie przewidują granicznych wielkości emisji hałasu.
 - ✓ Funkcjonujący w sąsiedztwie kamieniołomu, wyposażony jest w sprzęt i środki transportowe typowe jak dla odkrywki, potwierdził fakt, iż nie generują one uciążliwości w zakresie hałasu. Na uwagę zasługuje to, iż w pobliżu kamieniołomu „Komańcza- Jawornik” i pośrednio planowanego „Komańcza1”, funkcjonuje droga wojewódzka, po której przejeżdżają samochody, w tym również ciężarowe w kierunku granicy Państwa, a hałas komunikacyjny od tejże drogi jest znacznie większy.
 - ✓ Prace wydobywcze na złożu „Komańcza 1” stanowić będą, pod względem technicznym i organizacyjnym, kontynuację sposobu i metod eksploatowanego obecnie złoża „Komańcza – Jawornik”. Najbliżej położona zabudowa mieszkaniowa w odległości około 300,0m, przez cały dotychczasowy okres eksploatacji, nie odczuwała żadnych skutków prowadzonego wydobywania, a mieszkańcy nawet nie byli zorientowani, kiedy odbywają się działania strzelnicze. Podobnie było z uciążliwością związaną z transportem czy zapyleniem, ponieważ działania te były rozłożone w czasie, a ich nowoczesne metody w pełni zapewniły najwyższe standardy. W związku z powyższym na terenie złoża „Komańcza 1”, planuje się podobne rozwiązania techniczne i organizacyjne.
 - ✓ Projektuje się eksploatację złoża „Komańcza 1” metodą odkrywkową, systemem ścianowym, kilkoma poziomami – ze względu na morfologię terenu. Najwyższy poziom zostanie zlokalizowany na rzędnej 550,0m n.p.m., kolejne co 10-15m. Z uwagi na charakter kopaliny, złożo urabiane będzie technikami strzałowymi.
 - ✓ Projektowana technologia wydobywania obejmować będzie udostępnienie złoża (ścinka drzew oraz zdjęcie humusu, który zostanie wykorzystany do późniejszej rekultywacji), eksploatację kruszywa kilkoma poziomami, likwidację kopalni oraz rekultywację i zagospodarowanie obszaru poeksploatacyjnego (rekultywacja w kierunku leśnym).
 - ✓ Podczas wszystkich etapów eksploatacji złoża „Komańcza 1” planuje się stosowanie typowych maszyn i urządzeń, dopuszczonych do pracy zgodnie z wymogami i normami polskimi, używanych powszechnie w górnictwie odkrywkowym. Część urządzeń będzie pracowała okresowo, część zostanie zamontowana na trwałe, jednak żadna z nich nie będzie pracować w okresie nocnym. Praca maszyn i urządzeń możliwa będzie w porze dziennej, na I zmianie, jako zmianie podstawowej. Na II zmianie ze względu na szybko zapadający zmrok w okresie wczesno wiosennym, późno jesiennym i zimowym), być może będzie praca prowadzona do godziny 16.00-18.00, jednak nie jest to pewne, ze względu na faktyczne potrzeby wydobywania, ściśle związane ze zbyciem.

- ✓ Roboty strzałowe będą wykonywane (przez wyspecjalizowaną firmę zewnętrzną) nie częściej niż jeden raz w tygodniu, metodą długich otworów przy zastosowaniu materiałów wybuchowych i środków inicjujących nowej generacji. Do wiercenia otworów strzałowych będzie wykorzystywana wiertnica wyposażona w urządzenia odpylające. Do urabiania złoża oprócz materiału wybuchowego wykorzystywane będą inne mechaniczne urządzenia urabiające takie jak koparki wyposażone w młoty hydrauliczne.
- ✓ W związku z wykonywaniem robót górniczych z użyciem materiałów wybuchowych przewiduje się występowanie zagrożenia ze względu na rozrzut odłamków skalnych, działanie powietrznej fali uderzeniowej, drgania sejsmiczne górotworu.
- ✓ Parametry strzelania będą ustalone w planie ruchu oraz w dokumentacji strzałowej i metrykach strzałowych. Na rozpatrywanym złożu nie będą nakładały się strefy wpływów robót strzałowych prowadzonych na złożu „Komańcza – Jawornik”.
- ✓ Nadkład zdejmowany będzie przy zastosowaniu spycharki gąsienicowej lub koparki współpracującej ze środkiem transportu.
- ✓ Do transportu urobku wykorzystane zostaną samochody samowyładowcze o zróżnicowanym tonażu. Urobek do wstępnego kruszenia będzie transportowany do projektowanego zakładu przeróbczego, który zlokalizowany będzie w granicach złoża „Komańcza 1”. Transport wewnątrz zakładowy obejmujący transport bloków piaskowca oraz urobku do produkcji kruszyw odbywać się będzie po drogach wyznaczonych w wyrobisku i na terenie zakładu górniczego „Komańcza 1”. Zakład przeróbczy to mobilne urządzenie (kruszątko zintegrowane z przesiewaczem oraz taśmociągami) z systemem zraszania przerabianego surowca o wydajności około 250 Mg/h. Zatem bezkolizyjne przemieszczanie się mobilnego zakładu przeróbczego, jest rozwiązaniem sprawnym pod względem organizacyjnym i dającym możliwość samodzielnego niezależnego działania na złożu.
- ✓ Omawiana inwestycja nie zalicza się do stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii związanej z wybuchem magazynowanych materiałów wybuchowych, ponieważ w/w materiały nie będą magazynowane na terenie eksploatacyjnym. Materiały wybuchowe będą dowożone, w miarę potrzeb (maksymalnie 1 raz w tygodniu) przez firmę zewnętrzną posiadającą odpowiednie koncesje, zezwolenia i certyfikaty w tej dziedzinie. Ponadto roboty strzałowe wykonywane oraz nadzorowane będą przez zewnętrzną firmę, której głównymi priorytetami są: kompetencja, odpowiedzialność i fachowość.
- ✓ Wyposażenie obiektów i maszyn zakładu górniczego w sprzęt p. poż. zostało ustalone przez KRZG w Regulaminie Ochrony Przeciwpożarowej. Minimalizacja tych zagrożeń dla życia ludzi i środowiska spoczywa na wyspecjalizowanych służbach zakładu oraz straży pożarnej. Należy nadmienić, iż Inwestor posiada stosowne instrukcje postępowania w tego typu sytuacjach awaryjnych.
- ✓ Zasady i możliwości zapobiegania zagrożeniom są określone w „Regulaminie Ochrony Przeciwpożarowej” opracowanym zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 28.06.2002r., w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny pospolite.

7.5. W zakresie ochrony przed powodzią

Przedmiotowy teren w granicach opracowania MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część północną złoza „Komańcza 1”, znajduje się poza obszarami zagrożonymi zalewaniem wodami $Q_{1\%}$ i $Q_{10\%}$ zgodnie z opracowanymi mapami ryzyka powodziowego oraz mapami zagrożenia powodziowego przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

Zgodnie z opracowaniami Państwowej Służby Hydrogeologicznej teren objęty opracowaniem położony jest poza obszarami narażonymi na podtopienia.

7.6. W zakresie ochrony obszarów osuwiskowych

Na terenie objętym opracowaniem nie występują udokumentowane tereny osuwiskowe oraz udokumentowane tereny predysponowane do osuwania się mas ziemnych.

7.7. W zakresie ochrony świata roślinnego i zwierzęcego

Podczas eksploatacji, a później rekultywacji terenu, będą prowadzone działania organizacyjne chroniące świat roślinny i zwierzęcy, opisane w niniejszej prognozie.

Realizacja projektu planu miejscowego nie przełoży się znacząco negatywnie na stan różnorodności siedliskowej i gatunkowej omawianego terenu. Obszar, na który inwestycja oddziałuje obejmuje jedynie część obszernego kompleksu leśnego, będącego w gospodarczym wykorzystaniu przez PGL LP Nadleśnictwo Komańcza.

8.0. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONYWANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1130 z późn. zm.), niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko, jest integralną częścią projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część północną złoza „Komańcza 1” i winna być razem z nimi przedłożona organom opiniującym i uzgadniającym, a następnie wyłożona do publicznego wglądu.

Jeżeli podczas wyłożenia do publicznego wglądu zostaną złożone uwagi lub wnioski do dokumentu, organ odpowiedzialny za opracowanie planu zobowiązany jest do ich rozpatrzenia, a następnie przyjęcia lub odrzucenia. O uwzględnieniu lub odrzuceniu uwag decydują przepisy prawne oraz wiedza techniczna.

Podsumowując niniejszą prognozę należy stwierdzić, że opracowanie projektu MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoza „Komańcza 1”, ze względu na swój charakter, nie spowoduje znaczącego zagrożenia dla stanu środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi. Realizacja inwestycji wymagała uzyskania zgody właściwego organu na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, która uzyskuje się

w trybie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgoda ta jest konieczna do uzyskania wyłączenia gruntów leśnych z produkcji leśnej.

Analizując wariant niepodjęcia przedsięwzięcia z wariantem przystąpienia do planowanej inwestycji, należy podkreślić, że przyjęta lokalizacja dla tego typu inwestycji, z uwagi na charakter i lokalizację jest najlepszą z możliwych, a opracowanie MPZP na innym terenie wiązałoby się z koniecznością przeprowadzenia procedury planistycznej na odrębnym obszarze, co w konsekwencji może doprowadzić do większych strat w środowisku.

Planowana funkcja nie pogorszy warunków funkcjonowania środowiska.

Przedstawienie racjonalnego wariantu alternatywnego

Biorąc pod uwagę dysponowany przez Inwestora sprzęt do robót górniczych: udostępniających, eksploatacyjnych i rekultywacyjnych ze względu na stosowaną technologię robót, warunki hydrogeologiczne możliwości wariantowania inwestycji są ograniczone. Zastosowanie do robót ziemnych maszyn głównie o napędzie elektrycznym o wysokiej wydajności powoduje, że stosowana technologia, poza tym, że jest ekonomiczna to także w mniejszym stopniu oddziałuje na środowisko, ze względu na mniejszą emisję spalin i hałasu w stosunku do powszechnie stosowanych koparek i wozideł napędem spalinowym. Wariantem alternatywnym może być sposób rekultywacji i zagospodarowania przyszłych terenów poeksploatacyjnych.

Opis wariantu polegającego na niepodjęciu przedsięwzięcia

Działalność przedstawioną w niniejszym opracowaniu podejmuje podmiot wyspecjalizowany i doświadczony w zakresie wydobywania kruszyw oraz posiadający rozpoznanie w zakresie zapotrzebowania na kruszywo na terenie województwa podkarpackiego i na rynku lokalnym. Eksploatacja kruszywa w granicach opracowania Miejscowego Planu Zagospodarowania jest przedsięwzięciem komercyjnym, prowadzonym w przyszłości przez podmiot posiadający kwalifikacje. Eksploatacja powoduje racjonalne wykorzystanie zasobów złóż. Przynosi finansowe korzyści dla Gminy i Funduszy Ochrony Środowiska w formie opłat eksploatacyjnych, opłat lokalnych i podatków. Utrzymuje zatrudnienie w Zakładzie Eksploatacji Kruszywa, a także wielu firm usługowych w powiecie sanockim i nie tylko. Zapewnia przy tym ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Rozwijana działalność integruje działania gospodarcze i społeczne podejmowane w gminie Komańcza. Jest spójna z planami przestrzennymi i planami rozwoju gminy Komańcza.

Zaniechanie starań o podjęcie eksploatacji spowoduje wydłużenie dróg transportu potrzebnego surowca do odbiorców, a co za tym idzie zwiększy koszty zaopatrzenia odbiorców oraz zwiększy emisję zanieczyszczeń do środowiska. Wobec powyższego „opcja niepodjęcia przedsięwzięcia” nie może być brana pod uwagę jako rozwiązanie ostateczne.

Wariant najkorzystniejszy dla środowiska

Zarówno przyjęta od wielu lat technologia robót odkrywkowo-rekultywacyjnych jak i sposób eksploatacji kruszywa naturalnego zaproponowanego przez Inwestora jest najkorzystniejszy dla środowiska.

W oparciu o dane zawarte w niniejszym opracowaniu należy stwierdzić, iż planowana eksploatacja według proponowanego wariantu nie będzie oddziaływała na środowisko w stopniu przekraczającym dopuszczalne normy i nie będzie stanowiła uciążliwości dla środowiska. Poza granicami eksploatacji zachowane będą obowiązujące standardy ochrony środowiska. Wybrane rozwiązania gwarantują zminimalizowanie zagrożeń dla środowiska przy normalnej eksploatacji projektowanego przedsięwzięcia.

Zgodnie z cytowaną na wstępie ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko jest integralną częścią projektu Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego winna być razem z nią przedłożona organom opiniującym i uzgadniającym, a następnie wyłożona do publicznego wglądu.

Jeżeli w trakcie wyłożenia do publicznego wglądu zostaną złożone uwagi lub wnioski do dokumentu, organ odpowiedzialny za opracowanie obowiązany jest do ich rozpatrzenia, a następnie przyjęcia lub odrzucenia. O uwzględnieniu lub odrzuceniu uwag decydują przepisy prawne oraz wiedza techniczna.

Podsumowując niniejszą Prognozę należy stwierdzić, że opracowanie Zmiany Nr 1/2017 MPZP nie spowoduje pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi, pod warunkiem wprowadzenia niezbędnych rozwiązań eliminujących bądź ograniczających wpływ na środowisko, podanych w niniejszej prognozie.

Porównując wariant niepodjęcia przedsięwzięcia z wariantem przystąpienia do planowanej inwestycji, należy podkreślić, że przyjęte w projekcie w/w Zmiany MPZP rozwiązania są najlepsze z możliwych.

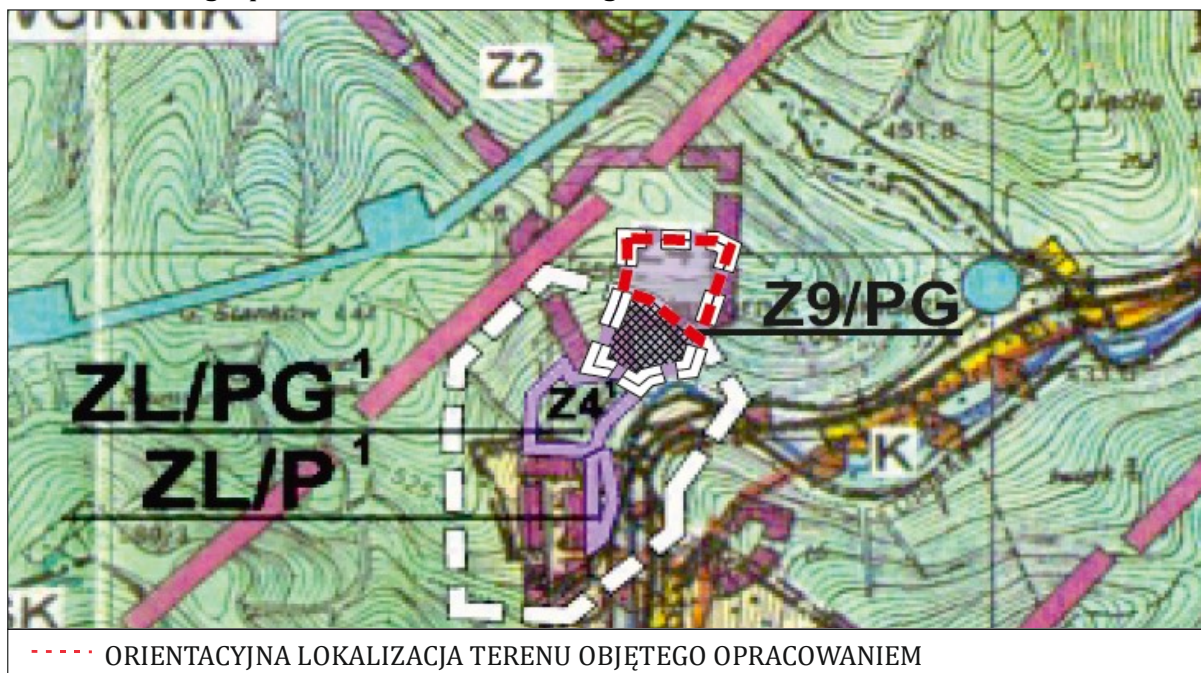
9.0. ANALIZA ZGODNOŚCI MPZP Z KIERUNKAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OKREŚLONYMI W OBOWIĄZUJĄCYM STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OKREŚLONYMI W ZAKRESIE WSKAZANYCH W NIM: PRZEBIEGU POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH, CIĄGÓW I KORYTARZY EKOLOGICZNYCH

Sporządzenie niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wymagało dokonania analizy zgodności projektu MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoża „Komańcza 1” (część północna złoża) z kierunkami zagospodarowania przestrzennego określonymi w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Komańcza, w zakresie wskazanym w nim: przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych oraz zgodności zapisów.

Projekt Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoża „Komańcza 1”, jego północną część, jest zgodny ze Zmianą Nr 3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Zarówno w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Komańcza, uchwalonym uchwałą Nr XVIII/126/2000 Rady Gminy Komańcza w dniu 24.10.2000r, jak również w Zmianie Nr 1 Studium (dla terenu złoża „Komańcza-Jawornik”) i Zmianie Nr 3 Studium (dla terenu złoża „Komańcza 1”), nie zostały wskazane przebiegi powiązań przyrodniczych oraz ciągi i korytarze ekologiczne.

W obszarze objętym opracowaniem niniejszej prognozy, nie zostały wskazane ani w części opisowej ani też w części graficznej ciągi i korytarze ekologiczne.

Ryc. 24. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1” w obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. /Źródło: komancza.e-mapa.net/

10.0. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

- 1) Obszar opracowania Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoża „Komańcza 1” dotyczy terenu położonego w granicach administracyjnych Gminy Komańcza, w powiecie sanockim, województwie podkarpackim.
- 2) Na terenie objętym opracowaniem MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoża „Komańcza 1” obowiązuje Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Komańcza uchwalone Uchwałą Nr XVIII/126/2000 Rady Gminy Komańcza z dnia 24 października 2000 r., z późn. zm., w tym Zmianą Nr 1 Studium (dla terenu złoża „Komańcza-Jawornik”) i Zmianą Nr 3 Studium (dla terenu złoża „Komańcza 1”), w którym teren objęty opracowaniem obejmuje Z9/PG – udokumentowane złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1” przeznaczone do eksploatacji. Teren inwestycji położony jest na użytku leśnym Ls.
- 3) Wnioskodawcą opracowania Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoża „Komańcza 1” jest podmiot gospodarczy.
- 4) Opracowanie MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, obejmującego część złoża „Komańcza 1”, wynika z faktu, iż wnioskodawca planuje uzyskać koncesję na wydobywanie piaskowców w obszarze objętym konturem udokumentowanego i zatwierdzonego złoża „Komańcza 1”. Z racji powyższego istnieje konieczność dokonania zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, w trybie procedury formalno-prawnej opracowania

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Procedura administracyjna tzw. zgody leśnej została pozytywnie zakończona, a gmina uzyskała stosowną zgodę w formie decyzji administracyjnej. Zostały wydane dwie decyzje administracyjne: pierwsza na północną część złoża, w ramach opracowania mpzp, a druga na południową część złoża, w ramach opracowania zmiany obowiązującego mpzp.

- 5) Zgodnie z art. 95, ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1290 z późn. zm.) udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowane wody podziemne, w granicach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województw.

Uwzględniając wymogi przepisu art. 20 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które stanowią, iż ustalenia planu miejscowego muszą być zgodne z ustaleniami studium uwarunkowań, zaszła konieczność dokonania Zmiany Nr 3 Studium. Równolegle do opracowywanego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017” prowadzona jest procedura Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Komańcza – Jawornik”. Zarówno opracowanie MPZP, o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoża „Komańcza 1” (północna) jak również Zmiana Nr 1/2017 MPZP (część południowa) realizowana będzie na potrzeby eksploatacji złoża w konturze wyznaczonym w Zmianie Nr 3 Studium. Zmiana Nr 3 Studium została zakończona i obowiązuje w zakresie wskazanym do eksploatacji kruszywa złoża „Komańcza-1” Podczas toku formalno-prawnego gmina zamierza dokonać zmiany dotychczasowego przeznaczenia gruntów leśnych na cele inwestycyjne (eksploatacja złoża piaskowców cergowskich). W ramach dotychczas prowadzonej procedury została wydana zgoda Ministra Środowiska (decyzja znak: DL-NL.4130.68.2019.KB(AP) 971017.3171535.2947000 z dnia 03 sierpnia 2020r.) na przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele nierolnicze i nieleśne gruntów leśnych (dla północnej części złoża) oraz zgoda Ministra Środowiska (decyzja znak: DL-NL.4130.67.2019.KB(AP) 971017.3171180.2951920 z dnia 05 sierpnia 2020r.) na przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele nierolnicze i nieleśne gruntów leśnych (dla południowej części złoża).

- 6) Planowane przedsięwzięcie składa się z następujących etapów: udostępnienie złoża, eksploatacja, rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.
- 7) Teren planowany do eksploatacji położony jest w całości w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, funkcjonującego na mocy na mocy Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. z 2014r., poz. 1950, z późn. zm.) oraz Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 PLB180002 „Beskid Niski”, funkcjonującego na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12

stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.). Poza terenem eksploatacji pozostała część działki położona jest w granicach Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty NATURA 2000 PLH180021 „Dorzecze Górnego Sanu”. Jednak teren złoża, obejmujący część działki inwestycyjnej, położony jest poza granicami w/w Obszaru Natura 2000.

- 8) Na terenie objętym opracowaniem nie występują żadne obiekty i formy ochrony konserwatorskiej.
- 9) Przedsięwzięcie nie stanowi zagrożenia powstania transgranicznego oddziaływania na środowisko, w rozumieniu przepisów prawa z uwagi na to, iż przedmiotowy teren znajduje się z dala od granicy kraju, a także z uwagi na zakres opracowania MPZP. Nie ma zatem niebezpieczeństwa powstania transgranicznego oddziaływania na środowisko.
- 10) Mając na uwadze możliwe następstwa braku realizacji MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część północną złoża „Komańcza 1”, można stwierdzić, że zaniechanie założonych działań będzie miało negatywny wpływ na dalszy rozwój regionu. Analizując wariant niepodjęcia przedsięwzięcia z wariantem przystąpienia do planowanej inwestycji, należy podkreślić, że przyjęta lokalizacja jest najlepszą i najkorzystniejszą z możliwych z uwagi na charakter zamierzenia inwestycyjnego. Planowana funkcja nie naruszy ładu przestrzennego i nie pogorszy warunków funkcjonowania środowiska.
- 11) Zaniechanie realizacji opracowania MPZP może prowadzić do braku racjonalnego i efektywnego zagospodarowania przestrzennego oraz zagospodarowania złoża piaskowców cergowskich, a także nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego.
- 12) Przedmiotowy MPZP zgodnie z projektem obejmuje część działki nr ew.: 75/1 oraz 70 w obrębie ewidencyjnym 0007 Jawornik, które zgodnie z wypisem z ewidencji gruntów stanowią grunty o użytku:
 - ✓ działka nr ew. 75/1: PsV – o pow. 1,6191ha; PsVI – o pow. 0,5636ha; Ls – o pow. 40,8533ha; K – o pow. 1,2223ha. Łączna powierzchnia działki wynosi 44,2583ha,
 - ✓ działka nr ew. 70: Ls – o pow. 28,8710ha.

Z całkowitej powierzchni działki został wyodrębniony kontur udokumentowanego i zatwierdzonego złoża „Komańcza 1”, o powierzchni około 8,18ha. Południowa część konturu złoża (ok. 3,6ha) położona jest w granicach obowiązującego MPZP, którego zmiana prowadzona jest odrębną procedurą. Północna część konturu złoża (ok. 4,5ha), położona jest w granicach MPZP „Jawornik 1/2017” objęta przedmiotową procedurą nowego planu miejscowego.
- 13) Planowany kierunek rekultywacji swoim zakresem uwzględniać będzie aspekt przyrodniczy (kontynuacja terenów leśnych stanowiących pierwotne środowisko dla fauny i flory) oraz aspekt naukowo-poznawczy (utworzenie nie ingerującej w środowisko leśnej ścieżki dydaktycznej, z której można będzie bezpiecznie oglądać ciekawe formy geologiczne odsłonięte w czasie eksploatacji piaskowca).

- 14) Projektowane prace eksploatacyjne nie wyrządzą żadnych istotnych zakłóceń w stanie fauny przedmiotowego obszaru, a zrekultywowany teren stanie się ostoją dla licznej grupy zwierząt. W wyniku realizacji inwestycji nastąpi fragmentacja siedlisk w obrębie obszaru górniczego, nie nastąpi natomiast zmniejszenie obecności istotnych gatunków i siedlisk przyrodniczych w ogólnej ocenie zasobów Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego. Nie nastąpi również pogorszenie stanu ich zachowania i ochrony w sposób znaczący, gdyż w obrębie omawianego obszaru cenne siedliska czy gatunki zwierząt nie występują.
- 15) Przedsięwzięcie nie będzie miało ponadnormatywnego wpływu na ludzi, faunę, florę, wody powierzchniowe i podziemne, obszary Natura 2000, klimat, dobra materialne, dobra kultury, krajobraz oraz wzajemne oddziaływania między tymi elementami. Zasięg znaczącego oddziaływania eksploatacji i rekultywacji złoża „Komańcza 1” ograniczy się do terenu górniczego (jako przestrzeni objętej przewidywanym szkodliwym wpływem robót górniczych zakładu górniczego).
- 16) Projekt Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoża „Komańcza 1”, jego północną część, jest zgodny ze Zmianą Nr 3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.
- 17) Na potrzeby eksploatacji udokumentowanego i zatwierdzonego złoża „Komańcza 1”, została dokonana Zmiana Nr 3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, w kolejnym etapie prowadzone są dwie oddzielne procedury planistyczne tj.:
- ✓ opracowanie nowego MPZP (dla północnego konturu złoża),
 - ✓ opracowanie zmiany obowiązującego MPZP (dla południowego konturu złoża).
- 18) Omawiany obszar MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoża „Komańcza 1” według dostępnych map ryzyka i zagrożenia powodziowego Informatycznego Systemu Osłony Kraju opracowanego przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej znajduje się poza w/w obszarami, teren objęty opracowaniem nie jest narażony na zalewanie wodami o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na sto lat ($Q_{1\%}$).

Ze względu na położenie złoża w terenie górzystym, teren ten nie jest narażony nawet na jakiekolwiek zagrożenia powodziowe.

Zgodnie z opracowaniami Państwowej Służby Hydrogeologicznej teren objęty MPZP położony jest poza obszarami narażonymi na podtopienia.

11.0. ZAŁĄCZNIKI

- ✓ Uchwała Nr XXXV/181/17 Rady Gminy Komańcza z dnia 8 września 2017r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoża „Komańcza 1” wraz z załącznikiem graficznym.

- ✓ Uchwała Nr XXVIII/220/2025 Rady Gminy Komańcza z dnia 22 grudnia 2025r., w sprawie zmiany uchwały Nr XXXV/181/17 Rady Gminy Komańcza z dnia 8 września 2017r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoża „Komańcza 1” wraz z załącznikiem graficznym.
- ✓ Oświadczenie autora opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko.

**RADA GMINY
Komańcza**

**UCHWAŁA NR XXXV/181/17
RADY GMINY KOMAŃCZA
z dnia 8 września 2017 r.**

w sprawie przystąpienia do sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoża „Komańcza 1”.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U z 2016r., poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 14 ust. 1, ust. 2 i ust. 3 oraz art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003r., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U z 2017r., poz. 1073 z późn. zm.).

Rada Gminy Komańcza
uchwala, co następuje:

§1

Przystępuje się do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, terenu położonego na gruntach leśnych na północ od istniejącego złoża „Komańcza-Jawornik” oraz na północny zachód od rzeki Oslawica, linii kolejowej PKP oraz drogi wojewódzkiej.

§2

Przedmiotem w/w Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego jest część terenu udokumentowanego złoża piaskowców cergowskich położonego w granicach określonych na załączniku graficznym Nr 1, sporządzonym na mapie do celów projektowych, stanowiącym integralną część niniejszej uchwały.

§3

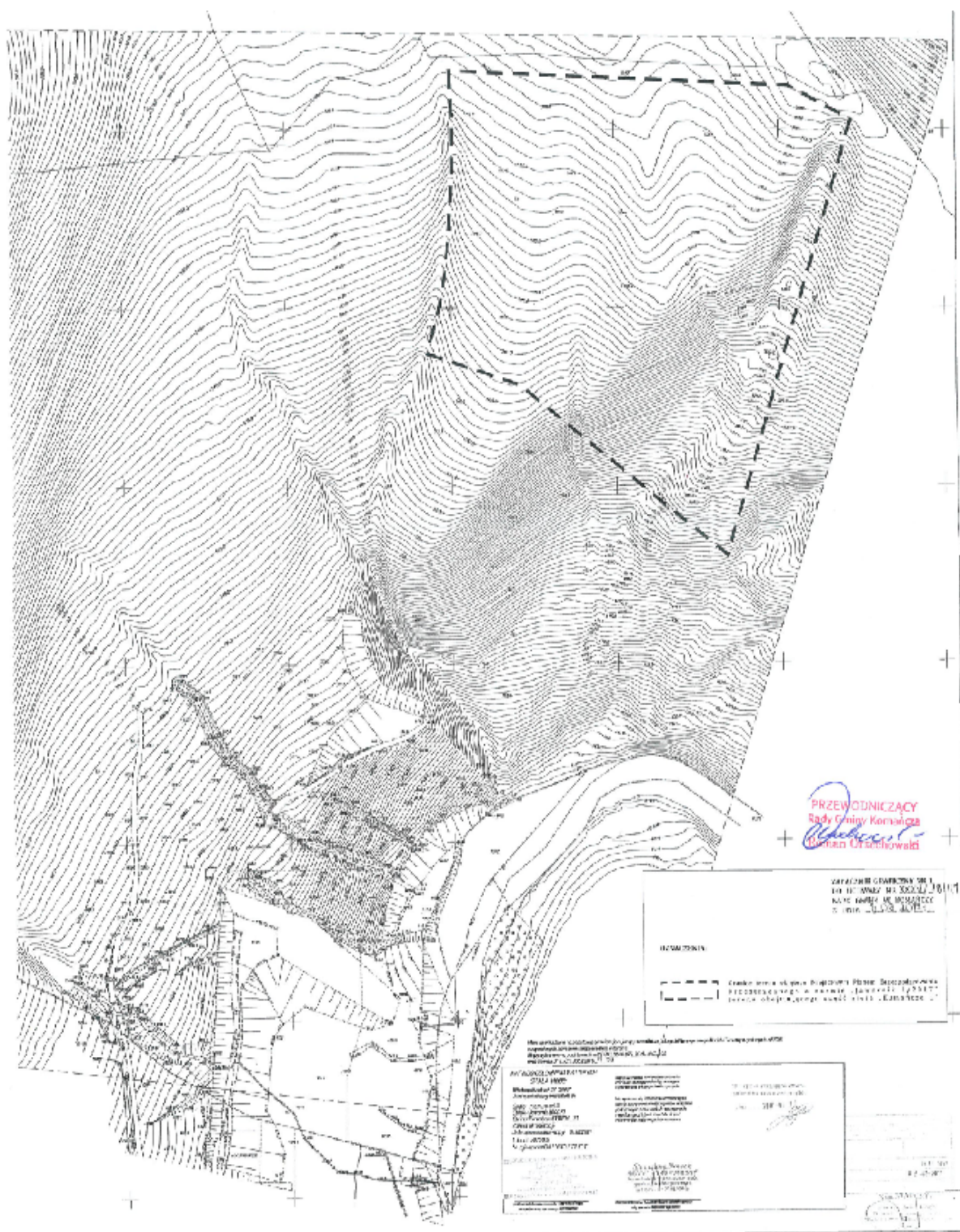
Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy Komańcza.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący
Rady Gminy Komańcza**

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Komańcza
Roman Orzechowski
Roman Orzechowski

UCHWAŁA Nr XXVIII / 220 / 2025

R a d y G m i n y K o m a ń c z a

z dnia 22 grudnia 2025 r.

w sprawie zmiany uchwały Nr XXXV/181/17 Rady Gminy Komańcza z dnia 8 września 2017r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoza „Komańcza 1”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (*j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 1153 z późn. zm.*), art. 14 ust. 1 - 4 oraz art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003r., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (*j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1130 z późn. zm.*).

**Rada Gminy Komańcza
uchwała, co następuje:**

§1

Dotychczasowy załącznik graficzny Nr 1 do uchwały Nr XXXV/181/17 Rady Gminy Komańcza z dnia 8 września 2017r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoza „Komańcza 1”, zastępuje się załącznikiem graficznym Nr 1 do niniejszej uchwały.

§2

Pozostałe zapisy uchwały Nr XXXV/181/17 Rady Gminy Komańcza z dnia 8 września 2017r., pozostają bez zmian.

§3

Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy Komańcza.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Podpisany elektronicznie przez
Jarosław Dawid Dołżycki
23.12.2025
10:49:27 +01'00'

